

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཁྱག་པའི་
འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་འབྲུག་སེ། །

མཛད་པ་ལོ། །དབྱེལ་ཆུ་རྒྱལ་སྤྲས་ཐོག་སེམས་ཅན་བཟང་ལོ།

དང་པོ། གླེང་གི་དོན་བཤད་པ།	1
གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།	3
གཏ ཕྱི་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	4
གཏ འཇུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	9
མེ་ཏུ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ།	9
མེ་ཏུ་གཉིས་པ། རྒྱུ་པ་བཤད་པ་ཚུ་ལ་བཤད་པ།	27
མེ་ཏུ་གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཤད་པ།	53
མེ་ཏུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བཤད་པ།	61
མེ་ཏུ་ལྔ་པ། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཤད་པ།	77
མེ་ཏུ་དྲུག་པ། བཅོད་པ་བཤད་པ།	109
མེ་ཏུ་བདུན་པ། བཅོན་འགྲུས་བཤད་པ།	144
མེ་ཏུ་བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་བཤད་པ།	166
མེ་ཏུ་དགུ་པ། ཤེས་རབ་བཤད་པ།	214
གཏ ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ།	214
གཏ དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ།	215
གཏ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།	270
མེ་ཏུ་བརྒྱ་པ། བསྐྱོ་བ་བཤད་པ།	274

༡༡། །བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་
བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

དང་པོ། ཟླད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྲ་བ། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་འགྲོ་བ་བཅེ་བས་སྦྱན་པའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་རྒྱ་
མཚོ་ཚོགས་གཉིས་རྫོང་ལྡན་ལས་བྲང་བའི། །མི་གནས་སྤངས་འདས་པའི་
རང་བཞིན་སྐྱ་གསུམ་ཆུ་འཇིན་རབ་ཏུ་འབྲིགས་ལས་བདག་མེད་སོགས། །
ལྷ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་དམ་ཚོས་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆེན་མཐའ་ཡས་པས་
འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །མི་ལྷེ་གཞིལ་ཏེ་པན་བདེའི་ལོ་ཏོག་མཐའ་ཡས་
རྒྱས་མཛད་བས་གཙང་སྤངས་པོ་དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་མཆོན་གྱི་འོད་ཟེར་
ཅུམ། །རྒྱ་བའི་ལམ་ནས་ཞུགས་ན་ཡང་། སྤྱིང་གི་ལྷན་པ་སེལ་མཛད་པའི། །
སྦྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་འདུད། །བདག་དང་བདག་མེད་སྟོས་པ་
དབེན་པའི་དོན་དམ་ཆུ་ལ་དང་རང་གིས་བྲས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས། །

བདག་གི་ར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྫོང་བསྟན་པས་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་སྤོངས་པའི་
ཐུན་པ་ཀྱི་སེལ་ཞིང་། །བདག་བདེ་བཏང་སྟེ་གཞན་པས་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་
དག་སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་
དོན་གཉིས་མཐར་སོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱབ་མཛད་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་སྤངས་མད་བྱང་བའི། །རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོར་
ཚུལ་ལེགས་བསྟན་པས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་པའི། །རྒྱལ་
སྤྱི་ཞི་བའི་ལྟ་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་གསུང་རབ་བད་ཆལ་ལས། །ལེགས་
བཤད་སྤང་ཅི་རབ་བཏངས་ནས། །རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོར་བ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་
དུ་བདག་གིས་འདིར་དབྱེ་བ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། མཆོན་དང་། གཞུང་གི་
དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆོན། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བོ་རྟེ་
སཏྲ་ཅ་རྩ་ཨ་བ་ཏ་ར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། བོ་
རྟེ་བྱང་ཆུབ། སཏྲ་སེམས་དཔལ། ཅ་རྩ་སྦྱོར་བ། ཨ་བ་ཏ་ར་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ། །

མཆོན་དེ་གང་གི་སྟོན་པ་བཏགས་ཤེ་ན། སྦྱིར་བརྫོད་བྱའི་དོན་དང་།
རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་དང་། བྱེད་ལས་དང་། གནས་དང་། འཁོར་དང་། དུས་

དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་མཚན་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་དང་པོ་ལོ། །དེ་
ལྟར་མཚན་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་
གྱི་དགོས་པ་ནི་དོན་གོ་བ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མིང་དུ་གདགས་
པར་མ་མཛད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་སྤངས་
པ་བསལ་བའི་སྤྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། ། ཅས་གསུངས་
སོ། །

འདིར་བྱད་པར་དུ་བརྗོད་བྱ་ལ་བཏགས་པས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ལས་བརྗོད་བྱ་མདོ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་
སྤྱི་ཏའི་སྐད་སྒྲིམ་པས་དེའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བྱངས་བཙུན་པ་
དང་། ལོ་བཅ་གྱི་དྲིན་དུན་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པས་
བཅའ་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ལ། མདོ་སྤྱིར་གཏོགས་པས་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་
པར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆིལ་
ལོ། །ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བས་བཀོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དགེ་བ་ལྟས། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་
བས་བསྟན་བཅས་འདི་བསྟུས་ཏེ། དེའང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཚོད་བརྗོད་

དང་། དེ་ནས་བསྡོམ་བའི་བར་དང་། བསྡོམ་བ་དང་གསུམ་ལ་བཞེད་ཅིང་། སྡོམ་
དཔོན་ནག་པོ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། བར་ཕྱིན་དུག་བསྟན་
པ་དང་། བཀའ་ཁྲིན་གྱི་ཕྱག་འཆལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་འདི་བསྐྱུས་ཏེ།
དལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ལེ་འུ་གསུམ་དང་། བསྡོམ་བ་སྟེ་ལེ་འུ་
བཞེས་སྡོམ་པ་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེ་འུ་ས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟན་
པར་བཞེད་དོ། །

༡༡ རྩེ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འདིར་རྩེ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུ་ལ་དང་། འཇུག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་།
མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
དང་། དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཁྲིམས་སྤྱངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་སྤྱང་འཆོ་ནི་ལེགས་པར་
གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལེགས་པ་
དང་། རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་། རུམ་པ་ལེགས་པར་གང་ཞེས་པ་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྤྱངས་ནས་མངོས་པར་གཤེགས་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་

ནས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་
ནས་མཐར་སྐྱོན་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། སྤངས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། དག་
ལྟ་ནི། རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བདེ་གཤེགས་ཞེས་བཞེད་པས།
མདོར་ན་སྤངས་རྟོགས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའམ། མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་སར་
གཤེགས་པས་ན་བདེར་གཤེགས་ཏེ། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་བྱུང་
ཞུགས་པར་གཤེགས་པ་དང་། མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་སྐུ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་
དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཆོགས་ཚུལ་
ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཆོས་དབྱིངས་དག་
པ་གཉིས་ལྟན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པའོ། །བསྟན་པ་ཡི་ནི་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཟབ་མོ་དང་སྣ་ཆོགས་གསུངས་པ་
ནམས་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་དེ་ལ་
ལྟན་པས་ན་མངའ་ཞེས་བྱའོ། །

སྤྱིར་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་དམ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངའ་གནས་
སྤྱིར་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྤྱིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའམ། དེའི་གདུང་

འཆོབ་རྒྱས་པས་ན། དེའི་སྤྱི་ཐོག་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཐོག་གནས་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 པའི་སྤྱི་ཐོག་གནས་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ཐོག་ཉན་གྱིས་མཐོ་བས་ཕྱག་བྱ་བའི་
 འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་རང་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལའང་སྟོ་གསུམ་
 གྱས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཅོམ་
 ཞེས་བྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པའི་དགོས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་མདོར། གང་དག་སྟོན་པ་བདེ་
 གཤེགས་ལ། །མཆོད་པ་ཚུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མེད་བདེ་བ་ཀུན་བཟོད་
 རས། །འཆི་མེད་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་སྤྱི་ཐོག་གང་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་
 སྤྱི་ཐོག་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་སྤོམ་པ་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤྱི་ཐོག་ཐབས་ལེ་བྱ་
 བཅུའི་སྟོ་ནས་སྟོན་པ་ནི་ལོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་སྟེ་མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་
 བཅོས་དག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་གསུངས་པས་
 འདིར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་དག་ནི་འབྲུག་པ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པས། མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས། འཐོར་བ་རྣམས་སྤོགས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་གཞུང་མང་པོ་རྣམས་མདོར་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པས་

སྒྲིབ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པར་དམ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི། དམ་པ་
རྣམས་དམ་བཅས་པའི་ཁུར་མི་འདྲར་བས་ན་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཆད་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་དོན་
ཅིའང་འདྲིར་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སྒྲིབ་མ་བྱུང་བའི་ཆོག་གི་སྒྲིབ་སྒྲིར་མཁས་
པའང་ཞི་བ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་
དོན་དུ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་མ་བྱས་སོ། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཤེ་ན། རང་གི་ཡིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་ངས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་
ཤེས་པས་ཆོག་མོད། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
དགོ་བ་བྱང་སེམས་དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས་ཏེ་རྒྱན་
རང་གིས་ཉོགས་པའི་བྱང་པར་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་
ཞིག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སོ། །དགོ་ལྟ་དང་རྣམ་
སྒྲུང་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་པའི་སྒྲིབ་གཞན་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་ཞེས་
འཆད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལམ་ན་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་རིགས་འབྲ་
བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆུལ་དོན་དུ་གཉིར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་གཞན་
ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དག་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་སྲིད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁིངས་སྒྲུངས་བྱས་པས་ནི་
རྩོམ་པ་པོ་ང་རྒྱལ་ཆུང་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། བརྗོད་བྱ་ནི་
བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིམ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པས་མཆོན་ནས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་ཆེར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སོ། །བརྗོད་བྱ་དེ་དག་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་འོ། །རྟོགས་པ་གཞུང་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་
བ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་
ནི་ཉིང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོགས་ལྡན་དག་བསྟན་བཅས་
ལ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གོ་ནས་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་
རིམ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ནི། རྟག་པོ་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདིའི་དགོས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་གཞུང་གི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དགོ་ལྟ་
ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཞེས་བརྗོད་བྱ་དང་། རང་
གཞན་གྱི་དོན་ནི་དགོས་པ་དང་། བསྟན་བཅས་དང་དགོས་པ་ཐབས་དང་
ཐབས་ལས་བྱུང་བ་འབྲེལ་བར་བཞེད་དོ། །

༡༣ འདུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

ལེབ་དང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདུག་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། འདུག་པ་པོ་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་དང་། གང་གིས་འདུག་པའི་བསམ་པ་དང་། རི་ལྟར་འདུག་པའི་
སྒྲོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་བར་བསྟན་
པ་ནི། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འབྱོར་དང་། །མྱ་མྱོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་
ལྟ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ། །སྒྲིགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཞེས་པ་
འདི་དག་སྤངས་པས་དལ་བའོ། །མི་ཉིད་ཡུལ་དབྱས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་
མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་བྱོན་ཆོས་གསུངས། །
བསྟན་གནས་རྗེས་འདུག་སྦྱིན་བདག་ཡོད། །ཅེས་པ་པོ་མོ་གང་རུང་གི་
དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་མི་ཉིད། །ཡུལ་དབྱས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། མཆམས་མེད་པ་ལྟ་སྤངས་པས་ལས་
ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་
པས་ན་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་
བྱོན་པ་དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
ཡོད་པས་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་

པར་གདམས་ངག་བསྟན་ནས་ཆོས་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་
དང་། ཡོ་བྱད་སྒྲིབ་བའི་སྒྲིབ་བདག་ཡོད་པས་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅེ་བ་
དང་ལྷ་ནི་གཞན་འབྱོར་ཏེ་བཅུ་བོ་དེ་དང་ལྷན་པས་ན་འབྱོར་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ལུས་འདི་ནི་རྟེན་པར་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བའི་བྱོད་གྱི་སྒྲིབ་མཆེད་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ།
དལ་བ་ལུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་དལ་འབྱོར་སྒྲིབ་བྱའི་དོན་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་དུས་འདི་ལ་དགོ་
བ་སྒྲུབས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཡི། གཤམ་ཏེ་དུས་འདི་ལ་རང་གཞན་ལ་ཕན་
པ་དགོ་བ་མ་སྒྲུབས་ན་སྤྱིས་དལ་འབྱོར་འདི་འདྲ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བར་
ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བས་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་
པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལྟ་ཡོན་གྱི་ངལ་བ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་
པ་དང་། སྒྲོབ་སྒྲིབ་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་སྤྱིན་
ཞིང་། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ས་བོན་དགོ་བ་འདེབས་འགྱུར་བ། ། ཡོད་བཞིན་
ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་
མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟེན་བསོད་ནམས་གྱི་སྒྲོ་དཀོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་

ཏེ་དཔེར་ན་མཚན་མོ་ཐུན་ནག་སྒྲིན་རུམ་ན་སྟོག་འབྲུ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་
 གླུ་ཅིག་ཅམ་ཞིག་ག་ཟུགས་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན་སྒྲིག་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་
 གྱི་ཐུན་རུམ་ན་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཏེ་དགོ་
 བ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་གྲོས་ཐང་འགའ་ཅམ་ཞིག་འབྲུང་གི་ལན་མང་པོ་དང་རྒྱན་
 རིང་པོར་མི་འབྲུང་བས་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེལ་བ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །དལ་དང་འབྱོར་བའི་འདབ་མ་གཉིས་ལྡན་ཞིང་། །དགོ་སྒྲིག་
 སྟོན་ཡོན་མཐོང་བའི་མིག་ལྡན་ཡང་། །རྟེན་དང་བཀྱར་བསྟེ་གྲགས་འདོད་
 ཉིས་བཟུང་ནས། །སྒྲིག་པའི་གཟེབ་ཏུ་རྒྱུད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་། དེ་སྒྲུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། པན་ཡོན་
 དངོས་དང་། པན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་། བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟུང་ལས། དང་པོ་སྒྲིག་པ་སྟོང་བ་ནི། རྟེན་དང་བསམ་པ་
 རྟེན་དཀའ་ཞིང་ཡུན་ཐུང་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིན་པོ་དགོ་བ་ནི་ཉམ་རྒྱུང་ཉིད་
 ལ་ཏག་སྟེ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྟོབས་རྒྱུང་བར་གནས་ལ། མི་དགོ་བའི་རྒྱ་རྣམས་
 ཆོགས་སྐྱབས་སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིང་ཏུ་མི་བཟད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་

འགྲུར་བར་འགྲུར་བས་ད་ནི་དེ་འཛོམས་རུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
 སྤྲིག་ཆེན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྣང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་གང་གིས་བྲིས་ཀྱིས་གཞོན་པར་
 འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་བས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲོད་པོ་བཞེད་པ་ལས།
 གྱི་ལའི་མིག་གིས་བལྟས་པར་གྱི་བ་རྣམས་བྲིས་ཀྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མིག་གིས་ཀྱང་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གྱི་བ་རྣམས་བྲིས་ཀྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཏེ་གྲངས་མེད་གསུམ་
 དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་རབ་ཏུ་དགོངས་ཤིང་དབྱེད་པར་མཛད་
 པའི་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་
 ཕན་པར་གཟེགས་ཏེ། འདིས་ནི་ཆད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཆོག་སྣམས་ཀྱིས་བདེ་
 མཆོག་སྤྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་རེ་འདོད་སྐྱོང་བ་ནི། རང་གི་སྤྲོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་
 སྤྲུག་མང་པོ་གཞོམ་པར་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་མང་
 བརྒྱ་སྤྲུག་སྤྲོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་གཏང་

བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མིང་དོན་འཕོ་བ་ནི། འཁོར་བའི་བཅོན་རར་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་འཆིང་བས་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམས་
ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས་
ཏེ་དེ་བྱིན་ཆད་མིང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། དོན་ནི་འཛིག་ཏེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་
འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་དཔེས་བསྐྱགས་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གསེར་འགྱུར་
གྱི་དཔེས་དམན་པ་མཆོག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བསྟན་པ་ནི། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་
རྣམ་པ་མཆོག་ལྷ་བྱུར་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་
ལྷངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པར་སྐྱུར་བས་ན། རུས་པ་
དེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱངས་
ཤིག་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དདུལ་ཆུང་རིགས་གསེར་དུ་སྒྲང་བ་སྒྲང་
གཅིག་གིས་ལྷགས་སྒྲང་སྟོང་གསེར་དུ་སྐྱུར་རུས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་
བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུང་ཁམས་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་བད་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་
མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆའི་དཔེས་རྟེན་དཀར་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བར་བསྟན་
པ་ནི། འགྲོ་བ་ཀྱན་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འབྱོར་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་ལ་
སྦྱོར་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ལ་སྟེ་འགྲན་ཆེ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ལ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་གཞལ་བར་མི་རུས་པས་ན་ཆད་
མེད་པའི་སྒྲོས་ཆོས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་འདི་དགོན་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེ་བས་རིན་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ། སྡོང་
པོ་བཀོད་པ་ལས། ནོར་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་
པ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་སྤང་བར་མཛད་པ་དེ་སྤིད་དུ། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་དང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་
དུ་མི་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འགྲོ་བ་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་བྱངས། གསུམ་

པ་སྟོན་ཤིང་གི་དཔེས་འབྲས་བྱ་མི་བད་ཅིང་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དག་
 བ་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བེན་པ་ཀྱན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་
 བྱ་བསྐྱེད་ནས་རང་བད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྟོན་ཤིང་ནི་རྟག་པར་ཡང་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པས་མི་བད་ཅིང་སྦྲར་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་བཅའ་ཏོག་ལས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཤིང་སྟོན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་ཁམས་བཞིས་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཕེལ་
 བའོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་སྐྱེལ་མའི་དཔེས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་སྐྱེ་བ་པར་བསྟན་པ་
 ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
 པ་བྱས་ན་ཡང་། སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་
 ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཆེན་དེའི་རྣམ་སྟོན་ལས་ཡུད་ཅམ་
 ཀྱིས་དགྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་མི་བད་པས་
 བསྟན་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་དཔའ་བོ་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་དགའ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དཔའ་བོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པའི་དབྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་མེད་དཔེས་སྟོན་པ་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པ་ནི། ཏུས་མཐའ་སྟེ་
བསྐྱལ་བ་འདིག་པའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་མ་ལུས་
པར་སྟེག་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ནི་མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་དེས་པར་སྟེག་པ་སྟེ་རྩ་
བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། སྟོང་པོ་བཞེད་པ་ལས། ཉེས་པར་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་སྟེག་པའི་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བ་
ལྷ་ནི། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མི་དམིགས་
བས་ན་དེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད་ཅེས་འཆད་དོ། །སྤྲ་མ་དང་མི་ལྗོས་ཏེ། སྤྲ་
མ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འདི་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་
ན་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ན་
ཕན་ཡོན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བས་སོ། །

ཐུག་པ་པན་ཡོན་གཞན་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདིའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བྱམས་མགོན་ཚྭ་
 གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ནོར་བཟང་ལ་བཞག་དེ། རྫོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

གྲོང་ཁྱིམ་སྦྱིད་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་ཞོར་བརྟན་གྱི་བྱ་ཞོར་བཟང་གིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སོང་བ་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་ཁང་པ་བཙེགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན། འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་དེས་ཕྱག་འཆའ་བ་ན། བྱམས་པས་དེ་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏེ། ལྟོས་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། ཞོར་བཟང་ཞོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་དམ་པ་ཡོངས་འཆོལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ང་ཡི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྟོང་ཇེ་བྱམས་བྱང་ཁྱོད། ། བྱམས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་བལྟ་ན་རབ་ཞི་བ། །དཀའ་བ་སྟོན་ཆེ་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་བསམ་ལྟན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཞོར་བཟང་གིས། འཕགས་པ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་དང་། རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བ་མ་འཆའ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཆས་རྣམ་
པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བརྟེན་
པས་ས་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཙོད་པས་རྣམ་ཐོས་
ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་
བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆད་མེད་པ་གཞན་དག་དང་
ཡང་ལྡན་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། རོ་
བོའི་བྱང་པར་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྤྱིར་པོ་བཞོད་པ་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་ཞེན་དུ་ཡང་དཀོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པའི་སེམས་ཉིད་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟར་

གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
དེར་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་
ལམ་དེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གཞན་ཀྱི་དོན་
སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་མཁས་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་
བཞིན་དུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་ལས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་
པའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཁྲད་པར་
དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་
མི་འདོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱོད་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག་
པའི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དུས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དང་། འཁོར་བའི་བཙོན་
ར་ལས་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་གཞན་དོན་ལས་

མི་ལྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པར་
གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མ་ཉམས་ན་གཉིད་ལོག་གམ། ར་རོ་བ་ལ་སོགས་
པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འུགས་དུས་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཆད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ རོ། །

གཉིས་པ་པན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་ལ། ལྷང་དང་རིགས་པའི་
འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇུག་པས་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་
བ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་ལག་བཟང་
གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་ཐེག་དམན་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་
ཆེན་ལ་གཞུག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ལས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་པན་པ་
དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་གོ་བགོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་
བར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་བག་
མེད་པར་གྱུར་ཏམ། གཉིད་ལོག་ཀྱང་ཉན་མཆན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་
འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྒྲིར་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་
འཛིག་རྟེན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱང་

རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉིང་ཟད་ནམས་ཀྱི་ཁྲད་ནད་ཅམ་སྒྲན་ལ་
 སོགས་པས་བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ན་ཡང་པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་
 ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ན་ཞེས་པ་འདིར་
 འགའ་ཞིག་མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །དམིགས་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་ཡང་མི་བདེ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དང་
 ལྡན་པ་ཉིད་སྦྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། གཉིས་པ་ནི། སའམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་སྟེ་གཉེན་བཤེས་རྣམས་སུ་
 ལ་འདི་འདྲའི་པན་སེམས་ཡོད་དེ་མེད་ལ། ལྷ་དང་བྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་
 ཆངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་
 རྒྱལ་སྤྱས་པན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྦྱིན་བྱེད་གནས་
 པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས། །བྱ་དང་གཉེན་པ་
 དག་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ཉིད་ལ་སྡོན་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་རང་དོན་དུ་མི་ལམ་དུའང་མི་འབྱུང་ན་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་དངོས་སུ་ག་ལ་སྦྱེ་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་
 རང་གི་དོན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སེམས་པ་གང་
 ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱད་པར་འདི་ནི་སྤྱོད་མེད་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་
 དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འབྱུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོར་བའི་དམིགས་ནམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཞན་ལ་
མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱ་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་སེམས་བའི་ཅི་སྟན་དུ་གྱུར་པའི་རིན་ཆེན་
སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་གཞུགས་ཀྱིས་ལང་སྟེ།
དཔལ་བྱེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །
གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་
བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་པན་
པར་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་
ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་ནམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྒྲེས་མཆོག་ནམས་
ལ་ཉིན་རེར་ཉག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་
པོད། །ཅེས་གསུངས་ན། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱབ་
པའི་དོན་ལ་བཅོམ་པ་དེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་འདོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་
ཀྱང་དེའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷག་པས་དགེ་བ་སྤངས་པས་རང་གི་
བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས་པ་གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་
མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆིམ་

པར་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། ཞེས་རབ་ཆེན་པོས་བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱ་མི་ཞེས་པའི་གཉི་མུག་གྱུང་
ནི་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དགོ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་
པན་འདོགས་པའི་བཞེས་གྱུང་ག་ལ་ཡོད། དེས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་
དེ་འབྲེལ་ག་ལ་ཡོད།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྟོས་མེད་པན་
འདོགས་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་བརྩེ་བ་དང་། བྱུག་འོས་དང་སྐྱབས་གནས་
སུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། པན་བཏགས་པའི་ལན་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱས་
པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞེག་བསྐྱེད་པར་འོས་ན། མ་བཙེལ་ཡང་
ལེགས་པར་པན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོས་
ཅི་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། དུལ་འགྲོ་བ་ཉུང་བདེ་ཙམ་ལ་དུས་ནར་མ་སྟེ་ལོ་དང་
ཟླ་བ་རེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ལན་རེ་དངོས་པོ་བས་པལ་བ་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
པ་དང་། སྦྱོར་བ་བརྟན་བཙེལ་ཏེ་མ་གྲུས་པ་དང་། པན་པའི་བྱུང་པར་ཉིན་
བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པའི་བས་ཙམ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྟེ་བོས་བཀྱར་བར་བྱེད་ན། དུལ་སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་

དུས་རིང་དུ་རྟག་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་དངོས་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་
བ་སྒྲན་མེད་པ། བན་པའི་བྱད་པར་ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ། རྟག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་དག་ལས། རྣམ་མཁའ་འགྲོ་བ་
ཟད་ཀྱང་མི་ཟད་པ། །ཞེས་བྱ་བར་བཞག་ཅིང་། དེའང་ཤེར་འབྱུང་དུས་
དང་། དགོ་ལྟ་དངོས་པོའི་བྱད་པར་དུ་སྦྱོར། སྦྱོར་བ་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱིན་
པ་དེ་ལྟ་ཞིག་སྦྱོས་ཅི་དགོས།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་དེ་འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ལ་གལ་ཏེ་
 ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སེམས་སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ལྟ་སེམས་སྐྱེད་པའི་
 སྐད་ཅིག་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་མི་དཔྱུལ་
 བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱབ་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་
 འབྱུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་བརྟན་པའི་སེམས་ཇི་ཙམ་ལ་དེ་སྙེད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པར་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཏེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱེད་ན་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་
 ངན་སེམས་གྱི་དེ་བས་སྟག་པར་འཕེལ་ཏེ། དེས་པ་དང་མ་དེས་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བརྩུང་ནས་
 གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གྱུར་པར་འགྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ་རིགས་
ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མིག་བསྐྱེད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་
བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཏྟ་ན། འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ལ་དོ་གཤམ་ཏེ་གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཆེན་པོས་གྲང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པའི་སེམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུན་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཡང་དགོ་བ་དང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བར་ཕྱིན་
བསྐྱེད་པ་ལས། གཞོད་པའི་རྣམ་པ་མི་བཟད་མང་པོས་གྲང་། །སྐྱེས་མཆོག་
དེ་དག་ཡིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པས་
ན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྤྲོ་མོས་པ་མང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

ལྔ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། དཔེར་ན་ས་བདག་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་ལ། །མཆོན་ཀྱིས་ལུས་སྤྱི་བྱ་ཞིག་ཡོད་གྱུར་པ། །གཞོན་ནུ་དེ་
ནི་བཅས་པ་མཐོང་མ་ཐག།གྲོང་ཁྱེར་མི་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ཐམས་ཅད་འདྲ། །དེ་
བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་མ་ཐག། །མཆོན་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་དེ་
ལ་ནི། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། །དང་པའི་སེམས་

གྲིས་ཤེན་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་སེམས་
 གྱི་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་བྱུག་འཆ་ལ་ཞིང་། གང་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་ན་
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ངན་སེམས་དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་གྲིས་གཞོད་བྱེད་འཕམ་དང་ཡུན་དུ་འང་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་གྲིས་གཞོད་
 སྦྱིན་ལྔ་འཕམ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་བར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟུན་པ་ཀུན་སེལ་བའོ། །
བྱང་སེམས་འོད་སྟོང་ལྡན་འདི་མི་མཐོང་བར། །
གཉི་ཟུག་ཟུན་པའི་ཁྱོད་དུ་རྟག་ཆད་གྱི། །
མཐའ་གཉིས་ལྟ་བའི་སྟོ་མིག་ཨེ་མ་མཆར། །

ལེ་བྱ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏི། །

ལེབ་གཉིས་པ། རྒྱུ་པ་བཤགས་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་པན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྒྱུ་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། སྒྱིར་ཆེན་པོ་
རྣམས་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གསལ་ལ། འདིར་
སྐབས་སུ་བབས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་ས་མཚམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་
ན། སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་ལ་མོས་པས་སྒྱུ་བ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་ལྷག་
བསམ་དག་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་གྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཞི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེའི་
རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་
པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལོ། །
ཞེས་སོ། །གྲོགས་སམ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་

ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྫོ་རྫོ་
 རི་སྒྲན་བཞེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་ཟླ། །བྱུལ་པོ་མཛོད་
 དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཚུ་དང་ནི། །སྤྱི་སྤྱི་ཚུ་བོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་
 གྱིས། །རྒྱལ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བྱེ་ན། བཟང་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སམ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
 རས་དོན་དམ་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་སམ། བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་འཇུག་
 གཉིས་ལས། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེན་ཚུལ་དང་། སྤྱང་ཚུལ་དང་། བཅོས་
 ཚུལ་ ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་བའི་ཡུལ་དང་། ལེན་པའི་གང་ཟག་
 དང་། སྤྱང་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་
 པ་ལས། བྱང་ནོད་པ་དང་། སྤྱོམ་པ་བཟུང་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སྤྱོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སྤྱོམ་པ་དང་ལྟན་པ་ལས་ནོད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས། སྤྱོམ་སྤྱོམ་ལ་གནས་ཤིང་
 མཁས། །རྒྱས་དང་ལྟན་ལས་སྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་ཉག་
 པར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
 བུ་མ་རྟེན་ན་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་སྤྱང་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་
 བརྟུས་ལས། དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་མེད་ན། རྒྱུགས་བཟུ་ན་བཞུགས་པའི་

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ།
བདག་གིས་ཅི་རུས་པ་དང་བྱང་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱུང། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་སྟོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་ངེས་བདུན་གྱི། རྟག་
ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་
ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ངེས་
པར་ཉེན་དུ་དགོས་ན། དག་པའི་ཞིང་གི་བྱང་སེམས་ལ་དེའི་སྡོམ་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་བ་ན་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་དུ་
མ་རྣམས་བཤད་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བསམས་ན། རྩོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལ་ཞིན་ཏུ་མཁས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་ཐར་ཉེན་དུ་
དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྣ་རེ་ཅམ་ཡང་བསྐྱུང་མི་
རུས་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདི་དོན་ཆུང་ལ་མོད་པ་ཡིན་སྟུང་། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར་སོ་ཐར་ཉེན་དུ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་སྟུང་སྟེ། ལམ་སྟོན་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉེན་
བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་
སོ། །དེས་ན་སོ་ཐར་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། སྟོང་རྗེ་དང་དད་པ་
དང་ལེན་འདོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། སྟོན་པའི་ཆོ་ག་མ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་
བཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཆོ་ག་ལ་མི་སྟོས་པར་བཞེད་ཅིང་། རོ་བོ་སྟོན་
འཇུག་གི་ཆོ་ག་རིམ་གྱིས་མཛད་ལ། གཞུང་འདིར་བཤད་པ་འདི་རྣམ་བཤད་
ལས་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་འཇུག་དུས་གཅིག་
དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་འཆད་ཅིང་། རྒྱ་པོ་ཞབས་ནི་སྟོན་པ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞུང་འདིས་དེ་གཉིས་
རིམ་གྱིས་དང་། དུས་གཅིག་དུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།
ཡང་ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་ལ་
སྟོམ་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདི་ཅུང་ཟད་དཔུང་ན། སྟོན་པ་ནི་ཆོ་
གས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཆོ་ག་
ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྟོང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ན་དེ་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། སྟོང་བའི་
སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །ཆུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཟྍ་ད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །

འདྲུག་པ་ནི་སྒོམ་པས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
སམ་ཅིག་ཅར་ལེན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་ཀ་བྱང་ཞིང་གཞོད་བྱེད་
མེད་པས་སོ། །སྒྲིར་ཆོ་གའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྒྲིར་
དངོས་རྗེས་གསུམ་གཞུང་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བསྐྱབ་
བྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་ཡང་བྱང་ས་ལས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་
བུའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་ཅུ་ཅ་ལྟ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་ནམ་
མཁའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་པ་བསྐྱབ་བཟུས་སུ་ཆིགས་
བཅད་དུ་བསྐྱས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕྲོག་རྒྱ་བ། །པས་པམ་པ་ཡི་
ལྟ་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སྟོང་ལའང་། །དུར་སྤྲིག་
འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཅོན་རར་འདུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་
བྱང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །སྟོག་དང་འབྲེལ་བྱེད་གསུམ་པ་ཡིན། །མཆོམས་
མེད་ལྟ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་
འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་
ཡང་། ཅ་བའི་ལྟ་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་ལྟ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་
འབྱུང་བ་ལྟ་འོ། སྟོང་སྤངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱོག་
པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །
སྟོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྟོང་བར་འབྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །
པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འདུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །ཉིད་
པ་དང་ནི་བཀྱར་བསྟེ་དང་། །ཆིགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོད་དང་། །

བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོ་བ་དང་། །དགོ་སྤྲོད་
 ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་བྱེད་དང་། །
 སྤྲོན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་
 དག་འཛིག་གི་ལོངས་སྤྲོད་ནམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྤྲོན་པ་དང་། །འདི་དག་
 ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་
 བོ་དང་སྤྲོན་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བཅུ་དང་། །ལས་དང་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བཅུ་དང་།
 སྤྲོན་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བཅུ་དགུ་བཞེད་དོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ་བཅོ་
 བཅུ་དེ་པོ་འདི་བྱང་སར་བཞུད་པའི་བཞི་པོར་བསྐྱུས་སོ། །

མདོར་ན་སྤྲོད་བསྐྱུང་བྱ་འདི་ལ་སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་བ་སྤྲོམ་པ་དང་། །ཕར་
 སྤྲོན་དུག་སྐྱབ་པ་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྲད་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་འབའ་
 ཞིག་སྐྱབ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ། །མདོར་ན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱུང་བ་ནི་བདག་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སྤྲོད་ཞིང་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། །སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་སྤྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་
 ལས། །གཞན་ནམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྲོག་བསྐྱུང་ཡིན་ཡང་
 གང་ཕན་པ། །ཕན་དང་བདེ་བ་ནམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་སྤྲོད་གཉིས་ཀ་དགོ་བའི་ལྷུང་མེད་འབའ་
 ཞིག་དང་། སྤྲོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། །བསམ་པ་དགོ་ན་སྤྲོད་བ་
 མི་དགོ་བ་ལྟར་སྤྲོད་ཡང་ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། །སྤྲོག་པ་ནི་ལྷུང་

མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྡོམ་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ། །
བྲག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས། །
ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་
བརྟུས་ལས། མི་ལམ་འཕགས་པ་མཁའ་སྣང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་
བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ཉིད་དུ། ཉོན་དང་མཚན་མོ་
ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་བརྟན་ནས། །ལྷུང་བའི་ལྟག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་།
རྗེས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་སྦྱོ་
སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། མཚོད་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། རྒྱབས་
འགྲོ་དང་། སྟོག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། བྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་
གདབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། དགོས་ཆེད། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྦྱིར་
དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། དམ་པའི་ཚོས་དངོས་པོ་དང་།

དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
རྣམས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ། ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་
ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོན་པས་ཏེ་དུག་གི་སྒོ་ནས་
མཆོད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུག་སྟེ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་། ལུས་
དང་། སྒོས་སྤྱལ་བ་དང་། མཆོད་པ་གནས་པར་སྟོན་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་
དང་། བསྟོད་པའི་མཆོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་དག་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནོ། །
དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོགས་བརྩའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ན་ཁུ་དང་ཐང་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་།
སྒྲན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་རིགས་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་བྲེ་བྲག་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། བསེལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་
དང་འཇམ། །དང་བའི་རྒྱ་ནི་དྲི་མ་མེད། །བརྟུངས་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། །

མགྲིན་པ་ལ་ནི་མི་གཞོན་ བཀྲོའི་ས་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཅི་ཡོད་དང་།
རིན་ཆེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རི་བོ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཆལ་ས་
སྟོགས་འདུ་འཇིག་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་དང་། སྟོན་ཤིང་རང་གི་མེ་
ཏོག་གི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་སྤྲད་པ་སྟེ་མཛེས་པ་དང་། ཤིང་གང་འབྲས་བུ་
བཟང་པོའི་སྤྲིད་གྱིས་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་
ཡང་སྦྱར་བུང་ལ་སོགས་པའི་དྲི་དང་ནི་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་དང་།
འདོད་རྒྱ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་
བྱུང་བའི་ཤིང་དང་། མ་ཆོས་ཤིང་མ་བཏབ་པར་འབྱུངས་པའི་ལོ་ཏོག་གི་
རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ནི་
མཆོ་དང་རྗེང་བུ་བརྒྲས་བརྒྱན་པ་དག་ལ་ངང་བ་སྐྱད་སྟན་ཤིན་དུ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་སྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱུམས་ཁམས་གྱི་
མཐས་གཏུགས་པ་སྟེ་ཆོད་མེད་པ། དག་པའི་ཞིང་དང་སྤྲ་མི་སྟན་ལ་སོགས་
པ་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱན་
བདག་གིས་སྟོ་ཡིས་སྤངས་ནས་མཆོད་ཡུལ་བྱུང་བ་སྟེ་ས་བུ་རྣམས་གྱི་
མཆོག་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འབྱུལ་ན། ཡོན་སྤུལ་ན་
འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོན་གནས་གྱི་དམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་བརྟེ་བར་
དགོངས་ཏེ་བདག་གི་མཆོད་རྗེས་འདི་དག་བཞེས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་མི་འབྲུལ་བར་དེ་དག་འབྲུལ་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྡོན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་
བཞེན་ཆེན་ཏེ། དེས་ན་མཆོད་པའི་རྟོག་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བདག་ལ་ཅང་
མ་མཆིས་ལ། བྱིད་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པ་དེས་ན་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་
མཛད་པར་དགོངས་པའི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། མཆོད་རྩལ་འདི་རྣམས་
མཆོད་པ་པོ་བདག་གི་དོན་གྱི་སྦྱད་དུ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
དང་། དེའི་སྤྱི་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་ཀྱན་དུས་
གཏན་དུ་འབྲུལ་བར་བགྱི་ཡི། གྱེ་སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་ནི་
ཡོངས་སུ་བཞེས་ཏེ་བདག་གིར་མཛོད་ཅིག གྱུས་པས་བྱིད་ཀྱི་འབངས་སུ་
མཆི་སྟེ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པར་བགྱི་དོ། །བདག་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བས་ན་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་
འཇིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་བགྱི་རྒྱས་པར་བགྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་
བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་དང་ལྡན་ན་དེ་མི་རྒྱས་པས་སྡོན་གྱི་སྒྲིག་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་སྟེ་བཤུགས་པར་བགྱིད་ཅིང་སྒྲིག་པ་གཞན་ཡང་སྦྱོར་ཆད་མི་
བགྱིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་དང་གྱི་དོར་ན་བཟང་རྒྱ། །རི་དང་མེ་ཏོག་སྟོས་
དང་བཞོས། །སྡོན་མེ་ས་གཞི་ཁང་གཏུགས། །སྟོས་སྤྱལ་མཆོད་པ་བཙུ་

གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ལྷན་གྱི་ཁང་པ་
ཅ་རྒན་ལ་སོགས་པས་བསྒྲོས་པས་ཤིན་ཏུ་ངི་ཞིམ་པ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ཁ་
དོག་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་འཆེར་བ་བསྟར་ཏེ་བྱེ་དོར་ལེགས་པར་
བྱས་ཤིང་། རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་འོད་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཀ་བ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་ཏིག་འོད་ཆགས་སྒྲ་བྲེ་སྟེང་དུ་བྲེས་པ་དེར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྤྲས་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བྱམ་
པ་མང་པོ་སྒྲོས་ངི་ཞིམ་པོ་དང་སྦྱར་བའི་ཆུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེ་ཏོག་དང་
བཅས་པས་ལེགས་པར་བཀང་བ་སྦྱ་དང་ནི་རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྦྱ་
ལྷན་གསལ་བར་བགྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་སྦྱ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས་འཇམ་པོ་གཙང་
ལ་ངི་ཞིམ་པོས་རབ་ཏུ་བསྒྲོས་པས་སྦྱ་བྱེད། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་དོར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཁ་དོག་དུར་
སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་རུང་བ་ལེགས་པར་བསྦྱར་བའི་ན་
བཟང་ཤིན་ཏུ་ངི་ཞིམ་པ་དམ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་
ལ་འབྲུལ་ཞིང་། བྲིམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་གོས་བཟང་པོ་སྤྲབ་ལ་
འཇམ་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཅན་རྣམས་དབྱུལ་བར་བགྱེད། །

བཞི་པ་ནི། ཅོད་པན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་མཆོག་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་
ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ན་འཕགས་

པ་སྟེ་དེའི་བྱང་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་འཛིག་རྟེན་
དབང་ཕྱག་དང་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་གདུལ་བྱའི་དབང་
གིས་བྲིམ་པའི་རྟགས་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱན་པར་བསྐྱེད། །

ལྷ་པ་ནི། མཛོད་ལས། སྒྲིང་བཞི་དང་ནི་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་
འདོད་ལྟ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་
པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་
ཞེས་བྲ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ན་དེ་དང་ལྡང་བ་སྟེ་རྟག་ཏུ་དེས་བྲབ་
པར་བྱེད་པའི་དེ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤུང་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་གསེར་སྤྱངས་
བཙོ་མ་གྱི་དོར་བྲས་པ་འདྲ་བ་འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་
བགྱིའོ། །

ལྷག་པ་ནི། ཐུབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ལྷ་འཕྲི་མེ་ཏོག་མཚུ་ར་བ་དང་བརྒྱ་
 དང་ཅུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་དང་རིན་
 པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲེང་བ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ལེགས་པར་སྤེལ་ཞིང་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་མཆོད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། སྒོ་ས་ཀྱི་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དྲི་ངད་ཀྱིས་སྒྲིགས་
མང་པོར་བྲབ་པར་བྱེད་པའི་བདུག་པའི་སྒྲིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིགས་པ་

ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དབྱལ་ལོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཞལ་བས་གྱི་ཁྱད་པར་ཀ་ར་དཀར་པོ་དང་། རྒྱ་སྟར་གྱི་
ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི་སྟ་བཤོས་རྣམས་
ཀྱང་དེ་ལ་དབྱལ་བར་བགྱིའོ། །

དགུ་པ་ནི། གསེར་གྱི་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བ་སྟེ་བསྐྱེགས་པའི་ནང་དུ་
འོད་འཕྲོ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བཞག་པའི་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབྱལ་
བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་པ་ནི། ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟོས་གྱི་ཚུས་བྱུགས་པ་དེར་མེ་ཏྲིག་
ཡིད་འོང་སེལ་མ་བཀྲམ་ཞིང་དེ་དབྱལ་བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་ལྡན་པའི་པོ་བྲང་ལྟའི་བྱ་མོས་སྤངས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷ་ཏྲིག་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུན་པོའི་རྒྱན་
འཕྲུར་བས་མཛེས་ཤིང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་འོད་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བ་
དང་ལྡན་པ་དཔག་ཡས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་འོད་གྱིས་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུགས་ཇེའི་
བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་དབྱལ་བར་བགྱིའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུགས་མཛེས་ཤིང་
ཡིད་དུ་འོང་བ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལྷ་ཏྲིག་ལ་སོགས་པའི་

རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བརྒྱན་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ལྷན་སྐྱུག་
པ་གྱེན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡང་རྟག་ཏུ་བྱུང་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་དག་ལ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་པའི་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་རོལ་མོ་དང་དབྱངས་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་ལྡན་པ། རུས་པའི་བྱུང་བར་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེམས་པ་སྟེ་
ཞི་ནས་བདེ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་རྣམས་སོ་སོར་རི་ལྷོང་འོས་པར་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེའི་རྟེན་
སྟེགས་བཅའ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་
དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བྱུགས་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་མེ་རྟོག་ལ་
སོགས་པའི་ཆར་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འབབ་པར་ཤོག།

ལྷ་པ་ནི། རི་ལྷོང་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་
མཇེད་པའི་ཆུ་ལ། དགོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལས། མེ་རྟོག་པལ་ཆར་མེ་རྟོག་སྒྲ་རེ་
དང་། །མེ་རྟོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཤེསྟེ། མེ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན་
དུ་བཀྲམ་བྱས་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་
པོ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཆོད་པར་མོས་པའོ། །

བྱུག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་མཐའ་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་པའི་སྟོན་དེ་རྣམས་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དེ་དག་ལ་སྟེ་བྱང་དུ་ངེས་པར་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་
ཅིག་གཉིས་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་ཆོས་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱན་ཀྱི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི་
ལུས་བཏུད་ནས་བདག་སྤྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འབྱུང་བའི་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྡེ་སྟོད་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་དུ་དེ་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱོམ་པའམ་བསྟན་
པའི་གཞི་རྣམས་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལའང་བདག་སྤྱག་འཆའ་། ཆོས་འོད་
པའི་མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དང་ཐར་པའི་དོན་དུ་འབད་པའི་བརྩལ་
ཞུགས་མཆོག་ཅན་རྣམས་ལའང་སྤྱག་འཆའ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྟེ་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཇོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྐྱབས་
གནས་ལ་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སམ། འདས་
པ་ལའང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་འཇིགས་པ་འགའ་ཞིག་
ལས་ཐར་པར་འདོད་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣ་ལ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
དེ་ནི་སྐྱབས་འགོ་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཇིགས་
པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། བལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀྱུན་དགའ་
ར་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་
བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ལས་
རབ་མི་ཐར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལ། །རང་ཉིད་ནི་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་ཇི་སྟིད་འཆོའི་བར་
དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་
འགོ་ནི། ལྷོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པས། དུས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་གྱི་སྐྱབས་
གནས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྒོ་མ་
 བ་སྒྲངས་ནས། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱབས་གསོལ་བ། །དེ་ནི་
 ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་སྟ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་
 གསོལ་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཚས་ལ་སྐྱབས་གསོལ་བ། །འཆོ་
 ཞིང་གཞོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་གསོལ་བ། །ཟུ་

སྟེགས་ཅན་ལ་སྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོ་གཏད་ཅིང་།
དེ་དག་ལ་གྲུས་པས་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སུ་ལའང་
གཞོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོ་ནས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཉམས་
ན་སྐར་སྐར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཉེས་པ་སྟོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། དུས་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་
དུ། དུལ་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་དོ། །ཚུལ་ནི་སྐབས་སུ་མཆི་སྟེ་བདག་བྲིད་ལ་བསྟེན་
པས་སྟོབས་ཞིག་པའོ། །

བཞི་པ་སྟེགས་པ་བཤགས་པ་ལ། སྟེ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐར་བྱ་སྟེགས་པའི་སྟོ་དུག་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞི། སྟོང་ཚུལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་དང་། རྒྱ་དང་། སྟོ་དང་། སྟོར་བ་དང་། དུལ་དང་།
ཀླུ་མ་པའི་དབྱེ་བ་ཀླུ་མ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྲེན་པ་དང་། ཉེན་དང་།
གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྟོགས་པ་ཀླུ་མ་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འགྲོད་པ་སྟེ། དུག་བཏུངས་

པས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་སྐྱོབ་བྱས་བཞེན་པ་སྟེ། སྤྲོད་པ་ལ་བཞེན་པ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་བ་སྐྱོད་པ་སྟེ། སྤྲོད་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་སྐྱོད་པ་སྟེ། ཕྱིས་དུག་མི་
བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཆང་དགོས་ཤིང་ཆང་ན་ངེས་པར་འདག་པས་དེ་
དག་ཏུ་གྱངས་ངེས་ཏེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟོག་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་
བསགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྦྱར་
འབྱེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་
དང་། ཉེས་པ་སྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞི་
སྟོབས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤུགས་ཆིག་བརྗོད་ཅིང་དག་པར་སྒྲོམ་
པ་དང་། རྗེས་བཤུགས་ཡུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་
པར་སྒྲོམ་ཞིང་། བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱར་འབྱེན་པ་དང་། རྟེན་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྟོག་པ་བཤུགས་ཆུལ་སྐྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་མཆོག་ལ་
བཞེན་པའི་སྟོག་པ་བྱུང་པར་དུ་བཤུགས་ཆུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བཤགས་ཡུལ་སྟོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི་
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་
 རྣམས་ལ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྦྱན་སྒྲར་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དག་ཏུ་གསོལ་
 བ་ནི། དུས་ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས་ཆེ་རབས་འདིའམ་སྟོན་གྱི་ཆེ་
 རབས་གཞན་དག་ཏུ་བདག་གིས་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་མ་
 འཆའ་ཏེ་མ་ཤེས་ནས་རང་གིས་སྡིག་པར་བགྱིས་པའམ་གཞན་ལ་བགྱིད་
 དུ་སྦྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི། གཏི་ཐུག་འབྲེལ་བས་བདག་ཅོན་ཏེ་གཞན་སྡིག་པ་
 བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་དགའ་བ་གང་བགྱིས་པའི་ཁོངས་པ་སྟེ་ཉེས་
 པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་པོ་རྣམས་ལ་
 བཤགས་ཏེ་མི་འཆབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་
 བ་མའམ་སླ་མ་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
 དག་ལ། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 ཁོངས་པའམ་གཞོན་པ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དང་། མདོར་ན་ཆགས་
 སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྟོན་ཆགས་པའི་སྡིག་ལྡན་བདག་གིས་སྡིག་པ་
 གང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བགྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་
 འཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་སྦྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚོ། །གང་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིའི་སྤྱིར་འབད་
ནས་བཤགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་སྟོན་དུ་
འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངན་འགོར་འགོ་བས་རི་ལྟར་སྤྲིག་པ་
འདི་ལས་ངས་པར་ཐར་པར་འགྱུར་བར་སྦྱར་བའི་ཚུ་ལ་གྲིས་བསྐྱབ་དུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་དུ་འཆི་བ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱབས་
འགོར་སྟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསམས་ནས་
སྐྱབས་འགོར་སྟོ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱབས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྦྱར་དུ་སྐྱབས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་ན་འདི་སྤྲིད་ཅིག་མི་འོང་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་
མི་རུང་བའི་འཆི་བདག་འདི་ནི་སྤྲིག་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་
མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བྱ་བ་ཆང་མ་ཆང་ལ་མི་
སྟོས་པས། བྱ་དང་མི་བྱ་གྱུར་གྲིས་ཀྱང་སྟོ་བྱར་དུ་མི་འཆི་ཞེས་ཆེ་ལ་ཡིད་
བརྟན་དུ་མི་རུང་ལ། འཆི་བ་ན་དགྲ་གཉིན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་བདག་
ཉིད་གཅིག་སུ་ཆ་དགོས་པར་བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་པས་མཛའ་བ་ལ་
ཐན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་གཞོད་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
བྱས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བྱས་པའི་མི་མཛའ་བ་རྣམས་
 གྲང་མེད་པར་གྱུར་ཞིང་། མཛའ་བ་རྣམས་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དག་གྲང་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བྱས་པ་དོན་
 མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདིར་གཉིན་མགྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་དེ་བྱི་མར་
 ཡང་འབྲང་བའི་དོན་ཡོད་དེ་སྟུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་གང་དང་གང་ད་ལྟ་ཡོངས་སྟོན་བདེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིས་
 དན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་སྟེ་ཀྱི་མཐོང་ཞིང་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་ནི་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་བདེ་བ་
 སད་པ་ན་མི་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆེ་བརྒྱད་པ་ལྟ་ཞོག་གི་རེ་ཞིག་གསོན་པའི་
 ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདས་མོད་ཀྱི་དེ་
 དག་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་སོགས་ནི་མི་ལམ་བཞིན་དུ་བྱིས་མི་འོང་བར་
 མཐོང་ངོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མི་བཟད་པའི་བག་
 ཆགས་གང་ཡིན་དེ་ནི་མདུན་ན་སྐྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྟོ་བྱར་ཞེས་བདག་གིས་རྟོགས་པར་
 མ་གྱུར་པས་གཉི་ཟུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་གིས་སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་
 པ་སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་དག་པར་འདོད་ན་སྐྱུར་དུ་སྐྱུང་དགོས་ཏེ། ཉིན་མཆོན་སྟོན་
 པ་ཡོང་མེད་པར་ཆེ་འདི་སྐྱད་ཅིག་གོད་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་པ་གྲུད་ནས་ཡོང་

མེད་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པར་འཆི་
བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འཆི་མོད་
དེ་དུས་ན་གཉིན་སོགས་དགོས་སོ་སྟུང་ན། འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ནི་མལ་ན་
འདུག་བཞིན་དུ་གཉིན་བཤེས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་སྟོག་འཆད་པའི་
ཆོར་བ་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་གིས་མི་
བགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྐྱོབ་རུས་སོ་སྟུང་ན།
གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྟེ་ཐུག་པ་ལ་གཉིན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན་ཏེ་མི་ཕན་
ནོ། །འོ་ན་གང་གིས་ཕན་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་བསོད་ནམས་གཅིག་ལུས་སྐྱབས་
ན་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། མགོན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དག་བ་མི་
སྟོམ་ཞིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་སྤྱང་བས་ན་བག་མེད་པ་ཅན་
བདག་གིས་ནི་འཇིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཆོལ་ནས་མི་རྟག་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་
ནི་སྤྲེག་པ་མང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེ་བོ་ཉིས་པ་ཅན་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར་
དེ་རིང་ཁྲིད་པའང་བྲེད་འགྱུར་ཏེ་ཁ་སྐྱུམ་ཞིང་མིག་རྩ་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲེལ་སྟུང་ནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྤང་ན། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་
འཇིགས་འཇིགས་ལྟར་འདུག་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་བར་གྱུར་
ཞིང་། འཇིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་

ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ན་བྱེད་པར་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཆེ་སྙུ་ཞིག་འཇིགས་
 བ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བདག་ལེགས་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་
 བྱེད་ལ་ཐོན་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པའི་མིག་བབྱད་ནས་སྟོགས་བཞིར་སྐྱབས་
 དག་འཆོལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅུལ་ཡང་སྟོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་
 བར་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཀུན་དུ་ཡིད་ལྷག་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་གནས་དེར་སྐྱབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཆེ་བདག་
 གིས་ངེ་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཐབས་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དགོན་མཆོག་སྟེ་དང་།
 སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གཉིས་གྱི།
 དང་པོ་ནི། དེའི་ཆེ་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་བས་ན་རྒྱལ་བ་འགོ་བའི་མགོན་འགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བཅོན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། དེ་སྟོབ་
 པའི་རུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱང་བས་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་
 ན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་བ་དེ་ལ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །རྒྱལ་
 བ་དེའི་སྟོགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
 དག་པར་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་དཔྱལ་བ་སོགས་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་
 འཇིགས་པས་ནམ་སྐྱག་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་

བདག་ཉིད་འབྱུང་ཞིང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་གི་
ལུས་འདི་འབྱུང་བར་བསྐྱེ་ཞིང་། ཐུགས་རྗེའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་པ་མ་འབྲུལ་
བ་ཅན་སྦྱར་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་
ང་རོས་འོ་དོད་འཁོད་དོ། །རི་ལྷོ་ཞེ་ན། སྤྱིག་ལྷན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་
ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་ནམ་མཁའའི་སྣང་པོ་དང་སའི་སྣང་པོ་དག་དང་ནི་བྱམས་
པ་དང་སྐྱབ་པ་རྣམ་སེལ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་མགོན་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་འཛོལ་ཞིང་སྐྱོབས་ཤིག་ཅེས་སྣང་ནས་འོ་དོད་
འཁོད་དོ། །གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤེན་རྗེ་ཡི་པོ་ཉ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་
ལ་སྤང་བ་རྣམས་སྐྱག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ཅན་
ཐུག་ན་དོ་རྗེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དོན་ནི། སྟོན་ཆད་བྱིད་ཀྱི་
བཀའ་ལས་འདས་ཏེ་སྡིག་པ་བྱས་ན། ད་ནི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཛིགས་པ་
ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་བྱིད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སྐྱར་དུ་
བསལ་དུ་གསོལ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་ལ་འབད་པར་
 རིགས་པ་དང་། སྤྱར་དུ་འབད་པ་དང་། རི་ལྟར་འབད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉེས་ལས། དང་པོ་ནད་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པ་
 བ་མལ་གྱི་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་སྟན་པའི་ངག་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་

བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱའི་ནད་ཀྱིས་
 ཏྲག་ཏུ་བཏབ་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་དགོས་པ་
 ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ནད་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་སེལ་བྱེད་ཆེད་དཀའ་བས་
 སོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ནད་དེ་དག་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་
 བྱའི་སྤིང་ན་གནས་པས་མཚོན་ཏེ་མི་མང་པོ་ཀྱན་བརྒྱག་པར་བྱེད་ལ། དེ་
 དག་གསོ་བའི་སྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱན་ནས་མི་ཆེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ལ་སྟེ་དེ་དག་གསོ་བའི་
 སྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་
 འབྲེན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སེམས་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏི་ཟུག་ཅན་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་གཡང་སའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། གཡང་ས་ཐ་མལ་པ་ཆུང་
 ཏུ་ལའང་དེར་མི་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བག་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱ་དགོས་
 ན། དཔག་ཆད་སྟོང་ནི་ཆེ་བ་མཚོན་པ་སྟེ། ཟུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོར་ལྷུང་ཞིང་
 ཡུན་རིང་མི་ཐར་པའི་གཡང་སར་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟོས་ཅི་
 དགོས་ཞེས་པའོ། །

གཉེས་པ་སྐྱར་དུ་འབད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་
 དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྤྱི་བ་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་མོད་དེ་དུས་བྱིས་བཤགས་པས་
 ཚོག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་

པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་དེ་ནི་གཤོན་
མི་བླ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་མི་འཆི་འོ་ཞེས་པའི་མི་འཇིགས་
པ་སྤྲུལ་ཡིས་བྱིན་ཏེ་སྤྲུལ་གྱང་མ་བྱིན་ཞིང་འཆི་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་
ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་གཤོན་མི་བླ་བར་མེད་འགྱུར་
ན་ཇི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྟོང་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྟོན་ཆད་སྟོང་
སྟེ་ཞིག་པའི་ལོངས་སྟོང་དེ་དག་ལས་བདག་ལ་ལྷག་པར་མི་འཇིགས་པའི་
ལོངས་སྟོང་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། བདག་ནི་ལོངས་སྟོང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
ནས་སྤྲོ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་མི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་མ་
བྱེད་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་གཉིན་བཤེས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི།
ལོངས་སྟོང་དུ་མ་བྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ་
གཉིན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱག་གཤེད་འགྲོ་
དགོས་ན་མཇུག་དང་མི་མཇུག་བ་ཀྱན་ཅི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་དོན་
མེད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འབད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་ནི། མི་
དགེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྱུར་བས་མི་དགེ་བ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་
འགྱུར་ཞེས་ཉིན་མཆོན་རྟག་དུ་བདག་གིས་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་ནི། བདག་ནི་མི་ཤེས་གཉི་ཟུག་པས་རང་བཞིན་
 གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱང་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟེ་
 བྱའམ་བཅས་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོམ་པ་སྒྲངས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱི་
 རྩའི་ཁ་ཟས་སྟེ་བྱ་གང་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་ནམས།
 མགོན་པོའི་སྤྱན་སྒྲར་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་སྤྱར་སྤྱག་བསྐྱལ་འཛགས་སེམས་
 གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱག་འཆལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་
 པར་བགྱིའོ། །

བཞི་པ་ཉེས་པ་ལས་སྟོག་པའི་སྟོབས་ནི། འདྲན་པ་ནམས་གྱིས་
 བདག་གི་སྤྲིག་ཚོངས་པ་ལགས་པར་བརྩུང་ནས་ཚོངས་པ་བསལ་དུ་
 གསོལ། སྤྲིག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས་དེར་སྦྲན་ཆད་བདག་ནི་
 ཡོང་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེ་ཏུ་གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་
 འདས་པའི་ལེགས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ངན་
 སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་གསོ་བ་སྟེ། དེ་ཞིག་མི་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་
 བ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན་དག་དེ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་བར་

གནས་པ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆུང་གི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ཉན་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་བསགས་པ་དེ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །
འབྲས་བུ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ངེས་
པར་ཐར་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡི་རང་ངོ་། ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་
ལ་ཡི་རང་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་སྤྲས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། ། རྒྱལ་ཡི་རང་
བ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི་སྤྱད་སྤྱེད་པའི་
དགོ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྦྱོར་བ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་མཛད་པ་ལ་དགའ་
བས་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

ཏུག་པ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་
 ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་གྱི་ཐུན་པའམ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཞིང་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པས་འཕྲོམས་
 བསྐྱུལ་ལམ་དང་ལམ་མིན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་ནས་
 ལམ་བསྐྱོན་ཏུ་གསོལ། །

བདུན་པ་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་གང་དག་
 མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།
 འགྲོ་བ་འདི་མི་ཤེས་པས་སྒྲོངས་པར་མི་འགོད་ཅིང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་

པར་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ། །

བརྒྱད་པ་བསྡོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་བསྡོམ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱར་
བཤད་པའི་མཚོན་པ་ནས་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་བར་འདི་དག་ཀྱང་
བྱས་ཏེ། དགོ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྡུལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཞོག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བསྡོམ་བ་
ལ་གསུམ་ལས། ནད་པའི་དོན་དུ་བསྡོམ་ནི། འགྲོ་བ་ནད་པ་རྗེ་སྤྱིར་དུ་ནད་
སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་བདག་སྦྱོར་དང་སྦྱོར་པ་ཉིད་དག་དང་དེ་ཡི་ནད་
གཡོག་གྱེད་པར་ཞོག །བཤེས་སྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་བསྡོམ་ནི། ཟས་དང་སྒྲོམ་
གྱི་ཆར་པབ་སྟེ་བཤེས་དང་སྒྲོམ་པའི་གཞོན་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །ཟུ་གའི་
བསྐྱལ་བ་བར་མའི་ཆེ་བདག་ནི་ཟས་དང་སྒྲོམ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གི་
བཤེས་སྒྲོམ་སེལ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་བར་
མའི་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དབུལ་པོའི་དོན་དུ་བསྡོམ་ནི། སེམས་ཅན་སྤངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ་
བདག་ནི་སྤྱད་པས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒྱ་སྒྲུ་ཆོགས་
སྤྱ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་གཉིས་པ་
གཞན་དོན་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བཏང་བ་སྤྱིར་བསྐྱར་པ་དང་།
ལུས་བཏང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཏང་བྱ་ནི། ལུས་དང་དེ་བཞིན་

ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དགོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོས་ཆེད་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་སྦྱབ་བྱིར་བསམ་
པས་ལོངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཞིང་བདག་གི་སློན་ཅི་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྦྱབ་པའི་
བྱིར་རོ། །འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་
སྟེ་འདྲ་བ་ལ། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རང་
གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ལས་སོགས་པ་ལ་
གཏོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་སློན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོས་
མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཕན་པའི་རྒྱར་བསྟོན་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ལུས་འདི་ཅི་
བདེར་བྱིན་བྱིན་གྱིས་དུས་རྟག་རྟ་གསོད་པ་དང་ཆོག་གིས་སློད་པ་དང་
ལུས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རིག་སྟེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
ལྟར་གྱིས་ཞིག་པའོ། །

བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེད་མོ་ཅེ་བར་བྱེད་དམ་ཙམ་འདྲིའམ་ག་ཞའི་རྒྱ་
བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་བྱིན་གྱིས་འདི་ཡི་གཞོད་པ་སྤང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་དག་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་གཞོད་

པར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་དུ་ཚུགས་ཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་
ནས་དུས་ནས་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་པན་བདེའི་དོན་མེད་པར་མ་
གྱུར་ཅིག་ཅས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། བསམ་པ་དོན་
ཡོད་པར་བསྟོན་པ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས་ཁོ་བཤམ་དད་
པའི་སེམས་བྱུང་བ་ན་དེ་ཉིད་ཏྱག་ཏུ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་འབྱུབ་
པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅས་པའོ། །དད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། མ་དད་ཅས་པར་བཤད་དོ། །སྦྱིར་བ་དོན་ཡོད་པར་བསྟོན་པ་ནི། གང་
དག་བདག་ལ་དངོས་སུ་ཁ་ན་ཟེར་རམ། གཞན་དག་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་གམ་དུ་སྤར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་རྒྱར་བསྟོན་པ་ནི། བདག་ནི་མགོན་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་།
ཚུ་ལས་བརྒྱལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་ནི་གཟེངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་
གྱུར་ཅིག་ཚུའི་ནང་གི་སྤྱིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། མར་མེ་འདོད་
ལ་མར་མེ་དང་། ཞེས་དང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །

གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་བདག་ནི་ལུས་ཅན་བླན་
འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་བླན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅི་ལྟར་བསམ་པ་འབྱུང་བའི་ཡིད་

བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་དང་། བྱམ་པ་བཟང་པོ་དང་། གང་འདོད་པའི་ལས་འབྲུག་
 པའི་རིགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དང་། རྟ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་
 དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། གང་
 འདོད་པ་བཞིན་ཡོད་པས་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་འདོད་འཇོའི་བར་གྱུར་ཅིགས་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིར་འཁོར་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཉི་བར་འཁོར་བའི་གཞིར་ཡང་ཞོག་དེ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་བར་དུ་བདག་ནི་ཉིར་འཁོར་གཞིར་ཡང་
 ཞོག་ཅེས་སོ། །འདི་དག་དགོ་ལྟ་དང་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྤྲོ་བ་དཔོན་ལས་ལེན་ན་སྤྲོ་བ་དཔོན་ནམ།
 ཉེན་ལས་ལེན་ན། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་སྤྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྲོན་
 འཇུག་སོ་སོར་ལེན་ན། ཇི་ལྟར་སྤྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་
 ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་པན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྲོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྲོན་
 གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་

རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སྤང་ཞིང་།
ལྟན་དུ་ལེན་ན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་
ཏེ་དཔེར་ན་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་རྣམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་
གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆམས་སྒྱུར་དང་། དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་སྟོན་སྐྱོད་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་ནས་མཇུག་ཀྱང་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་གྲུབ་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།
དེང་དུས་བདག་གི་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཅི་སྟེན་མི་ཡི་
སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྟངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཏོ། །དེས་ན་ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་

རིགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་དག་པས་ན་སྒྲོན་མེད་པ་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ་ཉེས་སྦྱོད་གྱི་
བྱི་མས་སྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ལོང་བས་
ཕྱག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ནི་ངོ་མཆར་བ་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟོན་ནས་ཏེ་སྟོས་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་
བདག་ལ་སྦྱེས་པ་འདི་ངོ་མཆར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་དོན་འགྲུབ་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་
འཛོམས་པར་བྱེད་པས་འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་མཆོག་གྱུང་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་
མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་ནད་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་གྱི་མཆོག་གྱུང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་པའི་ལམ་དུ་
འབྱུངས་ཤིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ངལ་བ་
གསོ་བའི་བསེལ་གྱི་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་
འགྲོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་སྟེགས་སམ་ཟམ་པ་ལྟ་
བུར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གདུང་བ་
སེལ་བའི་སེམས་གྱི་ལྷ་བ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་
སྤྱི་བ་གྱི་རབ་རིབ་དག་དབྱིས་འབྱིན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་
གྱི་ངོ་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕུང་བ་ཡིན་ཞིང་།

འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་བདེ་བའི་ལོངས་སྟོང་སྟུང་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉི་བར་
གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་ཆེན་མང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཆིམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱན་སྒར་ཏེ་
དེ་དག་དབང་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་མཐར་ཐུག་བདེ་གཤེགས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉིད་དང་ནི་བར་དུ་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
མགོན་དུ་བོས་བྱིས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་བཞིན་ཏོ། ། ॥

ལེའུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འདུག་པའི་སྟོར་བ་ལ། སྟོར་པར་བྱིན་དུག་ཡིན་པ་
ལས་འདིར་སྟོན་པ་ལོགས་སུ་མ་སྟོས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཡོད་དང་། ཤེས་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་བག་ཡོད་ཀྱི་
ངོ་བོ་ནི། ལྷང་དོར་ལ་གཞོབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ། ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས། བག་
ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲང་མེད་པ་དང་གཉི་ཐུག་མེད་པ་
བཙོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟོམ་པ་

དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་སྤང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་
དག་ནི་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས། དག་པའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱུན་གྱི་ཙུ་བ་བག་ཡོད་འདི་
ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱུས་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་
གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་
ཟད་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་རྟག་ཏུ་ནི། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལས་མི་འདའ་
བར་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོན་དལ་འབྱོར་
དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མི་འདོར་བའི་འཐད་པ། རོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དེས་ན་མི་འདོར་བར་
གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་བཅོམ་ཏེ་མ་དབྱེད་པར་བརྩམས་པ་
གང་ཡིན་པའམ། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་
པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱ་བའམ་གཏད་
ཞེས་ད་དུང་བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱི་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱི་ཐོག་
པར་བརྟགས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ཐོག་པ་ལེན་པའི་སྤྱི་ཐོག་དུ་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བརྟགས་བརྟགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་བཞོལ་དུ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ། སྒྲིབ་པ་གཞན་
དོན་ཉམས་པ། འབྲས་བྱ་ཐར་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མ་
བྱས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱས་པས་བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་
འགྱུར་ཏེ་ངན་འགྲོ་ལས་མ་འདས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་པ་
ཅུང་ཟད་ལའང་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བསམ་བྱས་ནས་མི་གང་ཞིག་སྤྲར་དེ་
སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་
ཉེར་བཞག་ལས། ཅུང་ཟད་ཅི་མ་བསམ་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས།
དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
ན། ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཐག་པ་ལ་མགྲོན་གཉེར་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
བྱས་ན་བདེ་འགྲོར་ཅི་འགྲོ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པ་ན། བདུད་ཀྱི་ལག་པ་གཡས་བསྐྱངས་པ་ལ་གཡས་བཅད་

དེ་གཡོན་གྱིས་བྱིན་པས་བདུད་གྱིས་མ་རངས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པས་སྐྱོ་སྟེ་
 སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ཡང་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་གི་སྟོན་གྱི་
 སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུར་སྐྱོད་པ་སྐྱུད་པ་ཞིག་བྱང་
 ཚུབ་གྱི་སེམས་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་གང་གིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་
 དེ་དག་ཐར་པར་མཛད་པ་ནི་ལས་ཚུལ་དེ་ཐ་མལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 སྟེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁོ་ནས་མཐུན་གྱིས་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་
 སོ་ཞེས་རྣམ་སྤྲང་དང་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

དགོ་ལྟ་ནི། ཐབས་གྱིས་བཏང་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་
 སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བི་བྱུ་ཏི་ནི། ཀུན་
 རྗོད་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མ་བཏང་བ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་འཐད་དེ། གཞན་དོན་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བཏང་བས་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟུང་མོ། །
 འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟུང་བའི་
 རང་ནས་ལྷེ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་སྐྱུད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དགོ་
 བའི་ལས་ལམ་བཟུ། །སྐྱོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་སྐྱེད་ན། །
 དེ་ཆེ་ཚུལ་བྱིས་སྐྱོན་བྱང་ཚུལ་བྱིས་སྟུངས་པ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་

ནི་པས་པམ་པས་ཀྱང་ཞིན་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། འདི་ལྟར་དེ་ནི་
 བྱང་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེར་མ་ཟད་གྱི་གང་སེམས་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ནི་
 བསོད་ནམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བར་ཆད་དང་གོགས་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་
 བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལ་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 མི་རྒྱས་པར་བྱས་པས་གོགས་བྱེད་པ་པོ་དེའི་ངན་འགྲོ་ཟུ་མཐའ་མེད་དེ།
 དེའི་རྒྱ་མཆོན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་བཞིག་ནས་བདག་
 ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་གྱི་དགོ་བའི་བར་ཆད་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་
 མ་ལྷས་མཐའ་གླས་པའི་ལྷས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་བཞིག་པ་དེ་
 བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་
 པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བྱ་གླིང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདོག་པ་སྟོགས་ཞིང་སྟོག་བཅད་པ་བས། གང་གིས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བ་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆང་པ་གཅིག་སྟེན་
 པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་དེ་ནི་དེ་བས་སྒྲིག་པ་ཆེས་གངས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ།
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་དགོ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ཅན་དེ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་འཁོར་བར་ངེས་མོས་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱེད་ན། ས་

དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་དམ་
བཅས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེང་
ནས་བཙུན་པར་མ་བྱས་ན་ཕྱིས་འོག་ནས་འོག་གཏིང་ན་སོང་ནས་ངན་སོང་
དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་
སྟུང་ན། སྤར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་
གངས་མེད་པ་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ནི་རང་གི་ཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་
འདས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་དེས་གསོ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏེ། །ཕྱིས་
སྐྱོབ་པོ་སྟུང་ན་ད་དུང་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྐྱོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་དང་
ཡང་དུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངན་འགྲོར་
སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱང་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་ལུས་བཅད་
པ་དང་གཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོན་དལ་འབྱོར་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་དཀའ་བ་
དང་། མ་རྟོན་པའི་ཉིས་པ་དང་། རྟོན་ནས་མི་འབད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་གནས་ལ་དད་པ་དང་མིའི་ལུས་
ཐོབ་པ་དང་དགོ་བ་གོམས་སུ་རུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་དལ་འབྱོར་ཆོས་བཙུ་
བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དགོན་ན་གཞན་དུ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། མི་འགྱུར་རོ། །ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡང་ནད་མེད་པའི་ཉི་མ་སྟེ་དུས་

འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཟས་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་རྒྱུན་འཆེ་བ་
མེད་དུ་བེན་གྱང་ནི། ཆེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་བསྐྱ་
བས་ཏེ་ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་ཅམ་གྱི་བརྟན་པོ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ངན་འགྲོར་དགོ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། བདག་གི་ད་ལྟའི་སྟོན་པ་འདི་འདྲས་ནི་
ཕྱིས་མིའི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ངན་འགྲོར་ལྟར་ལ། མི་ལུས་
ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ངན་འགྲོར་སོང་བ་ན་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་དགོ་
བ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ད་ལྟ་དགོ་བ་སྟོན་པའི་སྐྱལ་བ་དང་
ལྡན་ཡང་དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན་ཕྱིས་ངན་སོང་གི་སྐུག་བསྐྱལ་
གྱིས་ཀྱན་དུ་ཆོངས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་དགོ་བ་བྱེད་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་བདེ་འགྲོ་མི་འཐོབ་པ་ནི། དེར་ཡང་དགོ་བ་དག་
ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་བསགས་ན་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
བརྒྱར་ཡང་ནི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་
སྟོས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་

གར་རུས་སྤྱུལ་མཁྱིན་མུད་ལྟར་མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ།
 ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་ལས། དག་སྤྱོད་དག་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ན་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱུད་གིས་
 གཡེངས་ཤིང་འདི་ནས་བསྐྱོད་པ་དང་། རུས་སྤྱུལ་ལོང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ་
 རུས་སྤྱུལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་མཁྱིན་པ་འདེགས་པར་གྱུར་ན་དག་སྤྱོད་
 དག་རི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྤྱུལ་
 གྱི་མཁྱིན་པ་མུད་པ་དེ་རྟེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ལྟ་མ་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྤྱོད་དག་དེ་བཞིན་
 དུ་མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པས་སྐྱབ་
 བྱེད་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྒྲིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་མཆོམས་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དུལ་ཁུད་པར་ཅན་ལ་ངན་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ན་དུས་མཐའི་
 ལ་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྐྱུལ་བར་མནར་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་ན་
 ཐོག་མ་མེད་པར་འཁོར་བར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་བདག་གིས་བདེ་འགྲོར་
 མི་འགྲོ་བར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྤར་གྱི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་
 ཅུམ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པར་གྱུར་ནས་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་གཞན་
 དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསོག་པའི་བྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་འབྲེལ་དལ་
བ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་དགོ་བ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་འདི་ལས་
བསྐྱུས་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་ཚྗངས་པའང་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷན་ཚྗངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་པ་དང་།
ངོ་བོ་ལ་སྦྱད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བསྐྱུས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དེ་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ཚྗངས་པས་སྤྲིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལུག་སྟེ། བསྐྱུས་པ་
ལ་མ་འབད་ན་འཆི་བར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འགྱོད་ཅིང་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་
ལྡང་བར་འགྱུར་ལ། ཞི་ནས་དཔྱལ་བའི་མེ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡུན་
རིང་དུ་བདག་གི་ལུས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ན་འགྱོད་པ་མི་བཟད་པའི་མེ་
འབར་བས་རང་གི་སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་བ་གཤོན་མི་བཅོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་པན་པ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་ས་
དལ་འགྱོར་འདི་ངི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་བདག་ཉིད་དགོ་སྒྲིག་
སྦྱོན་ཡོན་ཞེས་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱས་ཏེ་སྤྲིང་ཡང་རང་
ཉིད་དཔྱལ་བར་དེར་བྲིད་ན་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཚྗངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་
བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བྱད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཅིས་ཚྗངས་ནས་བསྐྱུས་པར་བྱས་པ་བདག་གིས་
ཀྱང་སྤྲིང་མ་ཞེས་ཏེ་བདག་གི་ཁོང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་

ཅེས་བརྟགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་བས་ན་ད་ནི་
གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བག་བྱ་བ་སྟོན་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་བརྟག་པ་དང་། སྤང་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྤང་བྱས་ཀྱི་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་བསམ་
པ་དང་། དེས་ན་བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་རིགས་བཞིན་དུ་གཞི་དཔ་བྱེད་པ་དང་།
 གཞི་དཔ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གདམས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཞེ་སྒྲུང་དང་སྟེད་པ་སོགས་དབྱ་རྒྱུ་མས་ནི་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་
 ཡོད་མིན་ཞིང་བཙུན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དཔལ་བོ་དང་
 སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པས་མཛུངས་པ་མིན་ཡང་ངི་ཞེས་ལྟར་དེ་དག་གིས་
 བདག་བླན་བཞིན་དབང་མེད་དུ་བཀོལ་བར་བྱས་སོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་
 སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དགའ་མགུར་ཏེ་འཛེམ་མེད་དུ་བདག་ལ་གཞི་དཔ་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལའང་མི་ཁྱོ་བར་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་གནས་མིན་པ་ལ་
 བཟོད་པ་དམ་པས་སྦྱད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞོད་པའི་ངོ་བོ་ཆེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟ་དང་སྟ་མིན་
སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དབྱར་ལངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
མནར་མེད་པའི་མེད་ནང་དུ་འབྱིད་ཅིང་འཇུག་མི་ཅུས་གྱི། ཉོན་མོངས་
སྟོབས་ཅན་དབྱ་འདིས་ནི་གང་དང་སྤང་ན་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་

ལུས་པར་སླེག་པའི་མནར་མེད་གྱི་མེ་ནང་དེར་བདག་སྐྱད་ཅིག་ལ་འདོར་ཏེ་
འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དུས་རིང་བ་ནི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་
ཡིན་པ་འདི་དུས་རིང་པོ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ནས་གྱི་དག་ཡིན་པ་ལྟར་དག་
གཞན་ཀྱན་གྱང་དེ་ལྟ་བུར་དུས་རིང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱས་ན་གཞན་
ཐམས་ཅད་པན་པ་དང་བདེ་བར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན་
སྤྱིར་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་ཆགས་
ཏེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་དགར་གྱུར་པ་གཞོད་པའི་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལྷ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་
བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ཞིང་གནས་ན་བདག་འཁོར་བར་
འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་སྤང་མ་དཔྱུལ་
སོགས་སུ་གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་
གལ་ཏེ་སློ་ཡི་གནས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཞེན་པའི་བླ་བ་ན་གནས་ན་བདག་ལ་
བདེ་བ་གལ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བའི་གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྲོ་གཟུགས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། དེ་ལྟར་རི་སྤྱོད་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་
 དེས་པར་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་བདག་འདིར་བཅོཅ་པ་མི་འདོར་བར་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རེ་ཞིག་གཞོན་བྱེད་ཆུང་དུ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་ལ་ཡང་ཁྲོས་པར་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ང་རྒྱལ་བའོ་བ་རྣམས་དགྲ་དེ་མ་བཅོམ་པར་ཉིད་མི་
 འོང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་པ་ལ་བཅོཅ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
 བན་ཡོན་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་ལ་བརྟགས་ཏེ་མི་སྟོབར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གསོད་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་དགྲ་པོ་དག་དང་གཡུལ་ངོར་དངར་ནས་འཐབ་པའི་ཆེ་ནན་གྱིས་དེ་ལྟ་
 བྱའི་དགྲ་པོ་དེ་དག་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་རང་ལ་མདའ་དང་མདྲུང་ལ་
 སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་ཕོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱེད་དུ་བསད་ནས་དོན་དེ་
 མ་གྲུབ་པར་སྤྱིར་སྟོགས་ཤིང་འབྱེད་བར་མི་བྱེད་ན། ཏྲག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གུན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་ཏེ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་དགྲར་དེས་པ་དག་
 གཞོམ་པར་བཅོཅ་པ་བདག་ལ་དེང་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་རྒྱར་གྱུར་
 པའི་གཞོན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡིད་ཆད་པ་སྟེ་ཞུམ་པ། སྤྱིད་ལུག་པ་སྟེ་མི་སྟོབ་
 བར་མི་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དང་འཐབ་
 པ་དོན་མེད་པའི་དགྲ་ཡིས་ཆ་སྟོལ་བཏོད་པ་ཡང་དཔའ་བར་མཆོན་པའི་

ཕྱིར་ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འབྲ་བར་སྒོལ་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བཙོན་པར་གྱུར་པ་བདག་ལ་སྐྱབ་
བསྐྱལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་བསམ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཉ་པ་དང་གདོལ་
པ་སྟེ་ཤན་པ་དང་ཞིང་ལས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་
སེམས་ཤིང་སྐྱབ་པ་ཡང་གང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་བཟོད་པར་
བྱེད་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་བདེ་བའི་ཕྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་དགོས་
ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་བརྒྱ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་ནས་གང་གི་ཆེ་བདག་
ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བདག་གི་སྒྲོལ་བ་ལྟས་པའི་
ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱོན་པ་དང་འབྲ་
བར་གྱུར་པས་དེས་ན་གཞན་དགྲོལ་བར་བྱེད་པས་རང་གྲོལ་བར་བྱ་དགོས་
སོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་
མི་སྒྲོག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་པར་བྱ་
ཞིང་། །ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ་གཞོམ་པར་
བྱའོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་མོད། །ཞེན་པའམ་འཁོན་
འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་དེ་འབྲའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཛོམས་

བྱེད་དེ་ནི་རེ་ཞིག་སྤང་བྱར་མ་གཏོགས་པ་དེ་རེ་ཞིག་མི་སྤྱོད་ལ། མཐར་དེ་
ཡང་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་གསལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་ཉོན་
མོངས་སུ་མ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེར་སྤང་བ་ཡིན་
གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་མ་ཐུན་ནོ། །བདག་ནི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
གྱུར་ཏམ་བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྤྱི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་
པའི་དགྲ་ལ་འདུད་པར་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་དགྲ་བོ་ནི་ལན་ཅིག་ཡུལ་ནས་སྤང་ཡང་
ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤིང་དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་དེར་རུས་པ་
བརྟས་ནས་དེ་ནས་ཡང་སྤྱིར་སྤྱོད་ཅིང་གཞོད་པ་བྱེད་སྤྱིད་གྱི་ཉོན་མོངས་
པའི་དགྲའི་ཚུལ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་ཅིག་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ན་
སྤང་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་རི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དབྱུང་
ན་གཞོམ་སྤང་བས་བརྟས་ཆིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་འདི་ནི་རྩ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་
དང་། རྣམ་པ་འདད་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་འདི་དག་
ནི། ཞེས་སོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟས་
པས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། བདག་གི་ཡིད་ལས་བསལ་བ་ན་དེ་གང་དུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་ས་མེད་ལ། གང་དུ་གནས་ནས་རུས་པ་བརྟས་ནས་སྤང་

བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་སྟེ་འོང་བ་མེད་དོ། །

དེས་ན་སྟོ་གཞན་བདག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་མི་
སྟོང་མི་སྟོང་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། ཉོན་
མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ན་མི་གནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་པ་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་སྟོང་
བས་སོ། །ཡུལ་དབང་དེ་དག་གི་བར་ན་འང་གནས་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་
གཞན་ན་འང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་བས་སོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་འདི་
དག་ནི་གར་གནས་ནས་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་དེ་བརྟགས་ན་གཞོན་
བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བས་འདི་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འབྲས་ཏེ། སྒྲུང་
ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་མི་རུས་སྟུང་པའི་སྟོང་ལ་འཇིགས་པ་
སྟོངས་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཙུན་པ་སྟེན་ཅིག །དེ་ལྟར་མ་བྱས་
པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟེ་ཅི་སྟེ་
གཞོན་པ་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བའམ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་
པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བཤེས། དེ་ལྟར་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲུར་
བཤད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་རི་
སྐད་བཤད་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བག་
ཡོད་པས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྟེན་པའི་ངག་དག་ལ་མ་

མཉན་ན་སྒྲན་དག་གིས་བཅས་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པ་
ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ནད་ལས་ཐར་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

བསྐྱབ་བརྟམ་ལས།

གང་གིས་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་བའི།

གནད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་སྤྱ།

བདག་གི་ལྷས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །

དགེ་བ་དུས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་རྣམས། །

སེམས་ཅན་གྱི་ལ་བཏང་བ་དང་།

དེ་བསྟུང་དག་དང་སྟེལ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་རིགས་སོ་
 ཞེས་གདམས་པའོ། །ལེ་ཏུ་བཞི་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། ། །

ལེབ་ལྗང་པ། དྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་བཤད་པ།

དཀྱི་གཉིས་པ་དྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་གྱི་ལེབ་སྟོན་ཏེ། འདིར་དྲན་
པ་ནི་བདག་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤང་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དྲན་པ་ཡིན་
ལ། གེས་བཞིན་ནི་སྤྱོད་སྐྱབ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
དག་གཞུང་གི་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་
བསྤང་བ་དང་། སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་གེས་བསྤང་བ་དང་། དེ་
དག་རྒྱད་ལ་སྦྱར་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱི་མདོར་བསྟན་ནི། བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་པར་སྤང་
བར་འདོད་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་
གཡོ་བ་བསྤང་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་འདི་བསྤང་བར་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་པ་
བསྤང་བར་ཡོང་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསྤང་
བ་ལ་འབད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མ་
བསྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྤངས་པའི་ཕན་ཡོན། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་ཡན་པར་
བཏང་བས་མནར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་ཆེན་མ་ཐུལ་ཚྱོས་པ་

ཡིས་འདི་ན་དེ་འདྲའི་གཞོན་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། གྲུན་ནས་དན་པའི་
ཐག་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྒྲང་ཆེན་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དམ་དུ་བཏགས་
ན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་
ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིགས་པ་སྤོང་བ་དང་།
དགོ་བ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྟག་དང་
སེང་གོ་སྒྲང་ཆེན་བྲིད་སྐྱལ་དང་དབྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་བྱད་མའི་གཞོན་དང་དེ་བཞིན་སྤྲོད་པོ་རྣམས་ཏེ།
རང་གི་སེམས་འདི་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་གཅིག་ཏུ་བཏུལ་བ་ཡིས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྤྲོད་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས། །རྣམ་པར་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་གྱུར་པས། །པན་ཚུན་
གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །དཀའ་བྱུང་ཅན་བཞིན་གཅན་གཟན་ཁྲོ་
བོའང་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདི་བྱིའི་སྟག་
བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྤྲོད་ཅི་ལོག་པ་ལས་སྤང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲོད་

ལས། སེམས་ཉིད་དབང་དུ་གྱུར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པ་དང་། དགོ་བཤམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་
 བསགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 དུ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཞིག་གིས་ནི་
 ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བྱས་ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །ཤལ་མ་
 རི་ལ་གནས་པའི་བྱད་མེད་འདི་དག་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དང་རྣམ་
 སྒྲུང་འཆད་ཅིང་། དགོ་ལྷས་ཀྱང་བྱད་མེད་དུ་འཆད་པས། མེ་ཆོགས་ཞེས་
 པ་མ་དག་པས་འགྲེལ་བ་དེ་དག་ཏུ་བྱད་མེད་ཅེས་བྱུང་བཤམ། དཔང་ལོ་རྩ་
 བས་མོ་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་འབྲེལ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སྤྱི་གསེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བྱབ་པས། སེམས་ནི་དབང་ནང་དབང་
 ཆེན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་
 སོགས་སྤྱི་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཏེན་གསུམ་པོ་ན་སེམས་ལས་
 འཛིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད་པས་སེམས་གདུལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱའི་དགོ་བ་ནི་པར་བྱིན་དུག་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ལའང་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དུག་གི་
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བར་བྱས་པ་ཞིག་
 སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་ཏེ། མ་སྤྱིན་པ་ཐལ། དདུང་འགོ་བ་བཞེན་པ་དུ་མ་
ཡོད་ན་སྟེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནང་གི་བདོག་པ་
ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་བོ་
ཀུན་ལ་གཏོང་བར་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྱིན་པས་སེར་སྣ་དང་བྲལ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་སྒོ་གྲོས་མི་བྱད་པ་
ལས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདོག་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ་གཏོང་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
ནི་སེམས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཆེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞིག་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་
ཡིན་ན། སྤྱིན་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་མ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉ་སྤྱལ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱི་ག་ཆགས་དང་། གཞན་ཀྱི་ཁོར་དང་། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་
གང་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་གསོད་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་
བསྐྱད་དེ་མ་བསྐྱད་པར་འཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཡོད་པ་
ནམས་ལ་འཆེ་བ་སོགས་སྤྱིར་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྤྱིན་པར། མདོ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན།
གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྱིར་བའི་སེམས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བཅོད་པའང་དག་པོའམ་དེའི་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་མི་བྱ་
སྟེ། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ནི་

གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ཁྱོ་བའི་སེམས་
ནི་གཅིག་བཅོམ་ན་དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དཔེར་ན་ས་
སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོས་གཡོགས་སུ་དེ་སྟེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་།
ལྷམ་མཐེལ་ཅམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་དང་འབྲས་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་བདག་གིས་ཕྱིར་བཞྱོག་
མི་ལང་གིས་བདག་གི་སེམས་འདི་ཁོང་ཁྱོ་ལས་ཕྱིར་སྡོག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་
བཟོད་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་བཞྱོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་དོན་མེད་
དོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འབྲས་ཀྱང་སེམས་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་
བས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་གསལ་བོ་བག་ཅམ་ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་བྱུང་
ཞིང་། དགེ་ལྷན་ཞི་ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པ་ཞིག་འཆད་དེ། དེ་ཅམ་གཅིག་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་
མདོ་ལས་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཆངས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །སེམས་སྟོབས་ལྡན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ལུས་ངག་དང་བཅས་པའི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞན་པས་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འབྱེན་པ་
མིན་ནོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་གསང་
སྒྲགས་སོགས་ཀྱི་བཞྱོག་བཟོད་དང་ནི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལུན་རིང་དུས་སུ་

སྤྱད་བྱས་ཀྱང་སེམས་གཞན་གཡེངས་བས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་མེད་པ་སྟེ་ཆུང་བར་གསུངས་ཏེ། ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་
 དཀའ་ཐུབ་དང་ཁ་ཉོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
 པའམ། དུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་མཆོག་
 སེམས་ཀྱི་གསང་སྟེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། འབྲེལ་ཆེན་ལས་བྱིས་པའི་
 སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་ཞེས་བྱུང་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་བདག་མེད་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲ་བར་བྱ་བ་ཞེས་སོ། ། འདི་མ་
 ཤེས་ན་བདེ་ཐོབ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་འདོད་པ་དོན་མེད་
 པར་བྱི་ནར་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་འཕྲུལ་བ་རི་དྲགས་
 རྒྱར་ཆུད་འབྲུག་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་
 རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བཞེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐབས་དང་སྟོན་
 ལས་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཉིད་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་
 ཀྱང་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟས་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི་བླ་
 བས་ལེགས་གཟུང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ། སེམས་
 བསྐྱུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་
 དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱུང་ཚུལ་ནི། མ་བླངས་གྲོལ་བ་སྟེ་
 ཡིད་གཡེངས་ཤིང་སྟོན་ལམ་མ་བསྐྱུམས་པའི་ཁྱོད་གནས་ན་བསྐྱེམས་ཏེ་
 མ་འཇུག་བཀའ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་
 ངན་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མ་མ་བསྐྱུངས་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 བསྐྱེད་པ་འདི་ཉག་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཚུང་དུ་
 ཡིས་འཇིགས་པ་གནད་གྱིས་དོགས་ནས་བཀའ་བྱེད་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་ཀྱི་
 རི་བོ་ཆེན་པོས་ལུས་འཛོམས་པས་སྐྱག་པ་ཡིས། མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་བསྐྱེད་
 པའི་སེམས་ཀྱི་མ་ལྟ་ཅེས་མི་བསྐྱུང་སྟེ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱུང་བའི་སྟོན་པ་འདི་འདས་གནས་པར་
 བྱེད་ན་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་སམ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ་སྒྲོམ་བཅོན་བཏན་པ་སྟེ་བཀའ་ཡིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་གི་བསོད་སྦྱོམས་ལ་སོགས་པ་རྟོན་པ་དང་། ཕྱག་
 འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀྱར་བསྟོན་དང་། རང་གི་ལུས་དང་འཆོ་བ་ཉམས་
 སྒྲ་ཞིང་དགོ་བ་གཞན་རང་དོན་གྱི་དགོ་བ་ཡང་ཉམས་སྒྲ་ཡི་ཞེས་པ་རྣམ་སྒྲུང་
 གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩ་བོ་འདི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་

ཞེས་དག་ལྟ་འཆད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་སེམས་དག་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། མདོར་
ན་དག་བ་གཞན་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རྩི་ལྟར་རྒྱལ་
པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། བདག་གི་ཁོར་འདི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱུང་ངོ་། །ཁོར་
དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སློག་བསྐྱུངས་ཏེ། །ཁོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སློག་
རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདིར་ནི་ཆོས་བསྐྱུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སུ་བྱ་བའི་ཞེས་བསྐྱུང་
བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །བྱ་བའི་ཞེས་བསྐྱུང་བར་གདམས་པ། །མ་བསྐྱུངས་བའི་ཉེས་
པ་དང་། སྤང་བའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་མ་བརྗེད་པའི་བྱ་བ་དང་། བདག་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གི་
སྤྱིང་ལེན་ཞེས་པའི་ཞེས་བཞིན་དག་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤངས་ཞེག་ཅེས་
བདག་གིས་དེ་ལྟར་འདོམས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དང་། ཞེས་བཞིན་དང་། བྱ་བ་
མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ནད་ཀྱིས་དཀྱགས་པའི་
མི་དག་ནི་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྤང་དོར་ལ་སྤྱིངས་པས་སེམས་དཀྱགས་པ་དག་བའི་ལས་
རྣམས་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་མེད་དོ། །འདི་རྣམ་བཤམ་ལས་ཞེས་བཞིན་མེད་པའི་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཤེས་རབ་ཚུད་ཟ་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་
 པའི་སེམས་ལྡན་པའི་ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དཔེར་
 བ་སྒྲོ་དོལ་བའི་བྱམ་པར་ཆུ་སྒྲུགས་ཀྱང་མི་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་
 རྟོགས་པའི་དོན་ནི་བླ་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ནམ་
 བཤད་ལས་སོ། །དགོ་ལྷ་གསལ་བོར་མི་སྤྱོད་ཟེར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུད་
 ཟ་བ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་དད་པ་ཅན་དང་ནི་བཙོན་འགྲུས་
 ལེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡང་རང་གི་སྒྱུད་པ་ལ་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པས་ལྷུང་བའི་རྟོག་དང་བཅས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་དག་
 བླ་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསོད་ནམས་དག་ཉིད་ཉིར་
 བསགས་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱན་པོས་སྒྲོགས་པ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་བྱས་ནས་ངན་
 འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྒྱན་ཆོགས་འདི་དག་འཕེལ་
 བས་གཞོད་པའི་སྒྲགས་སྐབས་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲགས་རྟེན་པར་གྱུར་
 བས་དགོ་བ་ནམས་འཕྲོག་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་སློག་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་འཇོམས་
 པར་བྱེད་དེ། དགོ་བའི་རྒྱགས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། བླ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
 སྤྱང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱང་ཚུལ་དང་། དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་

དང་། བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་མ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་
མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རྩོད་པ་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་
གྲུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ངོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་སོང་
ནའང་དེའི་འབྲས་བུ་རྩོད་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་རྩོད་པར་བྱས་ཏེ་
སྤྱོད་ཏེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་གྲོགས་པོ་དམ་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་
འགྲོགས་པ་ལས་ཏེ་དེ་དག་དང་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་དོར་གྱི་གནས་
ལ་འཇུག་ཕྱོག་གི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་ན་དེ་དག་
གིས་ཁྲིལ་བས་འཛིགས་པས་སྐལ་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པ་ལ་
རྩོད་པ་བདེ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྦྱེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམ་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་
པའི་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་ནི་རྟག་ཏུ་
གནས་ཞེས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་གྱུས་པ་
དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིལ་བའི་འཛིགས་པ་དང་ལྷན་པས་དེ་བཞིན་མཐོས་ཏེ་
རྩོད་པ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱེས་རབས་ལས། མ་མཐོང་བཞིན་
དུ་སྤྱིག་པ་བྱས་ན་ཡང་། །དུག་ཐོས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གལ་འགྱུར། །ལྷ་
དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གི། །རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྤྱིད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློ་བཤད་
དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གང་ཆེ་བློ་བཤད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འདུག་པ་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་བ་དེའི་
ཆེ་ཤེས་བཞིན་ཡང་འབད་མེད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སོང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་མེད་
བདག་ཀྱང་སྒྲུབ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་བྱ་བའི་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་།
ལྟན་ཅིག་འདུག་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་བྱ་བ་ལ་འདུག་པའི་དང་པོར་སེམས་ལ་
བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདུག་ན་འདི་འདྲའི་སེམས་འདི་ནི་སྟོན་
དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་
དུ་བཟུང་བྱུང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་དེས་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟག་པ་དང་།
བརྟགས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་སྐྱང་བའི་སྟོན་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྟེན་སྟུང་ཆོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་
གོ་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ་དང་།
བག་ཡངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་མེད་པར་གཡེང་བར་བལྟ་བའི་ནམ་ཡང་བདག་
གིས་མི་བྱ་སྟེ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི་མིག་

ཕབ་སྟེ་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །དེས་ཏ་ཅང་དུ་བ་ན་ལྟ་བ་
 ངལ་གསེའི་ཆེད་དུ་ནི་རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བཏྲ་བར་བྱ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་
 མིག་ལམ་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན་བཏྲས་ནས་སྟོང་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་དག་ལས། ལེགས་འོངས་དོན་དུ་བཏྲ་བར་
 གྱིས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་དེར་བཤད་དོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལམ་ལོག་
 པར་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་བཏྲག་པའི་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་སུ་
 དལ་བྱས་བཏྲགས་ཤིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་སྒྱུར་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བཏྲ་
 དགོས་པ་ན། རྒྱུད་པའི་གཞི་དུ་བ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ངལ་གསེ་སྟེ་བཏྲ་ཞིང་དེའི་
 ཆེ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཏྲས་ཏེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །མདུན་དང་རྒྱབ་
 ཏུ་བཏྲགས་ནས་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་འོང་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདིས་མཆོན་
 བས་སྟོང་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་པ་ཤེས་ནས་
 སྒྱུད་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་བྱ་བར་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་གནས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་སེམས་པའི་བྱ་བ་རྟོགས་ཤིང་རེས་པའམ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་
 བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་ཏེ་སྒྲུང་བསམས་པ་བཞིན་གནས་
 པ་ཡིན་མ་ཡིན་བཏྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་ཕྱོགས་པ་འདི་བདག་གཞན་ལ་ཕན་
 པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ་ངེ་ལྟར་བཏྲགས་པ་ལོག་
 པའི་ལམ་དུ་མི་འཆོར་བ་དེ་ལྟར་འབད་བ་ཀྱན་གྱིས་བཏྲག་པར་བྱའོ། །རྟོག་

ཚུལ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་བཅོམ་པ་ནི་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར་བྱས་
ཏེ། བདག་གི་ཡིད་འདི་དག་མི་དགའི་ཡུལ་གར་སྟོན་ཅེས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་
སོ་སོར་བརྟག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོག་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་།
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། དེ་བས་ངན་ཆེ་
བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་ན། གལ་ཏེ་
ཤེན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུར་མི་རྒྱས་ནའང་དེ་དག་དང་མཐུན་
པའི་སྟོན་ལམ་ཅི་བདེར་བྱ་བར་གནང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ་
ཚུལ་བྲིམས་འགའ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་
ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་
སུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་དཔེར་ན། གསང་བའི་
སེམས་ཅན་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
ཞེས་བརྟུན་དུ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དག་བ་སྟོབས་
མཉམ་རྣམས་ནི་གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་ཐོག་མར་བྱ་བ་བརྩམས་པ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་སྟེ་དོར་ནས་གཞན་མི་བྱ་སྟེ། དེར་གཏད་པའི་བསམ་པ་ཡིས་དེ་
ཉིད་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཟིན་ནས་གཞན་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་
ཀུན་ལེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མཐར་

ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བ་མི་ལྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
གཡེང་ལ་ཆགས་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྲེ་མའི་གཏམ་འབྲེལ་མེད་སྣ་ཆོགས་དང་། མིག་འཕྲུལ་
བ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཆར་ཅན་ལྟར་མོ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པར་
གྱུར་པ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་མེད་པར་ས་ཆོ་བ་དང་རྩ་གཙོད་པ་དང་ས་རིས་
འབྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་དག་མི་
བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་རྣམས་བྱན་པར་བྱས་ནས་དེ་དེ་ལས་འདས་པའི་
ཉེས་པས་སྐྱག་པས་དེའི་མོད་ལ་དོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། མདོར་བསྟན་ནི། གང་ཆེ་ལུས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ཏམ་ངག་སྦྲ་བར་
འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དང་པོར་དེ་དག་གི་ཀྱན་སྟོང་རང་གི་སེམས་ལ་
བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་བརྟེན་པས་རིགས་ལ་སྟེ་
དགེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བར་མཐོང་

བ་དེའི་ཆེ་དེས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མི་དག་བར་འགྱུར་བ་ལུས་ཀྱི་ལས་སྤུ་མི་
བྱ་ངག་སྤྱོད་བར་མི་བྱ་ཡི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པས་ཤིང་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞོད་པ་སྟེ་སེམས་ཏ་ཅང་
གཡེངས་པ་དང་། ག་ཞར་བཅས་པ་སྟེ་ངག་གི་མཐོ་འཆམས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
ང་རྒྱལ་ཏེ་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་སྟེ་རང་གི་འགྱུར་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའམ། མཆང་འདུ་བ་སྟེ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་
བརྗོད་པའི་བསམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྦྱོར་འབྱེན་ཏེ་གཡོ་སྤྱོད་དང་གཞན་བསྤྱོད་
བར་སེམས་པ་དང་། དག་ལྟ་དེ་གཉིས་བསྐྱུས་ནས་གཡོ་སྤྱོད་འཆད་དོ། །

གང་ཆེ་བདག་བསྟོད་ལྟར་ལེན་པའམ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ཉིད་དང་ནི།
ག་ཤེ་བཅས་ཏེ་ཆོག་རྩལ་པོ་བརྗོད་པ་དང་། འགྱོད་དང་བཅས་པ་སྟེ་འཐབ་
ཅོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་སེམས་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་བཞིན་
གནས་པར་བྱའོ། །རྟོད་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའམ། གཡོ་ག་
འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པའམ། བདག་གི་སེམས་རྒྱུ་པ་བཀྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་གྱོ་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ། །

གཞན་དོན་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་
དག་ཅེས་པའི་མཐུག་ཏུ། འཁོར་ནི་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་པ་
འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་དོན་ཡང་སྟོབ་པར་འཆད་དོ། །དེ་དག་
གིས་བསྐྱངས་པའི་ངག་སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་

གནས་པར་བྱའོ། །མི་བཟོད་པ་ནི་སྤྲུལ་མི་སྤྲུལ་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། འཇིགས་
པ་སྟེ་སྤྲུལ་ལངས་པ་དང་། སྤྱི་བཟོལ་ཏེ་ཕོད་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་ཅོར་ཏེ་ཆིག་
འཆལ་ཅི་རུང་རུང་སྤྲུལ་བ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་
ཞེན་པའི་སེམས་བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ཤིང་བཞེན་གནས་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ལོག་པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་། དོན་མེད་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཡིད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་བྱུང་ན་དེའི་
ཆེ་དཔའ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིན་པོ་ཡིས་སེམས་དེ་ནི་བདག་གི་
ཕྱོགས་སུ་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་དགོ་བ་ལ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་
དང་། རབ་དང་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་། དཀའ་ཡང་མི་
ལྟོག་པས་བརྟན་པོ་དང་། གྲུས་པས་སེམས་འདུད་པ་དང་། ཞེ་སར་ཞེས་པ་
ལུས་སོགས་འདུད་པར་རྣམ་སྤྲང་འཆད་དོ། །ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇེམ་པ་ངོ་ཆ་
ཤེས་པ་དང་། ཉེས་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་བསྐྱམས་
པས་ན་ཞི་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་།
བྱིས་པའི་འདོད་པ་པན་ཚུན་མི་མ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་ཞིང་དེ་དག་
གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་པས་འདི་དག་གིས་
གཞོད་སེམས་འདི་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་ནས་དེ་
དག་ལ་ལྷག་པར་བརྟེན་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་

ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སེམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྒོ་ལྡན་ཉེས་
པར་མི་འཇོག་ཏེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བྱེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་
ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཤིང་འཇུག་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་བཤད་ལས་བདག་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ན་སྐྱལ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་པར་
ཡིད་ནི་ཉག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་
དང་། རྟེན་པ་ལ་སྒྲིང་པོ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་
བའི་མཚོག་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ།
སེམས་འདི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་རི་རབ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་
མི་གཡོ་བར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཆགས་བྱའི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་
དང་། དེ་སྒྲིང་པོའི་ཆེད་དུ་སྤྱད་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་འབྱུང་
དང་། རྣམ་སྤང་དང་། དགོ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ། ལུས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རང་དོན་ལ་ཡང་རུས་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་སྒྲེལ་ནས་རྣམ་
བཤད་དུ་ལུས་ཅིའི་བྱེར་བསྐྱང་ཞེས་བྲིས་ནས། མ་བསྐྱངས་ན་དེ་མི་དགའ་

བས་སོ་ཞེ་ན། འི་བ་ན་བྱ་ཚོད་ཤལ་ཆགས་པ་ཡིས་པན་ཚུན་ཀྱན་ཏུ་བཤལ་
 ཁྱིད་བྱས་ཀྱང་ཡིད་ཁྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། ད་ལྟར་ཅི་འདྲི་བྱིར་ལུས་གཅེས་
 པར་བཟུང་ནས་དེའི་ཁ་ཏ་བྱེད། ཡིད་ཁྱོད་ལུས་འདི་བདག་གིར་བསྐྱུང་བར་
 བྱས་ནས་ཅི་འདྲི་བྱིར་སྐྱུང་བར་བྱེད། འདི་བདག་ལ་དགོས་པས་སོ་སྤྲུལ་ན་
 ཡིད་ཁྱོད་དང་ལུས་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ན་ལུས་དེས་ཀོ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་
 བྱ། ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ལ་རྟེན་གཅིག་དགོས་པས་འདི་འདྲི་ན་སྤྲུལ་ན་མོངས་
 པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་འདྲི་བྱིར་འཁོར་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་མི་བྱ་སྟེ་གཟུང་བའི་
 རིགས་ཀྱི། མི་གཙང་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི་རུལ་བ་བསྐྱུངས་ཏེ་ཅི་
 ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངེ་
 ལྟར་མི་གཙང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་ཡིས་ཤལ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་སྟེ། ཤལ་ཡང་རུས་པའི་དྲུ་བ་ལས་ཤེས་རབ་མཆོན་གྱིས་
 གུད་དུ་བྱེ་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས་རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་།
 འདི་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་
 བརྟག་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་པོ་མཐོང་
 ན་ད་དུང་ཅི་འདྲི་བྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་ལུས་འདི་སྐྱུང་
 བར་བྱེད། འོ་ན་ཏེ་ལོངས་སྒྱུད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྱིས་མི་གཙང་བ་བར་
 མི་རུང་ཁྲག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ་རྒྱ་སྟོང་ག། ཞིབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ལུས་
 གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ལོངས་སྐྱུད་དུ་མི་རུང་བས་

ཉེས་ན་མ་དང་བྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བསྐྱུང་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་བར་བྱ་བ་
 ཉིད་དུ་ཟད། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ནི་འཆི་བདག་བཅེ་བ་མེད་པ་
 ཡིས་སྟོགས་ཏེ་བྱ་དང་ཁྱིལ་བྱིན་ན་དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། དཔེར་
 ན་བྱན་གཡོག་ལས་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་
 བ། ལུས་འདི་བསྟོད་དེ་གསོས་ཀྱང་ངེས་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཁྱོད་ཀོ་ཅི་
 སྟེར་ཤ་ཐང་གསོ། འདི་ལ་སྤྱ་རྩལ་ཅེས་དུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་མེད་པ་བྱིན་ནས་ད་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་དོན་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་དུ་
 ཚུགས་ཅེས་དགོ་ལུས་སོ། །གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་མེད་པར་འདི་ལ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་གྲུ་ཚུ་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་རྟེན་
 ཡིན་པ་ལྟར་རང་གཞན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བཀྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟེན་ཅེས་དུ་གྱུར་པས་ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་སྟོ་བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱར་བསྐྱར་བ་
 སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
 བཞིན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་སྦྱོང་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་།
 སེམས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱིར་
 གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བའི་སྟོན་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་དགོ་བ་ལ་

འཇུག་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་མ་དང་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་པ་སྤོང་
བ་དང་། གཉིད་གྱི་ཡུལ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྗེས་
སྐྱུ་འཇུག་པ་ལ་ངེས་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ལ་དགོ་བའི་སྐྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཡོད་པར་གྱིས་ཏེ་རྟག་ཏུ་འཇུ་མ་
པའི་བཞིན་དུ་གྱིས་ལ། ཁྱོ་གཉིར་ངོ་ཟུམ་ཡོངས་སུ་སྤོང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བཞེས་དང་གསོང་པོ་སྟེ་བདེན་པའི་ངག་ཐེབས་པར་སྐྱ་
བར་གྱིས། ཁྱི་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བབ་ཅོལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པར་
ཤུགས་ཆེན་པོས་སྐྱ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ། །སྒྲོ་ཡང་བྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་
སྟེ་རྟག་ཏུ་གཅོམ་སྐྱུང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་ལམ་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་མུ་སྐྱར་དང་གྱི་ལ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དག་སྐྱ་མེད་པར་འཇུ་མ་ཞིང་འགྲོ་བ་ཡིས་
རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟར། ཐུབ་པ་སྟེ་རྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་ལམ་
ཞི་བ་སྐྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་ཏེ་ཉེས་པ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་གྲོས་འདེབས་པ་ལ་མཁས་ཞིང་མ་བཅོལ་ཡང་པན་པར་བྱེད་པའི་
སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ངག་གྲུས་པས་སྐྱི་བོར་སྤང་བར་གྱིས་ཏེ། ང་རྒྱལ་མེད་
པས་རྟག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ་བ་མར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱག་དོག་མེད་པས་ཆོས་

ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱ་ཞིང་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བསྟོད་པས་དེ་
ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་གསལ་ཏུ་དོགས་པ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་
སྟོག་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མངོན་དུ་བརྗོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་ན་དེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་རིགས་པར་བྱ་ཡི་རང་ཁེངས་
པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་
གི་དགའ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་བ་དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་ནའང་
དཀོན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དགའ་
བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བདག་ལ་ཆེ་འདིར་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་
གོད་པར་འགྱུར་བ་ཡོང་མེད་ཅིང་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤང་བའི་ཉེས་པས་ནི་འདིར་མི་དགའ་ཞིང་
སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲན་ཡིད་ཐེབས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བ་དང་།
སྐབས་དང་རིམ་པར་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་པོར་སྟོན་པ་དང་། ཡིད་
དུ་འོང་བ་དང་། ཀུན་སྟོང་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་དང་། སྒྲ་འཇམ་
ཞིང་མང་ཉུང་རན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་ན་ཡང་
འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བསམས་ནས་རྒྱུ་མི་ལྟ་བུའམ་གྲུ་གྲུ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་དང་ཞིང་དེ་ལ་
བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོལ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་པན་
འདོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དགོ་བ་སྟོབས་ལྡན་
བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་ཚུལ་དང་། མཆོག་དམན་གྱི་སྤང་དོར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་པར་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དང་། བསམ་པ་མངོན་ཞེན་ཏེ་
 འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་། དེའི་མི་མ་སྤུན་སྦྲེགས་འཛོམས་རུས་གྱི་གཉེན་པོ་
 ཡིས་ནི་བསྐྱངས་པ་ཉིད་དང་། དུལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་སོགས་
 དང་། བན་འདོགས་བའི་ཞིང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་
 ཞིང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། མི་
 དགོ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲས་ཏེ། བཞེས་སྦྱིང་ལས། རྟག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་དང་
 གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགོ་དང་
 མི་དགོ་རྣམས་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་དགོ་བ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བ་སྟོབས་ལྡན་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་
སྟོ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་
གིས་ཉལ་ཏུ་བྱ་ཞིང་ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་སྟོས་དགོས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དགོ་བ་ལ་མི་སྟོར་བར་ཐལ་བའི་ཉིས་པ་ནི་

མེད་དེ། དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་ན་སྦྱར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་
གདམ་དགོས་པས་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། སྦྱི་མ་སྦྱི་མ་
མཆོག་ཡིན་པས་དེ་སྦྱུང་བར་བྱའོ། །གོང་འོག་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
སྦྱར་དཔེ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུང་དུ་འེ་སྦྱིར་ནི་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་མི་
གཏོང་ངོ། །ཆེ་ཚུང་གང་གིས་འཛོག་ཅེ་ན། གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་གང་
བསམ་ཞིང་གང་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྩམ་མོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་
གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་རིང་དུ་གཟིགས་
པ་སྟེ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོ་
དམན་པ་རང་དོན་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་
སྟེ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལས། དེད་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་
ནག་པོ་བསད་པས་བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་གྱི་འཁོར་བ་བསྐྱེལ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་ཀྱི་པན་འདོགས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། ཟས་སྦྱིན་ཚུལ་ནི། བསོད་སྦྱོམས་རི་ལྟར་རྟོད་
པ་དེ་ལས་སོགས་པར་ལྟར་བ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་། མགོན་

མེད་པ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་
 བྱུགས་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ཆ་རེ་བགོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆ་བཞི་པ་
 དེ་བཞེས་སྤྱིང་ལས། ཁ་ཟས་སྤོན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བཀྱི་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་པས་ལུས་ཏ་
 ཅང་ཉམ་ཚུང་བ་དང་ལྷི་བར་མི་འགྱུར་བར་རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ།
 གཞན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་མི་བཙོན་ན། ཟླ་བ་
 སྒོན་མ་ལས། དེ་དག་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟོས་པ་དག། རྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མི་
 བཙོན་ཟ་ཞིང་འཐུང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ཟས་དེ་གདུག་པར་འགྱུར། །བ་སྤང་སྤྱོད་
 གུས་པད་རྩ་མ་བཀྱས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གོས་སོགས་སྦྱིན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་འཆང་བའི་སྒྲུལ་སྤྱར་དང་སྤྱོད་གོས་དང་
 མཐང་གོས་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཡོད་ན་
 སྦྱིན་པར་བྱེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་
 ཞིག་འོངས་ནས་སྤྱང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སྤྱིང་བ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་སྟག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བཏང་ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་
 ཉུང་བར་གྱུར་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དོན་
 གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
 གོས་གསུམ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་

སོ། །

ལུས་སྦྱིན་ཚུལ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པའི་ལུས་ལ་གཞན་ལ་
ཕན་པ་ཕན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཞོན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་
ལུས་འདི་བསྐྱང་བར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་སྦྱར་དུ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་
ཀྱི། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བསྐྱང་བྱ། བྲིམས་ལྡན་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་ནི། །དེ་ལས་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར་ཏེ་ལྟག་བསམ་དག་པའི་སར་མ་
ཆུད་པར་ལུས་འདི་དངོས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་མ་
ངེས་ཤིང་འགྱོད་པ་དང་སེམས་སྡོག་པ་དང་དགོ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་
སྤེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བཅུས་ལས་ཀྱང་། །དཔེར་ན་སྤྲོད་ཤིང་སྡོན་པ་
བལྟ་སྟུག་པའི། །རྩ་བ་ལ་སོགས་སྦྱར་འོས་ས་བོན་ནི། །བྱིན་ཡང་དུས་མིན་
སྦྱོང་ལས་བསྐྱང་བར་བྱ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་ཤིང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བསམ་པ་མཉམ་པས་དེ་
གཏོང་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྤྱང་འཆོས་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་སོ། །
ལུས་མི་གཏོང་ན་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ནས་ཆེ་
འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྒྱད་གཞན་གྱི་བྲན་
དུ་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་པ་དག་པ་ན་

ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གཏོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་མ་གྲུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་
ལམ་མིན་བཞིན་དུ་མགོ་དགྲིས་པ་དང་། གདུགས་དང་འཁར་བ་དང་མཆོན་
ཆ་ཐོགས་པ་དང་། མགོ་ཐོ་གཡོགས་པ་དག་ལའང་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བ་
མིན་ནོ། །གང་ཟག་དམན་པ་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྦྱིས་པ་མེད་པར་བྱད་
མེད་ལ་དབེན་པར་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན། དམན་པ་ཉན་ཐོས་དང་མཆོག་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མཚུངས་པར་གྲུས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱད་དོ། །གཞན་དུ་ན་
ཆོས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པ་
ལས། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་
ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས་པར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པར་
བྱེད་ན་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནི། །རྒྱ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་སྤོད་གྱུར་པ་དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་
བརྟེན་པ་ལས། སེམས་ཅན་སྤོད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པའང་ཡོངས་སུ་
དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་དོར་ནས་མདོ་དང་སྤྲུགས་བསྐྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདིད་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག་དོར་བ་ན་ནི་དེ་དག་ས་
ལ་སོགས་པས་དག་བ་པར་བྱ། བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོངས་
སྟུང་པར་བྱ་བའི་ཆུ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྟུང་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་
བཀང་བ་དང་། ཅག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཏ་
ཅང་གཏངས་ཏེ་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཀླང་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་
ལག་པ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་མི་མཉེའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའམ་གྲིམ་པ་ཡིན་
ཡང་རུང་སྟེ་བཞོན་པར་ལ་སྟོན་དང་གནས་ཁང་གཅིག་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱད་
མེད་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་བྱད་མེད་
སྟུང་ཡང་ངོ་། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་རང་
གིས་མཐོང་བའམ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྟོན་པ་
ན་ལག་པ་གཡོན་མ་ན་སོང་མོ་གཅིག་གིས་བརྟེན་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ཁྱད་དུ་
གསོད་བའམ་མ་གུས་པའི་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་གུས་པ་དང་
བཅས་པའི་གཡས་པ་ཡི་ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་
བསྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་ཆུང་དུ་ཅམ་བརྟེན་སྟོན་པ་ལ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བ་
སྟོན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཅུང་ཟད་བསྟོན་ལ་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་དང་སེ་གོལ་གྱི་
བརྟེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་དོན་ཆུང་དུ་ལ་ལུས་ངག་གི་སྟོན་
ལམ་དྲག་པོ་བྱས་ན་མ་བསྐྱམས་པའི་སྟོན་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་འཛིག་
རྟེན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་མ་སྤངས་ན་གཞན་དོན་མི་འགྱུར་པ་དང་། དོན་

མིན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས། དེ་ནི་གཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །
འཛིག་ཏེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གྲུ་བརྟུས། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེག། ཅེས་གསུངས་པས་དེ་སྟོང་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོང་ཐུན་རྫོགས་པ་ན་མགོན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
བསྟན་པའི་ཆེ་གཟིམས་པ་ལྟར་སྟོ་གཡས་པ་པབ་ནས་རྒྱང་པས་རྒྱང་པ་
མནན་ལ་ལག་པ་གཡས་འགྲམ་པའི་འོག་གཡོན་བརྒྱའི་སྟོང་ནས་བརྒྱངས་
ཏེ། ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཡོགས་ཏེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བར་བྱ་ཞིང། །ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་
སྤྱར་དུ་དག་བའི་དོན་དུ་ལྡང་ངོ་སྟུམ་པའི་སེམས་ལ་ཉལ་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་
དུ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན་སྟོ་གཡས་པ་པབ་
ནས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱང་བའི་སྟོང་དུ་རྒྱང་པ་བཞག་ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་
གཡོགས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ལྡང་བ་དང་སྤྲང་
བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཆད་མེད་
པ་ནི་གསུངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་མ་རུས་ནའང་སེམས་སྤྱང་བའི་
སྟོང་པ་སྤྱར་བ་འད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ངེས་པར་དེ་སྟོང་དུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་སྤྲིག་པ་

བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་བཞི་ཆང་
བར་འགྱུར་བས་དེས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྤར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ་པ་དང་། དུལ་
མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོབ་
པའི་གྲོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཚུལ་ཤེས་པའི་
དོན་དུ་མདོ་སོགས་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་
སྐྱབས་གང་དུ་བྱ་བ་ཅི་སྒྲིབ་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
པའི་གནས་སྐྱབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ནི་གང་
ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་མ་ཤེས་ན་གཞན་དོན་རྟོགས་པར་མི་
རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྒྲུབ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བརྩོན་
པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་
ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལེགས་
པར་ཤེས་ཤིང་སྟོབ་པར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ་བསོད་ནམས་སུ་མི་

འགྱུར་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱེདོ། །

བཞི་པ་ནི། ཏྲག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི་འདིས་འགྲོ་བས་ན་
ཐེག་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་
ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་གྲུབ་
པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་དེ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་ཆེན་པོ་
བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་སྟེ་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་
རང་གི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་དོ། །

བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པར་བྲེལ་དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་
ལས་སྤྱི་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར། ཁུར་ཐམས་ཅད་ཁུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་
སྟོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བསམ་པ་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་རྗེ། སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཁོར་ཡུག་ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་
སྒང་བ་ལ་མི་སྟོད་པས་བྲན། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་སྡོང་བས་ཕྱག་

དར་བ། ཁུར་ལྷི་བ་བཀྱར་བས་ཐེག་པ། མི་ཁྲོ་བས་ཁྲི། འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ལ་
 མི་སྟོབས་བྱ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་བལྟ་བས་བྱ་མཛངས་པ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་སྦྲན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྦྲན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་དང་། བན་ཏན་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ནི་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲང་བར་བུའོ། །

ལྷ་པ་ནི། འདི་ཉིད་དུ་རྗེ་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བའི་བསྐྱབ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་བསྐྱགས་ནས་ཤེས་
 པར་བུ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྒྲང་སྟེ་གསལ་བར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
 བལྟ་བར་བུ་སྟེ་དེ་ལས་ལྷུང་བ་དང་དེ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་ལ། དེ་དག་ནི་ཐོག་
 མ་ཉིད་དུ་ཤེས་དགོས་པས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་པ་
 ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་བ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་
 པར་བུ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེད་
 པར་བུ་བ་ནི་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་སོ། །ཡང་ན་རེ་ཞིག་ཆིག་དོན་
 མདོར་བསྐྱས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་
 མཛད་པ་དེ་བལྟའོ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་

མདོ་བཅུ་གཉིས་པོ་འང་འབད་དེ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་མི་སྤང་བ་དེ་དག་
ལས་སྤང་དོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །གང་ལས་བྱ་
བ་གང་ནི་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ག་ཏེན་གྱི་སེམས་མ་
དད་པ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱབ་བཅུ་སོགས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐོང་
ནས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་
པ་ནི། སྤང་དོར་ཤེས་པའི་སྒྲོས་རང་གི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི་
ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་སྤྱར་བ་ལ་
འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་གྱིས་འདི་དག་ལེགས་པར་
སྤྱད་པར་བྱའི་ཉམས་སྤྱི་མི་ལེན་པར་ཆོག་ཅམ་བརྗོད་པ་མདོར་ན་ཅི་ཞིག་
འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟན་དབྱེད་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ནད་པ་དག་ལ་
པན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དཔེར་དང་ཤེས་བཞིན་མིག་གཉིས་མི་ལྟན་ན། །

ཐོས་སོགས་ལུས་སྟོབས་ལྟན་པར་འཁོར་བ་ཡི། །

སྤྱི་ཁྱོན་ཆེ་ལས་བརྒྱལ་བར་མི་རུས་པས། །

དཔེར་ཤེས་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག་ཤེས་ལྟན་དག།

ལེ་ཏུ་ལྷ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེབ་ཁྱུག་པ། བཟོད་པ་བཤད་པ།

བཟོད་པའི་ལེབ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་འོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་
དང་། མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་བདེ་གཤེགས་
ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་དང་ལེགས་སྦྱུད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅེས་
འགྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་
ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་
དགོ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་གཞོམ་བྱ་དང་། འཛོམས་བྱེད་དང་། འཛོམས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དགོ་བ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་མ་བེན་
པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པས་བེན་པ་ཐར་བ་
ཆ་མཐུན་ཅེས་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་བེན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་
དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ཡིན་ལ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་བོ་དྲག་ཏུ་

འཁྱུགས་པ། རྗེས་ཀྱང་འགྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
ཞིང་།

གསུམ་པ་ནི། ས་བོན་ཅ་བ་ནས་འཛོམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ནས་
 མྱོང་འགྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་བྱེད་གྱིས་མནན་ནས་ལན་གངས་གཞན་དུ་མྱོང་
 འགྱུར་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་
 སྒྲིན་པར། གནས་བརྟན་སྤྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་གང་
 དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྤར་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །
 སྤམ་སྤམ་ནམ་སྒྲིན་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་བཅེར་ཡང་མྱོང་དུས་བསྐྱར་
 བ་ནི་ཐར་ཅའི་ཡང་རྒྱས་པས་གཞོམ་བྱ་མ་ངེས་ཤིང་། འཛོམས་ཚུལ་ཡང་མ་
 ངེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་དགོ་
 བའི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བཟད་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མགལ་དུ་མ་ལ་ཡང་སེམས་ཁྱོ་བར་མི་བྱེད་ན་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་གཞན་མེད་ཅིང་དེའི་གཉིན་པོ་བཟོད་པ་ལྟ་
 བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད་པ་དེ་བས་ན་བཟོད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྒང་ཟུག་རྩའི་སེམས་འཆང་ན་ཡིད་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
 ཞེ་བ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཉམས་སུ་མི་ཁྱོང་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྟོ་སྒྲའི་

ལའོར་གྱི་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་དེ་ལུས་སེམས་
སོ་མི་བྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །བྲན་སོགས་གང་དག་ལ་རྗེ་བས་ནོར་དང་བཀྱར་
སྟེའི་བྲན་བྲན་ཅིང་རྗེ་བོ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་གྱུར་པའི་བྲན་སོགས་དེ་དག་གྱང་
ནི་ཞེ་སྤང་སྤྲོད་པའི་རྗེས་ཡོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཤོལ། ཞེ་སྤང་དེ་ཡིས་མཛའ་
བཤེས་སྦྱོར་བར་བྱེད། སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་གྱང་ཞེ་སྤང་གི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་
པ་ནི། མདོར་ན་ཁྱོད་བས་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས། ཁྱོད་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས་འདི་དང་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་དག་ནི་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁྱོད་འཛོམས་པ་དེ་ནི་འདི་དང་
གཞན་དུ་བདེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟེན་བཤད་གཉིས་ལས། བསྟེན་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱའི་རྒྱའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་བསྐྱོད་
པར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྙེད་ནས་ཞེ་སྤང་གི་རུས་པ་བརྟན་ཏེ་
བདག་ཉིད་འཛོམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གི་དགྲ་བོ་ཞེ་སྤང་འདིའི་ཟས་ཡིད་
མི་བདེ་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེའང་རྒྱ་མཚན་འདི་

ལྷར་བདག་ལ་གཞོན་པ་ལས་དག་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །
 དེས་ན་ཅི་ལ་བབས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དགྲགས་པ་སྟེ་
 ཡིད་མི་བདེ་མི་བྱའོ། །མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་མི་འབྱུང་
 ཅིང་དག་བ་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་
 ལ་བཙུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཏེ་ལ་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་
 བཙུན་སྤྱོད་མེད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་པན་ཏེ་མི་པན་པས་དེ་བྱ་བར་
 མི་རིགས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁོ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་
 དང་། དེ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་
 རྣམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། བརྟན་པ་སྟེ་མ་རྟོན་པ་དང་། ཚིག་རྒྱ་བ་གྱིས་
 སྦྱང་པ་དང་། གྲགས་མིན་བརྗོད་པའི་མི་སྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་མི་འདོད་
 ཅིང་། ལྷོག་པ་བཞི་པོ་འདོད་དེ་དག་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་
 སོགས་འདོད་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས་པ་དང་།
 འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་ལས་ཁོ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཉེས་པ་བཞི་
 བྱེད་པ་དང་། བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བཞི་བྱེད་པ་དང་། དག་ལ་ལེགས་པ་བཞི་
 བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། བརྟམ་
སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ལེན་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། གནོད་པ་ལ་ངི་
མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་
རྒྱུར་དང་། གོམས་པས་བཟོད་པ་བརྟག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་
ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་འགའ་
ཅམ་འབྱུང་སྟེ་དགོན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མང་པོ་འབད་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་མི་འབྱུང་བས་
དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སེམས་ཁྲོད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་
ལེན་པ་ལ་བརྟན་པར་གནོས་ཤིག་པའོ། །གཞན་ཡང་དབང་སྤྱག་གི་དཀའ་
ཐུབ་བརློག་པའི་ལྷ་མོ་ཟུ་མ་ལ་དད་པ་དག་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་དགྲུ་ལ་
སོགས་པའི་ཆེ་ཞག་གཅིག་གམ་གསུམ་སྦྱང་བར་གནས་ནས་རང་གི་ལུས་
བསྐྱེད་པ་དང་བཅད་པ་ལ་སོགས་དང་། དུལ་ཀའ་པ་བ་རྣམས་འགྲན་པའི་
ཕྱིར་པན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོར་བ་དོན་མེད་པར་

ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་ན། ཐར་པའི་དོན་དུ་བདག་གོ་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤའ་བསྟུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གོམས་ན་སྤྱི་
བར་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སེར་སྒྲ་ཅན་ནམས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འདུ་
ཤེས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་
འདུ་ཤེས་གོམས་པས། མཐར་ཡབ་སྤྲུལ་མཇུག་བཤུངས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །དེ་བས་ན་གཞོད་པ་ཆུང་དུ་ལ་བཟོད་པ་གོམས་
པས་སྤྱིས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་འགྱུར་བར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་དག་ལས། གོམས་པར་བྱ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་
ཆུང་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིལ་དང་ཤ་སྤྱང་དག་དང་ནི་བགྲེས་སྒྲོམ་ལ་
སོགས་ཆོར་བ་དང་གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི་དོན་མེད་སྟུག་བསྐྱེད་
ཅིས་མ་མཐོང་ཞེས་པར་སྒྲེལ་ཡང་། དེ་དག་མཐོང་བས་དོན་ཅན་ལ་བཟོད་
པར་རིགས་སོ། །ཞེས་པར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆ་གང་ཆར་དང་ཆུང་
སོགས་དག་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་བརྟེན་སོགས་ལ་བདག་གིས་གཟེ་རེ་
བཟོད་སྟན་ཆུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་པ་སྟེ་སྟུག་བསྐྱེད་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིས་བྱུང་ལ་ལ་བདག་གི་ཁྱེད་མཐོང་ན་དཔའ་
བརྟན་སྟུག་པར་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྱེད་མཐོང་ན་འང་

བོག་ཅིང་ང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བུར་སེམས་ཀྱི་
དང་བརྟན་པ་དང་། སྤར་མའི་ཚུལ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱོས་ཤིག །
མཁས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་ཡང་ནི་སེམས་ཀྱི་རབ་དུ་དང་བ་རྟོག་སྟེ་
འཁྲུགས་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་རྣམས་ལ་
གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཆེ་ན་གནོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་ཡང་གནོད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་
འཛོམས་པ་དེ་དག་ནི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་སྟེ། ལྷག་མ་
སེམས་ཅན་གསོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་གསོད་པ་བཞིན་དོན་མེད་པའོ། །གཞན་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ངེས་སྟོབས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། དེ་
དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་པ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩི་སྦྱི་ལ།
དེའི་རྒྱ་སྟེག་པ་ལ་འཛོམ་ཞིང་དེའི་གཉིན་པོ་དགོ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བ་བསྐྱོག་པ་དང་། དེ་ལ་
མི་རིགས་པ་སྦྱང་བ་དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁོ་བའི་ཡུལ་
དུ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་དབང་ཡོད་པའི་གཞོད་བྱེད་དགག་པ་དང་། རོན་
བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་དབང་དང་། སེམས་པ་མེད་པ་དང་།
རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱས་བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོའི་
སྣམ་ན། མཁྱིས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོའི་འབྱུང་
གནས་ཆེན་པོ་ལའང་མི་ཁོ་བར་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དབྱ་བོ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་སྟེ་ཁོ།
མཁྱིས་སོགས་རྒྱུན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བས་མི་ཁོའི་སྣམ་ན།
གཞོད་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་
རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནན་
གྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནད་འབྱུང་བ་ལྟར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁྱིས་སོགས་གྱིས་ནི་གཞོད་པར་བྱ་བར་མ་བསམས་
ལ། དབྱས་བསམས་པས་ཁོ་བོ་སྣམ་ན། བདག་ཁོ་བར་བྱའོ་ཞེས་མ་བསམས་
ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་རྒྱུན་གྱི་ན་ཅུ་ལས་ཁོ་བ་སྐྱེ་ལ། རྒྱུན་དེས་ཀྱང་ཁོ་བ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁོ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་དབང་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་མེད་པའི་རོན་བསྐྱ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་
ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་
དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་གི་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཉེས་སོགས་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་ལ།
དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་འདིས་སྐྱེད་ཅེས་སེམས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་དང་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་བདག་རྒྱུན་
ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་མ་བྱུང་སྟེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་གཙུག་པོ་
དང་བདག་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱིས་དབྱའི་གཞོན་སེམས་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
བདག་དང་གཙུག་པོ་ཐུན་མོང་དུ་དང་། བདག་ཏྱག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཙུག་པོ་ཞེས་བྱུང་གང་འདོད་དང་བདག་ཅེས་བཏགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་གི་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར་
འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་
སྤྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ཏྱགས་ནི། དེ་དག་ཏྱག་པ་རང་དབང་དུ་
ཁས་སྐྱངས་པས། སྐྱེས་ན་མི་ཏྱག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་དུ་
འགྱུར་བས་སོ། །བྱུང་བ་ནི། མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་ཆེ་གཞོན་

བྱེད་སོགས་སུ་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་གང་སྟེ་དེ་མེད་པས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མོངས་སྦྱོད་བྱེད་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
སྦྱོད་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དེ་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་ཡུལ་ལ་
མོངས་སྦྱོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དག་ལྟ་བུ་གཅིག་འཛིན་
པ་དེ་ནམ་ཡང་འགག་པ་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དག་
ལྟ་བུ་གཅིག་བུ་དེ་ལ་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་འཛིན་བྱེད་དུ་རྟག་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འང་གི་སྤྱི་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་
རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རིག་པ་ཅན་བདག་རྟག་པ་སེམས་པ་
མེད་པ་ཞིག་འདོད་པ་འགོག་པར་འཆད་པས་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན།
གཞོད་སེམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མིན་པར་མཛོན་པར་ཐལ། ཅི་སྟེ་རྟག་ན་ནི་སྟེ་
རྟག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་
མི་རྟག་པ་ནམས་དང་སྤང་ན་དོན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་
བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱར་མེད་ཁྱད་པར་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་
མེད་པས་སོ། །འདི་ལར་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་པན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་བདག་
དེ་སྦྱོན་བཞིན་ལས་མ་འགྱུར་ན་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྤྱར་མེད་གྱི་ཁྱད་
པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་ལ། འགྱུར་ན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །དེ་
བས་ན་བདག་དེའི་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་

ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ།
ཉག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཕན་གདགས་པར་མི་ནུས་པའི་བྱེད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་
འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན་དེ་
དག་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲ་མའི་མཐར་ཐུག་མེད་པས་རང་དབང་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བདེན་པ་མེད་
བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱལ་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་གང་
ཟག་གམ་གཉིན་པོ་གང་གིས་ཁོ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲོག་པར་བྱ་སྟེ་བསྒྲོག་
པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁོ་བ་བསྒྲོག་པ་ལ་བཏེན་ནས་
ཁོ་བ་ལ་བཏེན་པའམ་སྤྱག་བསྤལ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་
པས་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་དགོ་སྟངས་ལྟར་བཤད་ལས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་ན་ཁོ་བ་བསྒྲོག་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
ལན་དུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དག་པོའམ་མཛའ་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་མི་རིགས་
པ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་མི་རིགས་པ་འདི་འདྲ་ནི་རང་དབང་མ་ཡིན་
གྱི། རྒྱུན་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་ཏེ་ཡིད་འཇུགས་པ་
མེད་པར་མཐོས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་དགས་འདོད་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ན་

འགའ་ཡང་རང་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་བས་ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྐྱལ་འད་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གནོད་བྱེད་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་རིགས་པ་དང་། ཁྱོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་
དང་། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཁོན་སྤྱོད་ཅི་ལོག་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གནོད་བྱེད་དེ་དག་བག་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 གིས་བདག་གི་ལུས་ལ་འང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པས་གནོད་
 པར་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་མེད་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་དུ་རྩམ་
 ཞིང་ཟས་གཙོད་ལ་སོགས་བྱེད། ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཆོངས་པ་
 དང་དུག་དང་མི་འཕྲོད་པ་བ་བ་སོགས་འཕྲུལ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 སྒྲོད་པ་ཡིས་རང་ལ་ཡུན་དུ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད། གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་
 དབང་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆེ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཉོན་
 མོངས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟ་བུར་བདག་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་
 དག་ལ་སྦྱང་རྩེ་སྦྱེ་བར་རིགས་ཤིང་། བརྒྱ་ལ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་དག་ལ་ཁྲོ་
 བར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོན་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟག་པ་དང་།
 གཞོན་པ་རང་གི་ཉིས་པར་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་མོ་དང་།

གཞོན་ཚུལ་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པ་
བྱིས་པ་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
ནི་སྟེག་པ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བཀོན་ཏེ་ཁོ་བ་དང་འདྲོ། །འོན་ཏེ་
འཆེ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དེ་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དེ་རང་བཞིན་གྱི་
ངེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་ལ་དུད་པ་འདུལ་བའི་སྟོན་གྱིས་བཀོན་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་པོས་དབྱུག་པ་དང་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་བཀོལ་ཏེ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ན། དངོས་སུ་གཞོན་མཁན་ཡིན་པས་
དབྱུག་པ་དེ་ལ་ཁོ་བར་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འཕེན་མཁན་དག་པོ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་ཁོ་ན་དག་དེའང་ཞེ་སྤང་གིས་ཟད་པས་ཉེས་སུ་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོ་བར་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་། རང་
གི་ལུས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་ད་ལྟ་རང་ལས་བྱུང་
བ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བར་
བྱེད་པ་བདག་ལ་ལན་དུ་གཞོན་པ་འདི་འབྱུང་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་དེའི་མཆོན་ཆ་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་མའི་
སྟེག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དག་དེས་མཆོན་སྟེག་བདག་གིས་ལུས་སྟེག་སྟེ་

བཅད་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
བས་སོ། །དེས་ན་མིའི་གཟུགས་ལྷ་བ་འདྲ་བར་རེག་ཏུ་མི་བཅོད་པ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཅན་ལུས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེད་པས་སྤོངས་པ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
བཀག་པ་བདག་གིས་བཟུང་བས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བར་གྱུར་ན་དེ་
ལ་གཞོན་པར་སྤྲུལ་ཁོ་སྟེ་གཞན་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྱིས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་ངན་པ་དང་ལུས་ལ་བརྟམ་པས་རང་གིས་དེ་གཉིས་བྱས་ཤིང་བཟུང་
བའི་ཉེས་པས་གཞོན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ་གཞན་ལ་བཀོན་ཏུ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་རལ་གྱི་ལོ་
མའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དཔྱུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
རང་གི་ལས་ཀྱིས་གཞོན་པ་འདི་དག་བསྐྱེད་ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་ཁོ་བར་བྱ་
སྟེ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གི་གཞོན་པ་སྤྱོད་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
བྱས་ནས་བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་རྒྱང་སྟེ། དེ་ཡིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་
སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འདོད་ན་བདག་གིས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་མ་བརྟུག་
གམ་སྟེ་བརྟུག་པར་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞོན་བྱེད་འདི་དག་ཉིད་ལ་ཉེན་
བཅས་ནས་བཅོད་པ་བསྐྱོམས་པས་བདག་གི་སྤྲིག་པ་མང་ཏུ་འབྱོང་ཞིང་།
བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་

བསྐྱེད་པའི་དཔྱུལ་བར་འདོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་དག་དེ་ལ་གཞོན་
 བྱེད་ཡིན་ལ། དག་དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཅིའི་བྱིར་མ་རུངས་སེམས་ཁྱོད་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །
 གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱུས་པས་བདག་གྲང་དཔྱུལ་བར་འགྱོ འོ་སྐྱམ་
 བ། བདག་ལ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ཡོད་ན་དཔྱུལ་བར་མི་འགྱོའོ། །
 གལ་ཏེ་གཞོན་བྱེད་དུ་མཉམ་པས་དཔྱུལ་བར་འགྱོ་མི་འགྱོའི་བྱེད་མི་རུང་ངོ་
 སྐྱམ་ན། རུང་སྟེ་བདག་གིས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དཔྱུལ་བ་
 ལས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་འདིར་སྐྱུང་བྱེད་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་མ་
 བྱུང་བས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་བཟོད་པས་ཁྱོད་རང་བསྐྱུངས་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་གྱུར་
 པའི་དག་པོ་དེ་མ་བསྐྱུངས་པས་དྲིན་མི་ཤེས་པའམ་སྟོང་རྗེ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྐྱམ་ན། བདག་གི་བཟོད་པས་དེ་བསྐྱུང་བར་མ་རུས་མོད་ཀྱི། བཟོད་པ་
 མེད་པར་ཡང་གང་གིས་བསྐྱུང་། འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ནི་དེ་དག་
 གི་སྒྲིག་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ན་དེ་དག་བསྐྱུང་བར་མ་གྱུར་ལ། བདག་གི་
 དགོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོང་པ་བཞི་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་དེས་ན་དཀའ་བྱུང་གི་
 མཆོག་བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བརྟན་སོགས་གྱིས་མི་གཞོན་པ་དང་། རྟོན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་དང་།
 གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པས་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱམས་ཡིད་དམ་ལུས་གང་ལ་གནོད་ནས་ཁོ། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་
 ལུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་པར་མི་རུས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་སེམས་དེས་
 ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་གིས་གནོད་
 པར་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནོད་པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་དེ་
 ཞེན། འོན་བརྟམས་དང་ཆོག་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྟོན་པ་ཡི་ཆོག་དེ་ཡིས་ལུས་
 ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སེམས་བྱིད་
 ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཁོ། གལ་ཏེ་བརྟམས་སོགས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེན། དེས་ནི་ཆེ་འདིའམ་
 ཆེ་གཞན་ལ་བདག་ལ་བྱ་བར་ཏེ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ན་བདག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་
 དད་པ་དེ་མི་འདོད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁོ་བའི་སྒྲིག་པ་སྟེ་བ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སྟེང་
པོ་མེད་པ་དང་། སྟེང་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་བརྟམ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་མ་དང་ནས་རྟེན་པའི་
བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འདི་བདག་བརྟམ་སོགས་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་
གིས་རྟེན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་ཀྱང་ཆེ་འདིར་འདོར་ཏེ་སྤྱི་མར་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་གི་
དའི་དོན་དུ་ཁྱོས་པ་ཡི་སྤྲིག་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་བར་དུ་བརྟན་པར་
གནས་སོ། །དེས་ན་བདག་ནི་རྟེན་པ་མེད་པར་དེང་ཉིད་དུ་ཞི་ཡང་སྤྲའི་གཞན་

ལ་གཞོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོག་འཆོ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ནི་མི་
རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་ནི་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞི་ནས་ལོག་འཆོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་ཆི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྤྱོད་
ནས་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། གཞན་ཞིག་ཆི་ལམ་དུ་ཡུན་
ཅུམ་བདེ་བ་སྤྱོད་ནས་བདེ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སད་པ་དེ་དག་
གཉིས་ཀ་ལའང་ཆི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་སད་པ་ན་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པ་ལྟར་
ཆེ་རིང་ཆེ་ཐུང་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ན་སྒྲོན་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་ཕྱིར་
མི་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ་ཡུན་
རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོམ་པོས་སྒྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་དེ་
དག་ཅུང་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མར་ཁྱེར་དབང་མེད་པས་སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྤྱོད་པར་
འགྲོ་བས་རྟེན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པོ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་པས་འཆོ་བའི་མ་ཐུན་བྱེད་ཆང་ནས་ཡུན་
རིང་པོར་གསོན་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་ཇི་སྤྱད་ཡུན་རིང་འཆོ། །དེ་
སྤྱད་དགོ་བའི་རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲིག་བཟད་པ་
དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བས་རྟེན་པ་དོན་ཆེ་བས་དེའི་བར་ཆད་
བྱེད་པ་ལ་ཁྱོའོ་ཞེ་ན། རྟེན་པའི་དོན་དུ་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོས་པར་

གྱུར་ན་བསོད་ནམས་ཟད་ཅིང་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་བས་
ན་གང་གི་དོན་རྩ་བདག་གི་གསོན་པའི་དགོས་པ་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་
གཤམ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན་སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི་གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་
ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་བདག་ལ་དད་པ་ཉམས་
 བར་བྱེད་པས་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོང་ཞེས། འོན་གཞན་ལ་མི་སྟན་པ་
 བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་དེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དད་
 ཉམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ལ་གཞན་དད་མ་དད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དང་དད་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས་གཞན་ལ་དད་པ་མེད་པ་
 ལ་སྤྱོད་བཟོད་པར་བྱེད་ན་འོན་བདག་ལ་མི་སྟན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཅིས་མི་
 བཟོད་དེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། གཞོད་པ་ཅན་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་
 དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ག་ཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་དང་དམ་ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་
 རྟེ་ཚུ་ལ་དང་མི་མ་ཐུན་བ་སྤྲ་ཞིང་དེ་དག་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་བདག་གི་
 ལྷོང་རྗེས་དེ་བསྐྱོག་པར་བྱའི་ཞེ་སྤང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དུལ་སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་ཞིང་གཞོན་བྱེད་ནི་

སྟོང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། གཞོད་
པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་དང་གཉིན་དང་བཤེས་ལ་སོགས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་
པ་ལའང་སྤྲུལ་མ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚུལ་
གྱིས་རྒྱུན་དག་ལས་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཁོ་བ་བསྒྲོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགྲ་ཁོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་དང་།
དེས་ན་དེར་ཁོ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མེད་དང་གཞོད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཁོ་མཁན་དང་
ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། གཞོད་པ་ལས་ལས་བྱུང་བས་དགྲ་ལ་ཁོ་བར་མི་
རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་སེམས་མེད་གཉིས་
ཀས་གཞོད་པ་བྱས་པར་འདྲ་ན། སེམས་ཡོད་ཁོ་ན་ཅི་སྟེ་གུད་དུ་བཀར་ཏེ་
བཀོན་དེ་བས་ན་གཞོད་པ་བཟོད་པར་བྱིས།

གཉིས་པ་ནི། དགྲ་ལ་ལ་ཚོངས་པས་གཞོད་པ་བྱས་བདག་ལྟ་ལ་ལ་
ཚོངས་ཏེ་དེ་ལ་ཁོ་བར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིན་མེད་གང་གིས་བྱ་སྒྲིན་
དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་ཅན་དུ་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལས་གང་གིས་གཞན་དག་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་

པར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་བྲོད་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆད་ཅིའི་སྤྱིར་བྱས་དེས་ན་གཞོན་
པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན་བདག་གིས་དགྲ་འདི་ལ་
ཅི་སྟེ་བཀོན།

གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་ལས་གྲིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་
མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁོ་བ་སྤངས་
ཏེ་བྱམས་སེམས་སྤྱ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བདག་གིས་ནི་བསོད་
ནམས་དག་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱིམ་
ཆིག་པར་གྱུར་པའི་མེ་དེ་བྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི་རྩ་སོགས་གང་
ལ་མེ་དེ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་རྩ་སོགས་དེ་ནི་སྤྱིར་སྤངས་ཏེ་དོར་བར་
རིགས་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་དེའི་
གོགས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྲིས་ཞེ་སྤང་གི་མེ་ནི་མཆེད་པར་གྱུར་
པས་བསོད་ནམས་ཆིག་པར་དོགས་པ་ཡིས་ཆགས་པ་དེ་ནི་དེའི་མོད་ལ་
སྟེ་དེ་མ་ཐག་དོར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་དེ་ལ་བཟོད་
 པར་མི་རྒྱས་སོ་སྣམ་ན། གསལ་བར་བྱ་བའི་མི་ཞིག་ལག་པ་བཅད་དེ་གལ་
 ཏེ་ཐར་ན་ཅེས་མ་ལེགས་ཏེ་ལེགས་པ་སྟོང་། གལ་ཏེ་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་
 ཅ་མ་གྱིས་སམ་དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱས་པས་དཔྱུལ་བ་བྲལ་ན་ཅེས་མ་
 ལེགས་ད་ཏྟའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ཅ་མ་ལ་ཡང་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་

རུས་ན་དེས་ན་དཔྱལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཁྲོ་བ་ཅིའི་སྤྱིར་བསྐྱོག་པར་
 མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཏེ་དེ་སྐྱབ་པའི་
 རོན་དུ་ཁྲོས་པས་དཔྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་གྱུར་ཞེས་བཤམ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་ཁྲོས་པའི་རོན་དུ་ཞེས་སོ། །སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་ཙམ་སྟོང་ཡང་བདག་གིས་
 རང་གི་རོན་དང་ནི་གཞན་གྱི་རོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །ད་ལྟའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་
 དེ་དང་དུ་ལེན་པ་འདི་ནི་དེ་ཙམ་དུ་གཞོད་མིན་ལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་བྱས་པས་
 རོན་ཆེན་དག་གྱང་འབྱུང་འབྱུར་བས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་སེལ་
 བའི་གཞོད་པའམ་དེ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་
 འདིར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དག་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བསྟོད་གསུམ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བདེ་བའི་རྒྱར་རུང་བས་སྦང་བྱར་བསྟན་པ་དང་།
 གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དོར་བྱར་མི་རིགས་པ་དང་། སྦང་དོར་ལ་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་དག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅོ་ཞེས་པ་
 བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་དེ་གཞན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་
 བས་མི་བཟོད་ན། ཡིད་ཁྲོད་དེ་ལ་མི་བཟོད་པར་མི་རིགས་གྱིས་རང་ཉིད་
 གྱང་དག་དེ་བསྟོད་ནས་བསྟོད་མཁན་གཞན་དེ་ལྟར་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་བར་

མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་བསྟོན་
བའི་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བའི་འགྲུང་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བར་གནང་བ་ཡིན་
ཞིང་། སྤྲུལ་རྟེན་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་དད་པར་འགྲུང་བས་གཞན་སྤྱད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་བསྟོད་བྱེད་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར་
ཞེས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་གཞན་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་ན་ལས་
བྱེད་པ་ལ་སྤྱ་རྩལ་གྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་བདེ་བར་འགྱུར་བས་
དེའང་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་བ་ཆེ་འདིར་ལས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་སྤྱི་མར་སྤྱི་ན་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་གཞན་ལའང་དེ་བརྗོད་
པའི་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད་ལ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་ལའང་
དེ་བརྗོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་
པའི་བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གིས་གྲོགས་མི་
དགོས་པར་སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་བ་ཆེད་ན་དེས་གོ་ཅི་སྟེ་ཁོ་བར་བྱེད་
དེ་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་སོགས་བྱུང་བའི་རྒྱས་གཞན་ལ་ཁྱོ་བར་
མི་རིགས་པ་དང་། མ་བྱུང་བའི་རྒྱས་བདག་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་འདོད་པ་བྱུང་བས་དང་། བདག་ལ་མི་གཞོད་
བས་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ་ཞེས་ཁས་
ལེན་ན། དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ངན་དོན་ཅམ་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་
ཅི་འཇིག་གསུང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་གསོ་བྱ་གཉེན་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་
གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་
དགོས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་གཉེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བ་
རྟེན་པར་གྱུར་ན་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྤར་ཁྱོ་འཇིག་ཅི། འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་
བཀྱར་དེ་ཅམ་ཡང་ཅི་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་འགྲོ་བ་དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན་མི་སྤྲོད་དོ། །དགོ་ལྷས་དགྲ་ལ་མི་འདོད་ན་ཞེས་བཤད་
དོ། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་ཁྱོ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་དེས་སྦྱིན་བདག་དེ་ལས་ལོངས་སྟོན་རྟེན་
དམ་དེས་མ་རྟེན་པར་སྦྱིན་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱིམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཀྱན་ཏུ་འང་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་མཉམ་ན་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་ཡང་རུང་།

སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་དེའམ་དགག་སྤྱོད་དེས་སྤྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དགའི་རྟེན་པ་ལ་ཁོང་སྤྱོད་ཅིང་རང་ལ་རྟེན་པ་ལ་
སྤྱོད་པར་འདོད་ན་རང་གི་རྟེན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་།
སྤྱོད་བདག་གི་དད་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཁོང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་བྱིར་འདོད། རྟེན་པར་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་མི་
འཇིན་པ་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་སྤྱོད་ས་
ཞིག་གཞན་ཡང་བདག་ལ་རྟེན་པ་མེད་སྤྱོད་ཆད་གཞན་ལ་ཡང་མེད་ན་
ལེགས་སོ་སྤྱོད་ན། སྤྱོད་ནི་རང་གིས་མི་རྟེན་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་
འགྲོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། རྟེན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་
དག་དང་སྤྱོད་ཅིག་འབྲུན་པར་བྱེད་འདོད་དམ་སྟེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་བདག་གིས་ལ་གཉིས་ཏེ།
དགའ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་དང་། བདག་དང་བཞེས་ལ་ལེགས་པ་འབྱུང་བར་
གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་བདག་གིས་། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགའི་ཉེས་པས་
བདག་ལ་མི་ཕན་པ་དང་། ཉེས་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཞོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་དགའི་ཞིག་མི་དགའ་སྟེ་སྤྱོད་བསྤུལ་ནའང་དེ་ལ་
སྤྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ནའང་སྤྱོད་ཀྱིས་དགའ་འདུལ་
བར་འདོད་པའི་ཡིད་སྤྱོད་ཅམ་ཀྱིས་དགའ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱར་མི་འབྱུང་
བས་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིད་ཀྱི་འདོད་པས་དག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་གྲུབ་ནའང་
 ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་སྟོན་བདག་འཆོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལས་སྤང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་
 བས་བཏབ་པའི་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་མཆིལ་བ་སྟེ་སྤྲུགས་རྒྱ་
 འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ་བས་དེས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་བྱམ་པ་
 སྟེ་བཅས་སུ་དཔྱུལ་སྤང་ནམས་ཀྱིས་བདག་འཆོང་པར་ངེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོད་གྲགས་
 འགོག་པ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། བན་བྱེད་ཡིན་པར་བལྟ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོད་གྲགས་ལ་ཕན་བདེ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་
 དགའ་བར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་
 ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཕན་བདེ་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། འདིར་བདེ་བའི་
 རྒྱ་ཆེར་མི་འགྱུར་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་མི་འགྱུར་ནད་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་མིན་ལ་ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་རང་གི་དོན་དུ་
 འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱུང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
 མེད་དོ། །དེས་ཡིད་བདེ་ཅམ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་
 གཉིར་ན་རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ་དང་ཆང་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟེན་
 དགོས་སོ། །

དོན་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཏོང་མོད་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་
 རོར་ཟད་པར་གཏོང་ཞིང་དཔའ་བར་གྲགས་པའི་སྤྱིར་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན་ཆོག་འབྱུང་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། བདག་ཤི་ན་གྲགས་པ་དེས་གོ་སྟེ་ལ་བདེ། དེས་ན་བྱེ་
 མ་རི་ཁང་བུ་བརྒྱུ་བས་ཀྱང་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཆད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་
 དང་གྲགས་པ་ཉམས་ན་རང་གི་སེམས་འདི་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་མི་དགའ་བར་
 བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞིག་བསྟོད་པའི་སྤྱལ་ནི་སེམས་མེད་པས་ན་བདག་
ལ་བསྟོད་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་
རིགས་ལ། བདག་གཞན་བསྟོད་མཁན་དེ་དགའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་གཞན་
ཀྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་བདག་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྲགས་ན་གཞན་དགྲའམ་ཡང་
ན་བདག་ལ་བསྟོད་པའང་རུང་སྟེ་གཞན་བསྟོད་པ་པོའི་དགའ་བས་བདག་
ལ་ཅི་ཞིག་པན་ཏེ་དགའ་བ་དེ་ནི་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་བདག་
གིས་དེ་ལས་ཤས་ཅམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་བསྟོད་པ་པོ་དེ་བདེ་བས་བདག་བདེའོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་བདེ་བ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་བྱེད་དགོས་ན།
རི་ལྟར་གཞན་དགྲ་ལ་དགའ་བ་ཡིས་བདེ་བར་གྱུར་ན་བདག་རི་ལྟར་མི་
བདེ་སྟེ་བདེ་བར་རིགས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་བདག་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟོད་

དོ་ཞེས་རང་གི་དགའ་བ་སྦྱེ་བར་གྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པས་དོན་
མེད་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེས་པའི་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་བྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟོན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་
པ་ལས་སེམས་གཡང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བའང་འཇིགས་
ཏེ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་དོག་
བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཁོ་བར་བྱེད་ཅེས་འབྲེལ་ཆེན་
དང་རྣམ་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་སྒྲུང་ཡང་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འང་
ཞེ་སྒྲུང་གིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་བདག་གི་བསྟོན་སོགས་ནི་གཞིག་པའི་སྤྱིར་གང་དག་ཏེ་
བར་གནས་པ་དེ་དག་བདག་ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་
ལྷུང་བ་བསྐྱང་བའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡོན་པས་ཁོ་བར་མི་རིགས་
ལ། གཞན་ཡང་བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དེའི་
གོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟོབས་འཆི་བར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །
གང་དག་དེའི་གོགས་བྱས་ནས་བདག་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བར་
བྱེད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོ། གཞན་ཡང་བདག་ནི་དེའི་ཉེས་པས་ངན་
སོང་གི་ནང་དུ་འདུག་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་དེར་མི་
གཏོང་བའི་གོ་འཕང་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོ་སྟེ་ཁོ་བར་མི་

རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁོ་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོགས་ཡིན་པ་
དང་། གཞོན་བྱེད་མཐུན་སྦྲེན་ཡིན་པ་དང་། དེས་ན་དེ་ལ་ཁོ་བར་ལྷོག་སྟེ་
གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དགྲ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་འང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བཟོད་པ་དང་
མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཡོང་བ་མིན་ན་བདག་ནི་དེ་ལ་མི་
གནས་སམ་སྟེ་གནས་པར་རིགས་ལ་དེ་དགྲ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་བདག་ནི་རང་གི་སྦྱོར་གྱིས་དགྲ་འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན་བསོད་
ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བཟོད་པ་ཉི་བར་གནས་པ་འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གོགས་
བྱེད་པར་བཟང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཆོས་གཤམ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་
ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་
ཡིན་ལ། བཟོད་པ་ཡང་དེའི་རྣམས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་ན་ངེ་ལྟར་དགྲ་དེ་ལ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྦྱིན་
པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོང་མོ་བ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་གོགས་བྱས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད་ཀྱང་པའི་མཁན་པོ་ལ་སོགས་
པར་འབྱུང་གི་གོགས་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གྲུས་
པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་
བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས་
གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། གྲུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤོང་བ་དང་དགྲ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་ཡང་ཡང་འཇིག་
ཉིན་ན་ནི་སྤོང་བ་མེད་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དགོན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
འདི་ལྟར་པར་གཞོད་པ་མ་བྱས་ན་རྒྱར་འགའ་ཡང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དགྲ་ནི་དྲིན་ཆེལོ། །དེ་
བས་ན་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པར་རང་གི་བྲིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱང་བ་ལྟར་
བྱང་ཚུབ་སྟོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་བདག་
གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱལོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་འདི་དང་བདག་གིས་བཟོད་
པ་འདི་བསྐྱབས་པས་ན་གཉིས་ཀ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ལ་གཏོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་
འབྲས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་དགྲ་འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་བར་བྱ་
སྟེ་སྦྱིན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་བཟོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྐྱམ་པའི་
བསམ་པ་མེད་པས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ་བར་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དགོ་

བ་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུར་རུང་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མཆོད་དེ་མི་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཆུངས་ཏེ་ཆོས་ལ་གཞོད་སེམས་མེད་ལ་དགྲ་འདི་
གཞོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲོ་
བ་བཞིན་དུ་པན་བཅོན་ན་མི་བཟོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་གིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་
དང་སྤྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྦྱེ་བས་ན་དགྲ་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལས་དགེ་བ་སྦྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་
དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱེ་བར་བྱུང་བས་
ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་གྱི་དེར་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུང་གི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་མ་
ཡིན་ནོ་སྤྲོ་བ་ན་རིགས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་མགྱ་བར་བྱས་པ་
མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟར་བྱས་སུ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏེ་མཐར་

སྤྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
རྒྱལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྲུབ་པར་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་
ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མིན་པ་ཅིའི་ཚུལ་ཏེ་
རིགས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་མི་མཉམ་པས་གྲུས་པ་མཉམ་
དུ་བྱ་བར་མི་རིགས་སྟམ་ན། རང་གི་བསམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཉམ་པར་
འཛོག་པ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་
མཚུངས་པ་ལས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་
མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ལ་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་
མཐོང་ཆོས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དེ་ཡུལ་
སེམས་ཅན་མེད་ན་མེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་
གང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
འབྲུབ་པའི་ཆ་མཉམ་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད། ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོན་
ཏན་མི་མཉམ་མོ། །དེར་མ་བཟད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
མངའ་བའི་གང་ཟག་གཅིག་སུ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་

འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་
མུང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་མི་མཚུངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུ་ཆ་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲ་པོར་པས་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆ་
བསྟུན་ནས་སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་མཛད་པ་
དང་། བདག་ཏུ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུས་པར་རིགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་། མ་གུས་པའི་ཁོངས་པ་བཤམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གུས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་གཡོ་
སྒྱུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིན་དུ་གྱུར་ཅིང་པན་པ་དཔག་
མེད་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་མགྱུ་
བར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་ལན་ལོན་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྐྱེ་གཏོང་ཞིང་མནར་མེད་དུ་ཡང་
འདུག་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་པན་བཏགས་པས་ལན་
ལོན་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་བས་ན་འདི་དག་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ན་ཡང་
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་བཟང་རྒྱ་སྟེ་དེ་དག་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་སྦྱང་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་
ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གང་གི་སྤྱིར་རང་གི་སྐྱེ་ལ་ཡང་མི་གཟིགས་པར་
གཏོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོངས་པ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་ན་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྱན་

གྱི་དངོས་པོ་མི་བྲ། གང་ཞིག་བདེ་བས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་
པས་དགྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་མི་དགྲེས་པ་འགྱུར་
བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་དག་དཀའ་བས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་དགྲེས་ཤིང་དེ་
དག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་བཞེད་པའི་གོགས་བྱས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་
བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཀྱན་
ནས་མེ་འབར་བ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་
དགྲེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་
སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཀྱན་མི་དགྲེས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤྲིག་པ་དེ་རིང་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བགྱི་ཡིས་མི་དགྲེས་པར་གྱུར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་སྐྱབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞིང་། སྤྱིན་ཆད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བགྱི་སྦྱང་དུ་དེར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
པ་ངེས་པར་བརྟུལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བླན་དུ་མཆོ། འགྲོ་མང་རྟོག་པས་བདག་
གི་སྤྱི་བོར་འཆོག་གས་འགྲུམས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བསྟོན་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མགོན་པོ་རྣམས་དགྲེས་པར་མཛོད་ཅིག།

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདག་གཞན་

བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་
བདག་ཉིད་ཅིའི་སྤྱིར་གྱུས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་མགྲ་བ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། རང་གི་དོན་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའང་འདི་
ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱར་རིང་པོ་སྟེ་སྤྱིས་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་
རྟོག་པ་དག་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱིར་གཞོད་པ་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་ཕུ་
དཔུང་མེད་པ་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེའི་དཔུང་ཡིན་པར་
ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བ་འགའ་ཡང་བྱེད་དུ་གསལ་
པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་ནམས་དེའི་
དཔུང་སྟེ་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་དང་མི་དབྱེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་ཉིས་པ་ཆུང་དུ་ཅོམ་བྱས་པ་ལ་ཡང་གཞོད་

བ་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་དེ་མགུ་བར་བྱ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་
བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྱིམ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་བ་ཡིས་སྟོང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་དཔྱལ་བའི་གཞོན་བ་དེས་བྱེད་དམ་སྟེ་མི་བྱེད་
ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་བ་ཡིས་ཐོབ་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱིན་མི་སྤིད་དོ། །དེས་ན་དཔེ་
དོན་པན་གཞོན་མཉམ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་བ་ཡིས་མ་འོངས་བ་ན་
སངས་རྒྱས་འགྱུབ་བ་ལྟ་ཞིག་གི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བ་དང་
སྟན་པར་གྲགས་བ་དང་སྦྱིད་པར་འགྱུར་བ་ཅིས་མ་མཐོང་། འདིར་མ་ཟད་
ཀྱི་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཆེ་ན་སྦྱི་བ་གཞན་དུའང་བཟོད་པས་གཟུགས་
མངོས་བ་སོགས་དང་། རྟ་མེད་བ་དང་གྲགས་བ་དང་ལྟན་བ་ལ་སོགས་
བ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞོན་བྱེད་ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་བློ་ཅན་ལ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་བདེ་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྒྱ། །

བརྟགས་ན་ཁོ་བྱ་ཁོ་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱི། །

ཁོ་བས་རང་རྒྱུད་མ་སྤྲེགས་སེམས་ལྟན་རྣམས། །

ལེའུ་བྱག་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེབ་བུན་པ། བཟོན་འགྲུས་བཤད་པ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁའ་མས་སྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་
 བཙུན་འགྲུས་བཙུམས་པར་གདམས་པ་དང་། བཙུམ་བྱ་བཙུན་འགྲུས་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་བཙུན་འགྲུས་བཙུམས་
 པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས་ཏེ་འབྱུང་
 བྱི། བཙུན་འགྲུས་མེད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་མི་
 འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་མེད་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཙུག་འགྲུས་ངོས་བརྒྱད་བ་དང་། དེའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་སྟོང་བ་དང་། གཉན་པོ་སྟེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུག་འགྲུས་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་བྱ་ལེ་ལོ་བཤད་པ་ནི། བཙོན་
འགྲུས་དེའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱས་ན་གསུམ་སྟེ།
དགོ་བ་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་སྒྲོར་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་མི་དགོ་
བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཞེན་པ་དང་། བདག་གིས་དགོ་བསྐྱབས་མི་རུས་
ཞེས་སྒྲིད་ལུག་ནས་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲོང་ཚུ་ལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་
པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྨིད་ལྷག་པའི་མེ་ལོ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྒྱ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོམ་ལས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་ཡིད་དལ་དུ་གནས་
པའི་བདེ་བའི་རོ་ཟུང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྟག་
པར་ཆགས་པའི་སྟེད་པ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ལ་མི་སྟོ་བ་ལས་ལེ་
ལོ་ཉི་བར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤམ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཁོར་བའི་སྟག་
བསྐལ་ལ་མི་སྟོ་བ་ལས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་ཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་
གཉིད་ལ་སྟེད་པ་འབྱུང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཙོན་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོར་
བས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆེ་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། བྱི་མའི་སྟག་
བསྐལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་པ་དང་། ཟུར་དུ་འཆི་བ་
བསམ་ནས་བསྐྱལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྒྱ་བས་བཞོར་ཏེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་བའི་
རྒྱར་ནི་ཆུད་གྱུར་ནས་འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ་ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་
སམ། རང་གི་སྟེ་ཆོན་རྣམས་འཆི་བདག་གིས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་
ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟེ་གྱུར་བཞིན་དུ། འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་
བརྟེན་ཅིང་དགོ་བ་ལ་མི་སྟོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ན་གཤོལ་བས་རིམ་གྱིས་
གསོད་པའི་མ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ནོ། །ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་
ནས་སུ་འཆི་བདག་གིས་ནི་གསལ་བྱར་བལྟས་བཞིན་དུ་ངི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བ་

ལ་དགའ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས།
ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་དོགས་པ་མེད་པར་རབ་
ཏུ་དགའ་ཞིང་སྟོང་། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་འདིགས་པ་
མེད་པ་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། འཆི་བར་ངེས་
ཀྱང་འཆིར་ཉི་བ་ན་དགོ་བ་སྐྱབ་པས་ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆེ་
འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཁུ་ཡི་ཁུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །
དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྩལ་གཉིས་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་ཁོམ་གང་
ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་
འགྱུར་བས་ཇི་སྟེང་འཆི་བར་མ་བྱག་པ་དེ་སྟེང་དུ་ནི་ཆོགས་བསགས་བྱའི་
འཆི་བས་བྱག་པ་དེའི་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི་དགོ་བ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་
དུས་མ་ཡིན་པས་ལེ་ལོ་སྤངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་འདི་ནི་མ་བྱས་ཤིང་འདིའི་མགོ་བཅུམས་པ་དང་
འདི་བྱེད་ཅུམ་བྱས་པར་གནས་ལ་སྟོ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་འགྱུར་ནས་ཀྱི་
རུད་བདག་འཆི་བས་བཅོམ་མོ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་དང་
འབྲལ་བའི་མྱ་ངན་གྱི་ཤྱགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་
གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་པའི་ཉི་དུ་རྣམས་པ་བདག་ལ་གསོན་པའི་རེ་
ཐག་ཆད་པ་ན། བདག་དཔྱལ་བར་འབྱིང་པར་བྱེད་པའི་གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉིའི་

བཞིན་ལ་བལྟ་ཞིང་རང་གི་སྒྲིག་པ་རྣམས་བློ་བཟང་པས་གདུངས་པ་དང་།
དཔྱལ་བའི་སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས་བདག་གྲང་དེར་འགྲོའོ་སྒྲུལ་སྒྲེ་
སྒྲག་པས་མི་གཙང་བ་དབང་མེད་དུ་བྲག་པས་ལུས་ལ་འགོས་ཤིང་སྒྲག་
བསྒྲལ་གྱིས་སྒྲོས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དགེ་བ་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ནི་ཆེ་འདིར་འཆི་བ་ན་ཉ་གསོན་གྱི་ཆོན་ལ་འགྲེ་
བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བྱི་
མ་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པའི་སྒྲག་བསྒྲལ་རྣམས་དངོས་སུ་སྟོང་ན་སྒྲོས་ཅི་
དགོས་པ་ལ་འཛིགས་པར་རིགས་ཏེ། དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་
དང་། །བློ་དང་བསྒྲགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པས་གྲང་། །འཛིགས་
པར་བསྐྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྤྲོན་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་སྒྲོས་
ཅི་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁྱོད་ཆུ་ཆོན་གྱིས་ལུས་
གཞོན་ཤིང་ཅན་ལ་རེག་པ་ན་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་སྒྲག་བསྒྲལ་འབྱུང་བའི་དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ན་ཅིའི་བྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བ་གནས། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
བཙོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་བཟོད་
སྒྲན་ཆུང་བ་ལ་གཞོད་པ་མང་པོ་འབབ་པ་དང་། འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་
ལྟ་དང་འབྲས་བུ་ལྟན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པའི་
དོན་ཐོབ་སྟེ། སྒྲག་བསྒྲལ་དག་གིས་བཙོམ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་
གིས་ཀྱི་ཏུད་སྒྲས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིའི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་
ལས་སྒྲོལ་བར་གྱིས་ཤིག་གྱུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བས་གྱི་སྒྲོངས་པ་
བཙོན་དགོས་པའི་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག་ཅེས་བས་མཆོན་ནས་ལེ་ལོ་
ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་ཤིག་གཉིས་པ་ནི། དཀའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀའ་བ་མཆོག་སྤངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་རྟོན་པར་གྱུར་པ་ལ་གཡང་བ་དང་། དག་གི་དགོད་
པ་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱིད་ཅིའི་ཕྱིར་དཀའ་སྟེ་དཀའ་བར་མི་རིགས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་
 པོ་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཐོག་མར་བསམ་པ་སྦྱིད་ལྷག་མེད་
 པར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དཔུང་ཆོགས་
 བཞི་བསགས་པ་དང་། དེ་ནས་དྲན་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་ལྟར་
 སྒྲང་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་གྱི་སྒོ་གསུམ་གཉིན་པོས་དབང་དུ་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་
 གྱིས་ཤིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་དང་། རྒྱུ་
སྒྲུབ་པར་དཀའ་བས་སྦྱིད་ལུག་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲིད་ལུག་པར་ནི་མི་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བས་
བདེན་པའི་ཆོག་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་སྤང་བྱང་བ་དང་དེ་བཞིན་སྤོང་
བྱར་གང་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགའ་
ལྷ་མེད་ཐོབ་པར་ལག་བབས་ཀྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོབ་སྟེ། གང་དག་སེང་གི་
དང་། ལྟག་དང་། བྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། བྱ་ཁྲོད་དང་། ཁུང་ཁུང་དང་། བྱ་རོག་
དང་། ལུག་པ་དང་། སྤོང་བྱ་དང་། སྤང་མ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ལ་སྤང་བྱ་གྱུར་
པ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན། བདག་
མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བཙོན་
འགྲུས་ཉམས་པར་བྱེད་སྟུང་ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། གང་ཞིག་
རི་ཙམ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་བས་ཀྱང་། །ལྟག་པའི་བསམ་པས་སྟོབ་ན་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ནི་དེ་
དྲི་མ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའམ་སེམས་ལ་བཞག་པའི་དགོ་བའི་བག་
ཆགས་སོ། །དེ་ལས་དང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལྔ་

མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་
ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་
པས་པན་པ་དང་གཞོན་པ་ངོ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་མ་
བཏང་ན་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱམ་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོར་བ་བྱ་དཀའ་བས་འཛིགས་པ་སྤང་བ་དང་།
དུས་ཡུན་རིང་བས་སྟོབ་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། གཉིས་ལས། འོག་རྟོག་བརྗོད་པ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དེའི་དོན་དུ་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཏང་དགོས་པས་བདག་ནི་དེ་ལ་
འཛིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་པ་དང་། གོམས་
པས་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྟེ་དང་ཡང་བའི་བྱང་པར་ལམ་དབྱེད་པར་སྤང་དོར་ལ་
མྱོངས་པས་བྱོད་ནི་འཛིགས་པར་བཟད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་མ་
སྐྱེད་པས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ་འཁོར་བར་ལན་གངས་དུ་མར་ལུས་
གཙོན་པ་དང་དབུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་གཤགས་པ་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་ནི་ཆོད་

ཡོད་དེ་ཆུང་བས་བཟོད་པར་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུག་རྩ་ཁོང་བཞུག་གཞིན་
 བསལ་ཕྱིར་ཏེ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ལུས་ལ་མ་བཏོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་
 པར་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱོན་པ་ཀྱུན་གྱིས་གསོ་དབྱུང་གིས་མི་བདེ་བ་ཡིས་
 བད་མེད་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ན་དཀའ་སྦྱང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་བཟོད་དགོས་པ་དེ་
 བས་ན། ངན་སོང་སོགས་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་དག་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་
 སྦྱང་གི་མི་བདེ་བ་ཆུང་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །གསོ་དབྱུང་པལ་པ་འདི་འདྲའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་གྱིས་སྐྱོན་པའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
 མཛད་དེ། ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་སྟེ་སྐྱབ་སྐྱབས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆེན་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་འབྱེན་པར་མཛད་དོ། །ཤེར་འབྱུང་དང་རྣམ་སྤང་
 ལུས་གཏོང་བའི་དཀའ་སྦྱང་ལས་དང་པོ་བས་མི་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཤལ་སོགས་པ་གཏོང་དགོས་པས་ངེ་ལྟར་ཆོ་
 ག་འཇམ་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་མ་གོམས་པ་དག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་
 དུ་ཐོག་མར་འདྲན་པས་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་དུ་དངོས་པོ་དམན་པ་
 ཅམ་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིན་ནས་ནི་རིམ་
 གྱིས་རང་གི་ཤལ་ཡང་གཏོང་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་གང་
 གི་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་ཞེན་པ་
 མེད་པའི་སྒོ་སྦྱེས་ནས་དེའི་ཆེ་རང་གི་ཤལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་ལ་དཀའ་
 བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་རི་མིང་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དགོས་
བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྲིག་པ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ལ། ཞེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་
མཁས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་
བས་བདག་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་བས་སེམས་དང་། སྤྲིག་པས་
སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུས་
ནི་ལུས་བདེ་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་
གནས་ཀྱང་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྒྲོ། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་
སྤྲིག་པ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་སྤྱད་བྱེད་ཕྱིར་
ཉན་ཐོས་ཀྱན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་ལྟ་ཉན་ཐོས་
ལས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་སྤྱར་ཞེས་པར་འཆད་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོ་བལ་ཀྱན་
སེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་བཞོན་ནས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
སྟོན་ཡོན་སེམས་ཞེས་པ་སྤྱི་ཞིག་སྤྱིར་ལུག་པར་འགྱུར།

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བྱའི་དག་འཛོམས་པའི་དཔུང་ནི་མོས་
བཞེས་བྱང་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདུན་པ་ནི་འདི་དང་དགོ་བ་འདོད་པ་

ཡིན་ལ་ཞེས་བྱང་ཞིང་། སྒྲ་མ་དཔང་ལོ་རྒྱ་བ་འདི་རྣམས་རྒྱ་དཔེ་ལ་འདུན་
 པར་ཡོད་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་ནི་མོས་བ་ཞེས་བ་ཐམས་ཅད་འདུན་
 པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡང་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དང་། དེ་བརྩམས་བ་
 ལས་མི་ལྟོག་པའི་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ལྟག་པར་དགའ་བ་དང་། རོར་ན་
 དགོས་པ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་རོར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མོས་བ་ནི་མི་
 དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དང་མོས་བ་དེའི་ཕན་
 ཡོན་བསམས་པས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་
 བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བའི་བྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེ་ན། བཤད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མོས་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རོར་
 བའི་དབྱང་བསགས་ཏེ་སྤང་རོར་ལྟར་སྤང་ཞིང་ལུས་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 བའི་སྟོབས་གྱིས་ནིའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱང་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟར་སྤང་བ་
 དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། དགའ་བ་དང་། རོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་བ་མེད་པའི་ཉེས་
 པ་དང་། མོས་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྒྱ་བརྟན་པའི་སྟོན་པ་དེ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 འགོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མོས་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བསམས་ཏེ་དེ་གཏོང་མི་
 རིགས་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་བདག་དང་
གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་
དུ་ཉེས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་འཇོམས་པ་ལའང་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཟད་གི་བར་དུ་
འབད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉེས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་
ཚོམ་པ་དེ་ཡི་ནི་ཆ་ཅམ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་བདག་གི་ཅི་སྟེ་སྟོང་མ་གས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་
དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་མཚོར་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་
བ་ལ། བདག་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ཆ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་
ཏེ། དེས་ན་རྙེད་པར་དཀའ་ཡང་ངེ་ཞིག་ལྟར་རྙེད་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བདག་
གིས་དོན་མེད་པར་བྱས་པ་མཚར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་སོགས་རྣམ་སྤྱང་ངེ་ལྟར་དོན་མེད་
པར་བྱས་ཤེ་ན། ཞེས་གོང་མ་ལ་སྐྱེ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྣམ་གངས་གཞན་
དུ་འཆད་དོ། །བཙུན་ལྟར་འདས་མ་མཚོད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དགའ་སྟོན་ཆེན་
པོའི་བདེ་བ་མ་བྱིན། བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་རང་དབུལ་པོའི་བསམ་པ་
རྫོགས་པ་མ་བྱས་འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་མ་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་
དང་། ཟང་ཟེང་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གསུམ་མ་བྱས་ཞེས་པའོ། །
ཤེར་དང་རྣམ་སྤྱང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལྟ་ཁང་འབུལ་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། །སྤྱག་

བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་མ་གྱིན་ན་བདག་གིས་མ་ཡི་
མངལ་གྱི་ཟུག་རྩ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བད་གྱི་དལ་
འགྱུར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་སྟོན་ཆེ་དང་ད་ལྟ་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་
བས་ན་བདེ་བས་ཐོངས་པ་འདི་འདྲར་བྱུང་བྱུར་ན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་བསྐྱེད་སོ། །ཤེས་ལྡན་དུ་སྟུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བའི་སྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་མོས་པ་
ཡིན་པར་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་
བ་ནི་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་སྟབ་པས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་དེ་
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མོས་པ་དེའི་ཡང་རྩ་བ་ཏུ་ཉི་དགོ་སྟོག་གི་
རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུ་དུ་བསྐྱོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྟེར་བསྟན་པ་
དང་། དེ་དག་གི་བྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་སྟོ་ལྟའི་འཁོར་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་ཤེས་
གྱི་འཁོར་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་།

འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྦྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 ཡིད་ལ་བསམས་པ་སྟེ་འདུན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་བ་བྱས་པས་
 སྦྱེ་བ་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེའི་
 འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མཛོན་མཛོད་འགྱུར། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་
 གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་ནི་སྤྲིག་པ་དེས་སྦྱག་བསྐྱལ་
 གྱི་མཛོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དུས་
 གྱིས་ཉེན་ནས་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །ཡོངས་སྦྱོད་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་
 རེས་མི་འབྱང་། །སྦྱིས་བྱ་དག་ནི་གང་དང་གང་འགྲོ་བ། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་
 བཞིན་དུ་རེས་སུ་འབྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དགེ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
 སྦྱེ་གནས་མངལ་དོག་ཅིང་བྱི་ངན་ཆ་བ་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེ་བྱི་
 བཟང་བསེལ་བའི་བསྐྱེད་སྦྱང་པོར་གནས། དེར་བས་བད་ཀན་གྱི་ཟག་ཆུས་
 འཛོ་བ་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་
 གྱི་བས་གྱིས་གཟེ་བརྗེད་བསྦྱེད་བྱས་པ། སྦྱེ་བའི་ཆ་དོག་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་
 ལས་བྱད་པར་གྱུར་པ་བྱུང་བའི་འོད་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་བསྐྱེད་ལས་
 བྱང་ལུས་མཛོག་ཅན། སྦྱེ་བོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་
 རྒྱལ་བ་སྐྱང་བ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་གནས་ནས་དེའི་ཆོས་གྱིས་
 སྦྱོང་བ་སྟེ། བྱད་པར་དེ་དང་ཕྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོང་དང་ཕྱན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བས་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྡིག་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་ལས་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་པགས་པ་མ་ལུས་པ་བཤུས་པས་ཉམ་ཐག་
ཅིང་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་སོ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཞུད་ལུས་ལ་སྐྱགས་གྱུར་ལ་སྐྱར་
ཡང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་བུང་གིས་བསྐྱུན་ནས་ཤལ་ཡི་
དུམ་བུ་བརྒྱར་སྐྱགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་བ་
ནི་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་མང་པོས་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དགོ་བ་ལ་མོས་ཏེ་འདུན་པར་བྱ་ཞིང་། དགོ་
སྡིག་གི་སྒྲང་དོར་ལ་གྲུས་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྒྲང་
དོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅོམ་པ་
དང་། ཞུགས་པ་བསྐྱུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སལ་པོ་ཆའི་རྩོམ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ་དུག་པ་ལས།
དཔེར་ན་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དཔུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པས་མི་ལྟོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་
པ་སྐྱོམ་གས་ཀྱིས་མི་ལྟོག་ཅིང་། འོས་སུ་གྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོན་པ་
དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ཡིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་
བཅུམས་ནས་དེ་སྐྱབ་རུས་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་འབྱོར་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་ནི་ཡོད་ན་བརྩམ་མཁ་མེད་ན་མི་བརྩམ་བྱ། གལ་ཏེ་མི་རྒྱལ་ན་
མ་བརྩམས་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི་བརྩམས་ནས་དེ་ལས་ལྗོག་པར་མི་བྱའོ།
།ལྗོག་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དམ་བཅས་ནས་
ལྗོག་པ་དེ་གོམས་ནས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྒྲིག་པ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྐྱུག་
བསྐྱེད་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དོར་ནས་བརྩམས་པ་གཞན་དེ་དང་དེའི་
འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དམན་ཏེ་མཐར་མི་སྤྱོན་པར་
འགྱུར། དེ་རང་ཡང་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་བའི་ལས་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཞོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་པ་སྤྲུལ་པོ་དག་ལ་ང་
རྒྱལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི་རང་གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་དགོ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་དུས་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་
འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཉོན་མོངས་
པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་རང་
དོན་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱལ་པས་ན་འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལས་དམན་པའི་གྲོགས་མི་བྱའོ་སྐྱུ་ནས་

གཞན་དག་ཁུར་འཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ལས་བྱས་ན་བདག་ཉིད་
ཀྱང་ནི་ངེ་ལྟར་དེའི་གྲོགས་མི་བྱེད་པར་འདུག་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
ལས་དེ་ནི་དམན་པ་ལ་བདག་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་
ལས་དེ་མི་བྱེད་དེ་བདག་ལ་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པ་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་སྤང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་པར་རིགས་པ་དང་།
གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་སྤང་པ་དང་། གཉིན་
པོའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཞི་བའི་སྤྱལ་དང་སྤང་པར་གྱུར་ན་ཁ་ཡང་ནམ་
མཁའ་ལྗིང་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་
བདག་ཉིད་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉམ་ཚུང་ན་ལྟར་བ་ཚུང་དུ་འང་བདག་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་བསམ་པ་ཁྲུམ་པ་དང་བཅས་
ཞིང་སྒྱུར་བས་ཚུལ་བ་དོར་བ་ལ་ཕོངས་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་པ་ཡོད་དམ་
ཅི། དེ་བས་བསམ་པ་ང་རྒྱལ་དང་སྒྱུར་བ་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་ན་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་
ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་དེ་བས་ན་སེམས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིས་ལྟར་བ་རྣམས་
ནི་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་ལྟར་བས་ཚུར་པམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་
གསུམ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་འདོད་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སང་གའི་སྤྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

དག་གི་བདག་གིས་སྤང་བྱ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ་བདག་ལས་སྤང་བྱ་སུ་
ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་གང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཁེངས་
པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་བཅོམ་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ང་
རྒྱལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ང་རྒྱལ་ཅན་དགའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ལ་དེ་དག་ཉོན་
མོངས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དགའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སོ། །སོང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད་སྟུམ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ངན་
འགྲོར་འཁྲིད་ཅིང་། མིར་སྦྱེས་ནའང་དགའ་སྟོན་བཅོམ་པ་སྟེ་ཡིད་མི་དགའ་
བ་དང་། གཞན་གྱི་ཟན་ཟ་བའི་བྲན་དང་། སྟེན་བྱ་དང་། གཟུགས་མི་སྤྱད་པ་
དང་། ལུས་ཉམ་ཚུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་གྱིས་
བརྟུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དགའ་བྱང་སྟེ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་ན་དམན་པ་སྟེང་ཇེ་ཉེ་གནས་
སུ་གྱུར་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོས།

བཞི་པ་ནི། གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བ་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་
རྒྱལ་བ་དང་། དཔའ་ལོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་
གིས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དགའ་བདོ་བ་དེ་ཡང་ངས་པར་བཅོམ་སྟེ། འགྲོ་བ་རྣམས་
ལ་ཇི་སྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་གོ་

འཕང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའང་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

‘གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞིམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
ཕྱོགས་ཏེ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་ན་རྣམ་པ་སྟོང་སྟེ་མང་པོ་གཉིན་
པའི་སྐན་གཟུག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཨ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་སེང་གེ་ལ་
མི་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །ཉམ་ང་
ཆེ་ཐར་ཏེ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་ཡིས་མིག་ནི་གཅེས་
པར་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་
རྒྱུན་ནག་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་རྩ་བའི་འགྱུར་ལྟར་ནགས་ལ་ཡང་། ཤེར་དང་
ལྟས་ཉམ་ང་སྟེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་ཐར་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །རོ་ནི་མིག་གིས་མི་
མཐོང་ལྟར། །ཞེས་མིག་ངོ་སོགས་ལ་གཏན་ནས་མི་འདུག་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
ཉམ་ང་བྱུང་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་
པར་འཆད་དོ། །བདག་ནི་བསྐྱེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ་བདག་གི་མགོ་པོ་
བཅད་ཀྱང་སྒྲ་ཡི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལ་འདུད་པ་སྟེ་དེའི་
དབང་དུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གསུང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དཔྱད་དཀའ་བས་རང་སོར་བཞག་ན་ལེགས་
སྟུམ་མོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དབྱང་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་དག་ཅེད་མེད་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་
འདི་ཡིས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་བའི་ལས་དེ་ལ་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ།
ལས་དེས་མི་ངོམས་ཤིང་དགའ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་བ་བྱེད་པར་རིགས་པ་ངོ་བོ་བདེ་བ་
དང་། མི་ངོམས་པར་རིགས་པ་རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་དང་། དེས་ན་དགའ་བས་
འབྲུག་བྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་
ཀྱང་དེས་བདེ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གང་གི་ལས་ཉིད་ཀྱང་
བདེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མི་བྱེད་པ་རི་ལྟར་
བདེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལས་ཉིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་
གཞན་འདོད་པ་དེ་ལས་མི་བྱེད་ན་རི་ལྟར་བདེ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བྱིའི་སོར་ཆགས་སྤྱང་ཅི་ལྟར་པན་ཚུང་ལ་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་ན། རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་
གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟས་ལས་བརྒྱམས་པ་དེ་ཆར་བྱིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
སོས་ཀ་ཉི་མ་བྱེད་དུས་སུ་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་མཆོ་འཕྲད་

མཚོར་འདུག་པ་ལྟར་དགོ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བས་འདུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དོར་བའི་དབྱང་ལ་གཉིས་ལས། མི་རྒྱས་པ་རེ་ཞིག་དོར་བ་ནི།
སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་ད་ལྟ་ལས་དེ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
ན་སྐར་རྒྱས་པར་བྱ་དོན་དུ་རེ་ཞིག་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བེན་པ་གཏན་
དུ་དོར་བ་ནི། སྤྲ་མ་དེ་ལེགས་པར་བེན་ནས་སྤྲི་མ་དང་དེའི་ཡང་སྤྲི་མ་ལ་
སོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་འདོད་
བས་སྤྲ་མ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱང་གིས་སྦྱར་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིན་པོ་
སྦྱར་སྤང་ཚུལ་དང་། ཉིས་བ་སྤང་ཚུལ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བག་ཡོད་སྦྱར་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་
འཐབ་མོ་རྟིང་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་དག་དབྱ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་ངོ་
རལ་ཁ་ལྟགས་པ་ན་རབ་ལ་མཚོན་གྱིས་མི་འཕགས་པ་དང་པར་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་ཉོན་མོངས་
རྣམས་ནི་འཛེབས་པར་བཏགས་ཏེ་དེས་སྐར་གཞོད་མི་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྲན་པ་སྦྱར་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་སྦྱང་གྱུར་
ན་འཛིགས་པས་སྦྱར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྲན་པའི་མཚོན་ཤོར་ཏེ་
གཉིན་པོ་བརྗེད་པར་གྱུར་ན་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པ་བྲན་པའི་སྟོན་ནས་བྲན་

པའི་མཆོན་མུར་དུ་སྒྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི། ཇི་
ལྟར་མདའ་དུག་ཅན་བསྐྱུན་པ་ན་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས་དུག་ནི་ལྷས་ལ་
ཁྲབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་སྒྲགས་ཆེད་པར་
གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིས་པས་སེམས་ལ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ངོ། །
དེ་བས་ན་ཡུངས་མར་གྱིས་བཀའ་བའི་སྟོད་བསྐྱར་ལ་ལམ་འབྲེད་པ་ལ་
འགྲོར་བཅུག་སྟེ། རལ་གྱི་ཐོག་པས་བྱུང་དུ་བསྐྱད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་པོ་ན་
གསོད་དོ་ཞེས་བསྒྲིགས་ན་འཇིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱིམས་པ་ལྟར་བརྟུལ་
ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྟོམ་པ་འཇིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱིམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་ན་བསྒྲོག་པ་ནི། ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་ཡང་གཞོད་པ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན་པར་དུ་དུག་སྐྱལ་འོངས་ན་ཇི་ལྟར་རིངས་པས་
ལྷང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དང་སྟོམ་ལས་ལ་སོགས་པ་འོངས་ན་མུར་དུ་དེ་
དག་བསྒྲོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་
ཉིས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱད་ནས་ཅི་ནས་
ཀྱང་བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བར་དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡུན་རིང་
དུ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱུང་བ་བསྒྲོག་
པའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ་གཉིན་པོ་བྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཞེས་སེམས་པའི་རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་དེའི་རྒྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མྱད་
བཤམ། རིགས་པ་ནི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཐོབ་བ་ཞེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་
དོན་ཡང་དེས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་ཆེད་
དུ་ཆད་པའི་ལས་འབྲིན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པར་བྲ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། ཅི་ནས་དགོ་བའི་ལས་དེ་བྱེད་
པའི་སྟོན་རོལ་ནས་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་པ་དེ་
ལྟར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བག་ཡོད་བསྟོན་ཚུལ་ཀྱི་གཏམ་ནམས་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།
བདག་ཉིད་ལྷང་བ་ཡང་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྟོ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེས་དགོས་
པ་ནི། རི་ལྟར་རྒྱང་ནི་འགོ་བ་དང་འོང་བས་ཤིང་བལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་པ་དགོ་བ་ལ་སྟོ་བས་ལུས་ངག་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟ་ན་ནི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ལེ་ཏུ་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལེབ་བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་བཤད་པ།

བསམ་གཏན་གྱི་ལེབ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆམས་སྤྱར་བའི་སྒོ་ནས་
བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་གདམས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་པ་དང་།
གཉེན་པོ་སྡོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་
བསམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི་ཡིད་ནི་དམིགས་
པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་
བཏུས་ལས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བཞག་
ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི་ཉོན་མོངས་པའི་
མཆེ་བའི་སྤྲལ་ན་གནས་ཏེ། དེས་སྤྱར་དུ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

འོ་ན་གཡེང་བ་གང་གིས་སྤོང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་
ཡིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་དེ་བས་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་འདུ་འཛི་
སྤངས་ཏེ་ལུས་དབེན་པ་དང་འདེད་པ་ལ་སོགས་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ཡོངས་སུ་དོར་
ནས་སེམས་དབེན་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་སྤང་པ་དང་། རྣམ་ཏྲོག་

དོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་འཛི་སྤང་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབེན་བ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། སྤང་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་སོགས་ལ་སྤེད་
པས་འཛིག་རྟེན་ནི་སྤངས་ཏེ། དེ་བས་ཉོན་མོངས་བ་སྤང་བར་འདོད་པའི་
མཁས་པས་ཆགས་སྤེད་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལ་འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་
སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་
སེམས་ཉིད་འཛོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་
གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའམ་
དེ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས་ཉོན་མོངས་བ་རྩ་བ་ནས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འབྱུང་གི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སེམས་ཅན་དང་། ཕྱི་ཡོ་བྱད་དང་། མི་
རྒྱས་པའི་གཞན་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཉིད་མི་རྟག་བ་སུ་ཞིག་གཉིན་

བཞེས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཆགས་པ་དེས་ནི་
 ཆེ་རབས་སྟོང་དུ་ཡང་སྤྱག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ། ལས་
 ངན་པས་འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་སོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་
 འགྱུར་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ཡིད་ཀྱང་མཉམ་པར་འཛིག་པར་
 མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤར་བ་ཞིན་དུ་
 དེ་ལ་སྟེད་པས་གདུངས་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་སྐྱིབ་ཅིང་སྐྱོ་བའི་སེམས་
 ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། ཐ་མར་དེ་དཔྱལ་བའི་བྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པར་འགྱུར་
 ཏེ་དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདས་ཏེ་དགོ་བ་མ་བྱུབ་པས་ཆེ་
 འདི་དོན་མེད་དུ་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲིས་པ་ཞིན་པས་
 བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་ན་ངེ་ལྟར་འགྲོགས་ཚུལ་སོ། །དང་
 བོ་ལ་བསྟེན་བཤད་བསྐྱུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཞེས་ཀྱིས་གང་རུང་དུང་ནི་ཐར་
 པ་སྟེ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེས་ལ་དགོ་ལྟས་སོ།
 །གྲིས་པ་ནི་གན་པོ་དང་འཕགས་པ་དང་མཁས་པའི་ལྷས་དངས་པ་གསུམ་
 ལས་འདི་སྤེམ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་ཐ་མ་སྟེ། དེ་དག་
 དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲ་བར་སྦྱོར་ན་དེས་རང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ།

འཕགས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་ཏེ་དེའི་ཇེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
གཞན་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་ན་བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གིས་དེ་ལ་མི་པན་བ་དང་། དེས་བདག་
ལ་མི་པན་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་
ཡུད་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། དགའ་བའི་གནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་ན་
ཡང་ཁྱོ་བར་བྱེད་པས་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། པན་པའི་ཆོས་སྒྲས་
ནའང་ཁྱོ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་དུ་མི་ལེན་ལ་བདག་གྲང་པན་པའི་ཆོས་དེ་ལས་
ལྷོག་པར་བྱེད་ལ་དེ་དག་གི་ཆོག་དེ་མ་ཉན་ན་ཁྱོ་བས་དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོ་ལ་སྤྲུག་དོག་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་
བསྟོད་ན་དེགས། མི་སྟན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་བས་དེས་ན་ནམ་ཞིག་བྱིས་པ་
དང་འགྲོགས་པ་ལས་པན་པ་ཐོབ། མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་བྱིས་པ་
དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་འཁོར་བར་
དགའ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་ཅིས་གྲང་ངེས་
པར་འབྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདག་དང་གཞན་བསྟེན་ཏེ་འགྲོགས་པ་དེས་
ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཟད་དོ། །དེས་གྲང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ་བདག་གྲང་དེ་
དོན་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་

ལས། གྲིས་པ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནམ་
ཡང་མི་སྤྲོད་དང་། །གྲིས་དང་འགྲོགས་ལས་སྐྱོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་། །མི་
སྐྱོང་མཆོག་དེ་བདག་གིས་སྐྱོད་ལ་སྤོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་ན་དགའ་བའི་སྐྱོན་ཚུལ་གྲིས་མགྱ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་དང་ཏ་ཅང་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཐ་མལ་ཅམ་སྤྲོད་ལ་
ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་ལམ་ལེགས་པར་བྱའོ། །བྱང་བས་མེ་
ཏོག་ལ་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་དེ་ལས་སྤྲང་ཅི་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏེ་
ལེགས་བཤད་དམ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྤྲོད་ལ་སོགས་པ་ཅམ་
སྤངས་ནས་ནི། ཀྱན་ལ་སྤོན་ཆད་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདྲིས་པ་མེད་པར་
གནས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཆགས་ཡུལ་ལ་སྤྲོང་པོ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྟོན་མང་བཀྱར་སྟེ་
བཅས་བདག་ལ་མང་པོ་དགའོ་ཞེས་དེ་འདྲའི་སྟེམས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་འཆང་
གྱུར་ན་དེའི་རྒྱས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྤྲས་
ཞུས་པ་ལས། རྟོན་བཀྱར་དང་མཇེའ་བཤེས་དང་སྤོང་མོ་སྟེར་བའི་བྲིམ་དང་
མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་སྟེ་བཞིས་སྦྲེལ་པ་ནི་སྤྱར་དུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱར་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྤོངས་པའི་ཡིད་རྟོན་སོགས་གང་དང་གང་ལ་

ཆགས་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟེན་སོགས་དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཏེ་བསྟོམས་པས་སྟོང་
འགྱུར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་ངོ། ། དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཞེས་
བ་ནི་རྟེན་བ་ལ་སོགས་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་བས་ན་མཁས་པས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།
ཆགས་བ་ལས་ནི་འཇིགས་བ་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟེན་སོགས་མི་རྟག་པ་ནི། རྟེན་
སོགས་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་གཤོན་མི་བ་བར་འདོར་བར་འགྱུར་བར་སྟོ་
བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག། འདི་ལྟར་རྟེན་བ་དག་ནི་
བྱུང་ཞིང་གྲགས་དང་སྟོན་བ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་
བཅས་ཏེ་གང་དུ་འདོད་པའི་གཏོལ་མེད་དོ་སྟེ་འཆི་ཆེ་དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་
འབྲང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་བ་བསྟོད་སྟོད་ལ་དགའ་མི་དགའ་མི་རིགས་པ་ནི། བདག་ལ་
སྟོད་བ་གཞན་ཡོད་ན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེའི་དགའ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། ། བདག་ལ་བསྟོད་བ་
གཞན་ཡོད་ན་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་
གོགས་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མོས་བ་སྣ་ཆོགས་བ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་
མགུ་སྟེ་ལེགས་པའི་སྐྱར་མ་ལ་སོགས་བ་བཞིན་བདག་འདྲ་ངན་པས་སྟོད་ཅི་

དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཡི་བསམ་པ་བཏང་
 རོ། །ཇི་ལྟར་མགྱུ་དགའ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟེན་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་
 ཅིང་རྟེན་པ་ཅན་ལ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་གང་གིས་ཀྱང་མི་མགྱུ་
 བར་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་དགའ་བ་དེ་དག་གི་དགའ་བ་བདག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་དག་གིས་ཞེས་པའི་དོན་
 འཆད་དོ། །

གྱིས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། གྱིས་པས་ནི་
 ཇི་ལྟར་ཡང་གཞན་པས་རང་དོན་ལྟག་པ་ཞིག་མེད་པར་དགའ་བ་མི་འགྱུར་
 བས་ན་གྱིས་པ་འགའ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 འདུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲིད་གནས་ན། །ནམ་ཡང་དགའ་བར་
 མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གྱིས་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་དགའ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤར་བྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་
 ཞིག་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་ནི་རང་མི་
 ཉམས་ཤིང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་དངོས་སུ་གཞན་དོན་མི་རུས་ཀྱང་གཞན་དོན་
 གྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་བྱས་ན་གཞན་དོན་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
 ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་དུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་

དེ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབེན་པ་ལ་སྟོབ་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་
སྟོབ་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། དེ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
དབེན་པའི་གྲོགས་དང་། གནས་དང་། ལོངས་སྟོན་དང་། བསམ་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱགས་ཚལ་དབེན་པ་དེ་ན་གྲོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རི་དྲགས་
དང་བྱ་རྣམས་དང་ཤིང་རྣམས་མི་སྟོན་བཟོད་མི་བྱེད། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་
དག་དང་ནམ་ཞིག་སྟོན་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་སེམས་ཤིང་
སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྲག་ཕྱག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའམ་སྟོན་ཤིང་གི་བྱེད་དུ་
གནས་ཞེས་ཏེ། བྲིམ་ལ་སོགས་པ་སྤར་སྤངས་པ་དེ་དག་བྱིར་ལེན་པར་མི་
འདོད་པས་ན་ནམ་ཞིག་རྒྱབ་དུ་མི་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་ཞིག་གྱུ། །ས་སྟོབས་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་ཅིང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་གང་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
པས་རང་དབང་སྟོན་ཅིང་ཆགས་མེད་པར་ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་
འགྱུར།

གསུམ་པ་ནི། དེར་ས་ལས་བྱས་པའི་ལྗང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་
དམན་པ་ཉི་ཆེ་དང་། ཀུན་ལ་མི་མཁོ་བའི་བྲགས་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་འཆང་

ཞིང་། དེ་ལུས་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་དང་ལུས་འདི་
སྤྱོད་པ་མ་གྱུས་ཀྱང་འཛིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་དུར་བྱོད་དུ་སོང་ནས་གཞན་དག་གི་
རུས་ཀོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས་འདི་མཐར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་
ནི་འདྲའོ་ཞེས་ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེན་པ་ལ་མི་སྟོ་བའི་རྒྱ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཆགས་
པ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་བ་ནི། བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་རུལ་ཏེ་གང་ཞིག་
བྱིང་བ་ཡིས་ཤེད་དུ་གཉིར་བའི་ཕ་དག་ཀྱང་དེའི་དུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་
མི་འགྱུར་ན་གཞན་ལྟ་བུ་སྟོས། དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བར་འོང་ཞེས་ལུས་ལ་
ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་འདི་གཅིག་ལུ་བྱུང་བ་ཡང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཤེད་རུས་དག་ཞིག་ཅིང་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན་མཛའ་བ་
གཞན་རྣམས་འགྲེས་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོས་ཞེས་ཏེ་གཉིས་ཀ་དང་འབྲལ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་ནའང་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། འཆི་ནའང་དེ་
ཉིད་གཅིག་ལུ་འཆི་སྟེ། བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་
ལེན་ན་དགོ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཛའ་བོས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་མཛའ་བ་ཤེས་
གྱིས་པན་མི་ཐོགས་པ་དང་། དཔེར་ན་ལམ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་མགྲོན་པོ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་གཅིག་སྤངས་ཤིང་གཅིག་འཛིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་སྤངས་ཤིང་

གཅིག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུས་དང་གཉིན་གང་ཡང་བདག་གིར་མ་ངེས་
པས་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་སྤྱི་འཛིག་ཏེན་གཉིན་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་
ཀྱན་ནས་གདུངས་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་བཞི་ཡིས་ནི་སྤྱི་མ་དེ་ལས་ལུས་དེ་ནི་
དུར་ཁྲོད་དུ་མ་བཏེག་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་གདམས་
ནས་དེར་སྤྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་སུ་དང་ཡང་བཤེས་མེད་
འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས་ལུས་འདི་གཅིག་སུ་དབེན་པར་གནས་ཏེ། ཉེ་དུ་
སོགས་གྱིས་སྤྱ་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བཅིས་ནས་ཤི་ནའང་སྤྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད་
ཅིང་དུང་ན་འཁོར་བ་སྤྱ་དག་ཀྱང་དེ་ཤི་བའི་སྤྱ་ངན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
མེད་པས་སྤྱ་ངན་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་།
འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས་དག་པ་རྣམས་སུས་ཀྱང་གཡེང་བར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས་དེར་གནས་བཅའ་བར་གདམས་
པ་ནི། དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་ཏེ་ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཆའ་ཆེགས་
ཚུང་དུས་ཉིད་ཅིང་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་
བྱེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ཏྲོག་དོར་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
བསམ་པ་དགོ་ལ་སེམས་པ་ལས་གཞན་ནི་ཀྱན་བཏང་སྟེ། གཞན་དག་བདག་
གིས་འཁྲུལ་བའོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་མ་བྱས་ལས། །བརྟག་པར་མི་བྱ་

བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཡང་དག་བརྟག།ཅེས་པ་ལྟར་བདག་
གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་པ་གཅིག་བྱ་ཡིས་
སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་སྤྱིར་དང་ལྟག་མཐོང་གིས་དུལ་
བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཙོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེན་པ་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་འཛིག་པ་དང་། རོ་བོ་
མི་གཙང་བ་དང་། རྒྱས་གཞོད་པ་བརྟག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དུ་འང་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་
 གྲོལ་བ་སྦྱེད་དེ། འདིར་ནི་དེའི་རྒྱས་གསོད་དང་འཆིང་དང་གཞོད་པ་དང་། པ་
 རོལ་དུ་ཡང་དཔྱུལ་སོགས་སྦྱབ་སྟེ། བྱ་མོ་ལྷ་མཆོག་ལུང་བསྟན་པ་ལས།
 འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤགས་ཤིང་གཏུབ། །མགོ་དང་མིག་དང་རྒྱང་
 ལག་བཅད་སྤང་གཏུབ། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་སྤང་།
 །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡི་དྲགས་དུད་འགོར་འགོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 བ་ལས། འདོད་པའི་སྦྱོན་རྣམས་མ་ལུས་བདག་གིས་རིག།འཐབ་མོ་འཁོན་
 ཞེས་སྤང་ན་སྤྱད་བསྤུལ་ཅ། །འཛིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །མེ་
 དང་འབྲ་ཞིང་རལ་གྱི་འེ་སོ་དང་འབྲ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློག་དང་བྲལ་བ་དང་མཚུངས་པས་དང་།
 སློག་ལྟན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་མི་གཙང་བར་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བླུག་

གི། །དང་པོ་བརྟག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ནི། མོ་ཉ་བ་དང་མོ་ཉ་མོ་ལ་སྟོན་བྱད་
 མེད་གང་དང་སྤྲད་པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། སྟོན་པ་
 རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་གང་གི་དོན་དམ་འཇོམས་པར་སྟོན་ཆད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞིང་རྩལ་གྱི་མཉམ་པར་
 བྱས་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཡུལ་བྱད་མེད་དེ་དག་ཀྱང་རུས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ན། རང་དབང་
 དུ་གྱུར་པ་དང་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མིན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་འདི་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཞེན་ནས་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་འདས་པར་མི་འགོ་བར་བྱེད། བྱན་
 པ་ཉིར་བཞག་ལས། བྱད་མེད་སྤང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་སྤང་པ་
 རོལ་སྤང་། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་བྱད་མེད་རྣམ་པར་
 སྤང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་གཞན་གྱི་དང་སྤྱི་མ་རྣམས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞེན་པས་ལྟ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གང་ཞིག་དང་པོར་དེའི་
 གདོང་གསལ་པོར་བལྟ་བའི་སྤྱིར་འབད་དེ་བཏེག་ཅིང་བྱེན་དུ་བྲངས་གྱང་དེ་
 རོ་ཆོས་འོག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱེད་ལ། དུར་ཁྱོད་དུ་འགོ་བ་ལས་སྟོན་ཞེས་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས་འབྱུང་བས་བག་མའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་
 རུང་སྟེ། གོས་ཏེ་གདོང་གཡོགས་གྱིས་བག་མ་དེའི་གདོང་གཡོགས་པས་

འགྱུར་ཞེས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཆོ་རིགས་ཅན་པལ་མོ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །གང་བལྟ་བར་འདོད་ནས་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི་ད་ལྟ་
མཛོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན་དུར་སྤྱོད་ན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱས་པ་
མཐོང་ནས་ད་ལྟ་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བར་བྱེད།

གསུམ་པ་སྤྱད་དོག་གིས་བསྐྱེད་བར་མི་རིགས་པ་ནི། སྤྱིས་པ་གཞན་
རྣམས་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ས་གྱུར་པའི་ལུས་
དེ་ནི་རི་སྤྱོད་དུ་དེས་བྱ་ན་སེར་སྒྲ་ཅན་སྤྱོད་ཅིས་མི་བསྐྱེད།

བཞི་པ་གྲུས་པས་མཆོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི། རྩ་ཡི་ཕྱང་པོ་འདི་
མཐོང་ནས་བྱ་རྒྱུ་དང་གཞན་ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་བྱ་བར་བྱེད་ན། གཞན་
ཀྱི་བསལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་འཕྲེང་བ་དང་ཅ་རྒྱན་དང་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་ཅིའི་སྤྱིར་
མཆོད།

ལྔ་པ་དགའ་བས་རེག་པར་མི་རིགས་པ་ནི། དུར་སྤྱོད་དུ་རུས་གོང་
ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི་མི་འགྲུལ་ཡང་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ན། གསོན་པའི་ཆེ་རོ་
ལངས་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤྱོད་འགའ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅི་སྟེ་མི་
འཛིགས།

དྲུག་པ་ཆགས་པས་འཁྱུད་པར་མི་རིགས་པ་ནི། གང་ལ་བགས་པས་
གཡོགས་ཀྱང་འདི་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་དེ་བགས་པས་མ་གཡོགས་ན་ཅིས་མི་
འདོད། མ་གཡོགས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེ་ན། གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་སྤྱིར་

འབྱུང།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་གཙང་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་
ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཙང་བའི་མཚན་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མི་གཙང་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་། འབྲུལ་བ་ཅན་ལ་
སྦྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁ་ཚུ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཤ་ལ་ཆགས་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཚུ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། རྒྱ་བས་ནི་གཅིག་བྱ་
ཉིད་ལས་ནི་འབྲས་བྱ་བཤང་གཅི་དང་ཁ་ཚུ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་
དེ་གཉིས་ལས་བཤང་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཚུ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་
སྤྱིར་དགའ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་བལ་
རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི་སྤྲས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱིང་བ་འཇགས་པ་ཡིན་
བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལྡན་ཁྱོད་ཅིའི་སྤྱིར་མི་གཙང་བ་ལ་ཚྲོངས་
པར་འགྱུར། འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཚྲོངས་པ་རྣམས་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་
ལའང་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད་པས་
རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པར་བྱད་དོ། །གལ་ཏེ་
མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན། རྒྱས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བ་ལ་ཤ་ཡི་
འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་གཞན་བྱད་མེད་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་སྤྱིར་པང་དུ་

འབྱུང། ཁྱོད་ཉིད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་
མོངས་སྒྲོད་ཅིང་མི་གཙང་རྒྱལ་བ་གཞན་བྱད་མེད་དག་ལའང་མི་གཙང་བ་
ལ་བརྟམ་བས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་ཤིང་བལ་སོགས་ལ་མི་དགའི་ཤ་འདི་ལ་
དགའོ་ཞེས་ཤ་ལ་རིག་པ་དང་བལྟ་བར་འདོད་ན་གོ་ཤིང་སེམས་མེད་པ་ཡི་
རང་བཞིན་གྱི་ཤ་ནི་ཁྱོད་གོ་ཅིས་མི་འདོད། དེ་ལ་སེམས་མེད་པས་མི་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་བྱ་དང་གཟུགས་མ་
ཡིན་པས་རིག་པ་དང་བལྟ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་རིག་པ་དང་
བལྟ་བར་རྒྱས་པའི་ལུས་དེ་ནི་ཤེས་པ་མིན་པས་དོན་མེད་པའི་ལུས་དེ་ལ་
འབྱུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་དེ་མི་གཙང་བར་
མི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། རང་ཉིད་མི་གཙང་བ་ཉིད་ཡིན་
ཡང་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །ལུས་ལ་
མི་གཙང་བའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ལ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྲིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་བྱེ་བའི་བརྒྱ་གཞོན་རུ་ལ་དེ་དག་ཆང་ན་དེ་
སྤངས་ནས་ནི་མི་གཙང་ཞེན་པའི་སེམས་གྱིས་ནི་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ལ་
ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དགལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་། བྱེད་ལས་དང་། དཔེས་མི་
གཙང་བར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དཔེས་མི་གཙང་
བར་ངེས་པའོ། །དངོས་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། ས་སྟོབས་བཤད་གཅི་ལ་
སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་དག་གིས་བསྒྲོས་པ་ལའང་གལ་ཏེ་རེག་པར་མི་
འདོད་ན། གང་ལས་དེ་ནི་བྱང་བའི་ལུས་ལ་རི་ལྟར་སྟོན་རེག་འདོད། འབྲས་
བྱ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ན་མི་གཙང་བའི་ཞིང་
མའི་མངལ་ལས་བྱང་བྱུར་ཞིང་མི་གཙང་བ་དེ་ཡི་ས་བོན་དུ་བྱུར་པའི་ས་
མའི་ཁུ་ཁག་དང་གསོ་བྱེད་མས་ཐོས་པའི་ཟས་སོགས་ཏེ་མི་གཙང་བ་དེས་
བསྐྱེད་པའི་ལུས་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིའི་ཕྱིར་པར་དུ་འབྱུང་དེ། མི་གཙང་བ་
བཤད་གཅི་ལས་བྱང་བའི་མི་གཙང་བའི་སྲིན་བྱ་ཚུང་དུ་ལའང་སྟོན་འདོད་
པར་མི་བྱེད་ན། མི་གཙང་མང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལས་
སྐྱེས་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་འདོད་དེ། གཞོད་སྐྱིན་དག་གཏོར་མ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་ནི་རང་ཉིད་
མི་གཙང་བ་ལྟ་སྤྲད་པར་རིགས་ན་དེ་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པར་མ་བཟད་ཀྱི། མི་
གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་སྟོན་ནི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་པས་མི་གཙང་བ་གཞན་ཡང་
འདོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ག་བྱར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་འབྲས་ཆེན་དག་དང་
 ཆོད་མའང་རུང་གཙང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁར་བཅུག་ནས་ཕྱིར་ཕུང་སྟེ་བོར་བ་
 ཡིས་ས་ཡང་མི་གཙང་བཅོག་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུས་ཉིད་ལྟ་
 ཅི་སྟེས།

གསུམ་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ་འདི་འདྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མོད་
 གྲང་གལ་ཏེ་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན། དུར་ཁྱོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས་མི་གཙང་
 བ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས། དེ་ལྟར་བལྟས་ཏེ་བརྟགས་པས་གང་ལས་
 བགས་པའི་ཁ་སྤྲེ་སྤྲེ་བ་ཤུས་པ་ན་དེ་མཐོང་བ་རྣམས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེ་
 བར་འགྱུར་བར་ཤེས་གྲང་རི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་ཞིང་དགའ་བ་ཅི་སྤྱིར་སྤྲེ་
 བར་འགྱུར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷས་ལ་ཆགས་
བར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཆགས་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
དགའ་བར་མི་རིགས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཅན་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཡོད་པས་
 ལྷས་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་ཅན་སོགས་ཀྱི་
 ཡིན་གྱི་གཞན་ལྷས་ཉིད་ཀྱི་མིན་པས་ན་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ་
 ཅའི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་དྲི་ལ་ཆགས་ན་ལྷས་འདི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་དྲི་ར་བས་འདི་ལ་མ་ཆགས་ན་ལེགས་པ་མིན་ནམ། འདི་ག་ཉིན་དོན་

མེད་པ་ལ་སྟེད་པ་དག་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ངི་ཞིམ་སྐྱུས། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་ནི་མིན་
ཡང་བསྐྱུས་པ་སྟེ་ངི་ཞིམ་པོར་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། ངི་ཞིམ་པོ་
དེ་ནི་ཅ་རྒྱན་གྱི་ཡིན་ན་ལུས་ཉིད་ལས་འདིར་ནི་ངི་ཞིམ་པོ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་
མི་འབྱུང་བས་གཞན་གྱི་ངི་ཡིས་གཞན་དག་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་
བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་མ་བཅོས་ན་སྐྱ་སེན་
ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་། སོ་སྐྱ་བོ་ངི་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ངི་མའི་འདམ་གྱིས་
བསྐྱོས་པ་གཅེར་བྱ་འཛིགས་སྐྱ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་ལ་གཞོད་པའི་
མཚོན་ལ་བྱེ་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འབད་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་བྱེ་དོར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། གྱེ་མ་བདག་གི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་ཚྛངས་པའི་དབང་
གིས་དེའི་བྱེ་དོར་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་འབད་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པས་
སྐྱོས་པས་ས་སྟངས་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྱུགས་ཤིང་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་གིས་
ཀྱང་རུས་གོང་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི་དུར་ཁྲོད་ཡིད་འབྱུང་ན། དེ་དག་
ཀུན་སོང་གི་སྟོབས་གྱིས་གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་ཁྱབ་པའི་གྲོང་གི་དུར་
ཁྲོད་ལ་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་གཞོད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
ལྟར་མི་གཙང་གྱུར་བའི་བྱུད་མེད་དེ་ཡང་རིན་མེད་པར་ནི་མི་ཆེད་དོ། །དེའི་
དོན་དུ་ནོར་སྐྱབ་པས་འདིར་ཡང་ཤ་ཐང་ཆད་པ་དང་སྤེ་མར་ཡང་དཔྱལ་བ་

ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཉིད་སྤྱད་པའི་སྐབས་མེད་པ་དང་།
 ཉིས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲེས་པའི་དུས་སུ་བྱད་མེད་ཆེད་
 པའི་རྒྱ་ཁོར་སྤེལ་བར་མི་རྒྱས་པས་དར་ལ་བབ་པ་ན་དེ་མི་ཆེད་པས་དེས་ཅི་
 བདེ། དེ་ནས་ཁོར་གསོག་པའི་བར་ལ་ཆེ་གཏུགས་པར་འགྱུར་ན་གས་ནས་
 འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བསྟེན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡང་འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་
 ཅིག་ནི་ཉིན་རངས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དུབ་སྟེ་མཆན་མོ་བྲིམ་དུ་འོངས་
 ནས་ཆད་པའི་ལུས་རོ་དང་འདྲ་བར་ཉིལ་བར་འགྱུར་བས་འདོད་པ་བསྟེན་
 པར་མི་རྒྱས་ལ། ཁ་ཅིག་གྲེས་སུ་བགྲོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རང་གི་
 དུལ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཅན། བྱ་སྤྲད་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་སྤྲད་
 རྣམས་བྱུང་འཁོར་ལོས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ན་འདོད་པ་བསྟེན་པ་སྟེ་ཅི་
 སྟོལ་།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ལྟས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཐོབ་པ་ནི། བདག་
ལ་ཕན་པར་འདོད་ལ་དེའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་སྤོངས་པས་བྱ་སྤང་ལ་སོགས་
གང་གི་འཆོ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་རང་གི་ལྟས་བཅོངས་པ་ཡང་དོན་དེ་མ་ཐོབ་
པར་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་གཞན་མེད་པར་གཞན་བྱ་སྤང་སོགས་དག་གི་
ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་དབང་མེད་དུ་བདས་ཏེ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཉིན་ཏུ་རྒྱག་
བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལ་ལར་རང་གི་ལྟས་གཞན་གྱི་གཡོག་ཏུ་བཅོངས་

ཉེ་དབང་མེད་དུ་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཉེ། དེར་ཡང་ཆུང་མ་དག་ཀྱང་བྱ་
བྱུང་ན་བདག་གི་བྲིམ་མེད་པས་ཤིང་བྱུང་དང་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་གར་
བབ་བབ་ཏུ་གནས་ཤིང་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་དང། འདོད་པ་ལ་བསྐྱས་པའི་
སྒྲེན་པ་དག་འཚོ་བར་འདོད་དེ་གཡལ་བསྟེན་ནས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བསམས་ནས་སློག་སྟོར་བར་དོགས་བཞིན་དུ་ཡང་གཡལ་དུ་འདུག་པ་དང་།
ཁོའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྲན་དུ་འགོ་བར་བྱེད། གཞན་ཡང་འདོད་པའི་རྒྱས་
འདོད་ལྡན་ལ་ལའི་ལུས་ཀྱང་བཅད། ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་ཅེ་ལ་བཅུགས། ཁ་
ཅིག་མདུང་བྱང་གིས་བསྐྱན་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བསྐྱེགས་པ་དག་ཀྱང་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་ཐར་བའི་སྐབས་འགོག་པ་ནི། བསགས་དང་བརྒྱག་དང་
བསྐྱང་བའི་གདུང་བ་ཡིས་གནོད་པར་བྱེད་པས་ན་ནོར་ནི་ཕྱང་གྲོལ་མཐའ་
ཡས་པའི་རྒྱར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་
དག་སྤིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་དམིགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ལྡན་ནམས་ལ་
སྤར་བཤད་པའི་དེ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མནོག་ཆུང་སྟེ། དཔེར་
ན་ཤིང་རྟ་འདྲན་པའི་ཕྱགས་དག་གིས་རྩ་ནི་ཁམ་འགའ་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དལ་འབྱོར་ཆུད་གཞོན་པ་ནི། ཕྱགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་
དགོན་ཉེ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འབྱུབ་པའི་མནོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ་དལ་འབྱོར།
སྟོབ་སྤྲིང་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་བསྟེན་འགོ་བ་འདྲན་པར་ཆས་གྱུར་

ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་
སྟེ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྗོངས་རིགས་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་
འཕྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟེན་པར་དགའ་བ་འདི་སྟོན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་མནར་ཏེ་སྤང་དོར་ལ་སྤོངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ་དོན་མེད་པར་
བྱས་སོ། །

ལྟ་བ་སྟུག་བསྐྱལ་དོན་མེད་པ་ནི། །འདོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་
འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉེས་དམིགས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བར་
བྱེད་པ་ཅན། དོན་ཆེན་པོ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་
དུབ་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེ་བའི་ཆ་ཅམ་གྱི་
ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུབ་ན། །འདོད་ལྡན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་
པ་སྤྱད་པ་བས་སྟུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མཆམས་སྐྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྟོ་
བར་བྱས་ཏེ་དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་བྱེད་པར་ནི། ཕྱིའི་ཚོད་པ་དང་ནང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་བ་སྟེ་
ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ་སྐལ་ལྡན་
བྱང་སེམས་དེ། དབེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཅ་རྒྱན་གྱིས་བྱུགས་པའི་ཁང་བཟང་དུ་

འཆགས་པ་དང་། ཟླ་འོད་ཅན་གྱིས་བསིལ་བར་བྱས་པའི་ཡངས་པའི་རྫོ་
ལེབ་གྱི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། དེ་ལ་བསིལ་ཡབ་ལོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་
གྱིས་གཡོབ་པ་ལྟར་སྒྲ་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ་འཇམ་པའི་ནགས་གྱི་རྒྱང་
གིས་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིས་འཁོར་ལ་པན་པའི་ཐབས་
སེམས་པ་ལྟར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ཁང་སྟོང་དང་ཤིང་བྱང་དང་ཕྱག་དག་
ཏུ་གང་དུ་རི་སྤིང་འདོད་གྱི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་སྒྲུང་བའི་སྒྱག་བསྐལ་སྒྲངས་ཏེ་རེ་དོགས་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པར་
བག་ཡངས་སུ་སྒྱུད་ལ། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྒྱུད་ཅིང་ཡོ་
བྱད་ཅི་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཆོ་ག་ཤེས་གྱི་བདེ་བ་སྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་
ཡིས་ཀྱང་རྟོད་པར་དགའ་སྟེ། སྟོབ་སྒྲིང་ལས། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་
པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། །ཞེད་ཆིངས་ཆར་ཆེན་སྤྲིན་གྱིས་འཁྲིགས་
པས་འབྱུང་བྱུར་པ། །རི་ཅི་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །
རྒྱང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆེས་གདུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །ནགས་མཐོངས་
རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་བྱས་པ། །ཀྱན་ནས་ཉམས་དགའ་
བཟང་པོ་དེ་ན་སྒྱུད་པ་གང་། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་ལྟ་མོའི་ཉམས་

ཕག་ཏུ། །ཐེལ་གྱིས་འབེབས་པའི་རྫོ་ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །སྤར་གྱིས་ལུས་དང་འདིར་སེམས་དབེན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་
 གྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་
 བས། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཏྟག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
 བསྒྲིམ་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་
མཉམ་པ་དང་། བརྗེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པ་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་རྒྱས་པར་
བཞག་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
བདག་དང་གཞན་དེ་མཉམ་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་མེད་ན་གཞན་པར་ཀྱི་སེམས་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། བན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་
བཤད་བསྟུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདག་
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བར་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་

པར་བདག་དང་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པའི་སྒོ་
བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མང་ཡང་
དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་བདག་དང་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པས་བདག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པས་ལ་བ་དང་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ་
ཞིང་གཅིག་པར་འབྱུང་། གལ་ཏེ་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་པན་ཚུན་
མི་གཞོད་པས་དེ་འདྲའི་སྒོ་རིམ་ལྟར་སྤྱི་ཞེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱིས་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་དེ་སྤྱི་ནའང་དེ་སྤྱི་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་
གྱི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་བདག་ལ་འབབ་པར་མི་
འབྱུང་ཡང་དེ་སྤྱི་ནའང་གཞན་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ན་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་
གི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་སོ། །ཞེས་
པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བྱུང་བས་དོན་གཞན་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་དེའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་
འབྱུང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་ས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེ་སྤྱག་དང་། ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་མཚུངས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཞན་ཆོས་ཅན། དེས་བདག་གིས་པན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ལུས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་དུ་མཆུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་གཞན་མ་ཡིན་པར་བདག་གཅིག་ཕྱུ་བདེ་བར་བཅོན། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཆུངས་པ་ལ་བདག་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྤྱང་བྱེད་ཅེས་འདོད་པ་མཆུངས་པས་སྤང་དོར་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །
འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་གོང་མའི་བྱུང་སྤྱད་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པས་པན་ཆུན་དུ་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་བདག་འཇིག་སྤང་བར་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་རང་ལ་གཞོད་པས་བདག་གིས་བསྤྱང་དགོས་ལ། གཞན་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱུང་བས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་བསྤྱང་དོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་ཆེ་

འདིར་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་སློན་སྐུ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་སྟེ་མི་བསྐྱུང་བར་ཐལ། དེས་
འདིར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་ནི་འདིར་མི་གཞོན་
ཀྱང་བདག་གིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱོད་བར་གྱུར་བས་བསྐྱུང་ངོ་སྟུམ་ན། ཆེ་འདི་
ཕྱིའི་སྤྱང་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་
དེའི་རྒྱ་མཆོན། འདི་ལྟར་ཞེ་བ་སྟེ་ཆེ་འདི་འང་གཞན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕྱི་མ་
ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཅིག་སྟེ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཡང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་སྐྱུང་བར་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་
ཆེ་ཡུལ་གང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་གིས་གཞན་
ཀྱིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ལག་པ་དེས་
བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ་མི་སྐྱུང་བར་ཐལ། ལག་པའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
གོམས་པས་ཆེ་སྟེ་ཕྱི་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་པན་ཚུན་བསྐྱུང་བའི་སྟོ་འཇུག་
གོ་ཞེ་ན། བདག་གམ་གཞན་གྱི་ཡང་རུང་སྟེ་མི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཅི་རུས་ཀྱིས་སྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་འབྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་དུ་འབྲེལ་ཡང་རང་གི་ཆེ་སྟེ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྒྱང་
ལག་སོགས་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་བསྐྱུང་གི་སེམས་ཅན་
གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་འཕྲེང་
བ་དུ་མ་ལ་གཅིག་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དུ་

མ་ལ་དམག་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ། །

ཡང་དེ་དག་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་པས་
བསྐྱེད་པོ་སྣམ་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་དེས་ན་
སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་སྤྱི་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་
བདག་པོ་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ས་མི་བསྐྱེད་ས་གི་དབྱེ་བ་མི་རིགས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བསལ་བར་བྱའོ། །
དེ་འདྲ་བ་ལ་བདག་གི་སེལ་ལ་གཞན་གྱི་མི་སེལ་བ་ངེས་པས་འདིར་ནི་ཅི་
ཞིག་བྱ། བདག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོག་བྱར་འདོད་པ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་པོ་མེད་པས་ཅིའི་སྤྱིར་ཀུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི་བསྐྱོག་པར་
བྱ་ཞེས་བཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་གཤམ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོག་
ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པར་རིགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ངེས་གཞན་གྱི་
དེ་མི་བསྐྱོག་ན་བདག་གི་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བཞིན་བསྐྱོག་བྱ་མིན་
པར་མཚུངས་སོ། །བདེ་བ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། འགྲོ་བའི་དཔྱུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་
བྱས་ན་དེ་ལ་སྟོས་ནས་སྟོང་རྗེའི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་སྟེ་མང་བ་མིན་ལ།
ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྟོང་རྗེ་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་ནི་གཞན་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་མེད་པར་གྱུར་བས་ན། བཅེ་དང་ལྡན་པས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དེ་རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་ཤེས་ཀྱང་ནི་བདག་
གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པར་གཞོན་པ་འགྱུར་སར་བྱོན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲའི་ཟླ་བ་མཛོན་པར་འཕགས་པའི་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོགས་མ་ལ་དགོ་སྟོང་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་
ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་སྟོང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ཆའ་གནས་པས་མཛོན་ཤེས་གྱིས་བསྟན་པས། རྒྱལ་
པོ་དཔལ་བྱིན་གྱི་པོ་བྱང་རིན་ཆེན་ལྡན་དུ་བྱིན་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ན་སྟོག་
ཆགས་མང་པོས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་། མ་བསྟན་ན་མི་ཐོབ་པར་
མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་རྒྱལ་པོས་གསོད་པར་མཐུན་ཡང་དེ་འབྱོན་ནས་ཞག་
བདུན་དུ་བས་མ་གསོལ་བ་མཆོན་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེན་མོའི་
མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས། ཉིན་མོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་

སྒོག་ཆགས་ཐག་ཐིག་དུ་མ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱལ་པོས་བསད་དེ།
རྒྱལ་པོ་ཡང་འགྱོད་ནས་དེའི་རུས་པ་མཆོད་ཏེན་བྱས་ཤིང་མཆོད་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུད་ནི་གོམས་པར་
གྱུར་པ་དེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་དགའ་བས་དེའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་
བར་མཐོང་ན་པརྒྱའི་མཆོ་ལ་ངང་པ་དགའ་བས་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་མནར་
མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐར་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་བདག་ཉིད་ཐར་པ་ཞིག་འདོད་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་གྱི་དགའ་བ་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་དགའ་བས་འཇུག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བ་ན་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་
ཉིད་གྱིས་ནི་ཆོག་མིན་ནམ། རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཐར་པས་ནི་དེ་ལ་སྟོས་ནས་
བདེ་བའི་རོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རོ་བྲལ་བདེ་
བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་གསལ་ལོ། །དེས་ཐར་པ་
ཡང་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་རང་བཞིན་མདོན་སུམ་མཛད་
གང་གི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ནི་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཞན་དབང་
གྱུར་པ་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ནི། །ཆུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆོག་གིས་བརྗོད་
དེ་སྟན་ངག་མཁན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དོན་
བྱས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྫོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་པ་མེད་ལ།

གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལའང་རེ་བ་
མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དེ་བས་ན་རྗེ་ལྟར་རྒྱུད་དུ་ན་མི་
སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བསྐྱུང་སེམས་དང་སྦྱང་
རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་སོ་སྟམ་ན། གསལ་བ་ཡིས་ནི་
གཞན་པ་མ་དག་གི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་
པར་གྱུར་ཀྱང་ནི་བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གོམས་ན་
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་བདག་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཟུང་སྟེ་གཟུང་བར་རྒྱས་ཞེས་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། བདག་གཞན་གཟུང་བར་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་འདི་གཞན་དུ་
ཡང་བཞག་པ་དགའ་བ་མེད་ཅེས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མཉམ་པའི་ཁོངས་སུ་
བསྐྱུས་ཀྱང་འདིར་བརྗེ་བའི་ཁོངས་སུ་བཤད་པ་ནི་དགོ་བའི་ལྟའི་ལུགས་སོ། །
དེས་ན་བདག་ཉིད་དམ་དེ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་དང་
གཞན་དག་གམ་དེ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་
ནས། བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་གཞན་སྤང་བར་ན་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་ལྷ་སྟེ། གཞན་སྤང་བ་དང་། བདག་དོར་བ་དང་། བདག་གཞན་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། མ་བཟུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་པ་དང་།
སྟོག་པར་མི་རིགས་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤང་བར་
རིགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐ་དད་མང་པོ་རྣམས་བདག་གཅིག་ཏུ་གཟུང་
བར་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་
རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ལུས་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་
དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་སྤང་དོར་གཅིག་པར་ཅིས་མི་འདོད་དེ་རིགས་པ་མཚུངས་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སློ་མི་སྦྱེའོ་སྟུམ་ན། ཇི་
ལྟར་བདག་མེད་སྤྲུལ་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གོམས་པས་བདག་གི་སློ་འབྱུང་
བ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་གོམས་པས་བདག་སློ་ཅིས་མི་སྦྱེ་སྟེ་
བྱུ་མཆན་མཚུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ལ་བདག་གི་སློ་སྦྱེས་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་བྱས་ཀྱང་ངོ་མཆར་དང་སློམ་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་

གྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་
རེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། རིགས་ཤིང་རྒྱས་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ངི་ལྟར་
ཆུང་དུ་ན་མི་སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་བསྐྱུང་
སེམས་དང་སྦྱང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་བཤད་ལས། སྦྱང་རྗེ་ནི་བསྐྱུང་སེམས་དང་སྦྱོས་པས་བྱམས་པའི་
སེམས་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སེམས་དེ་ཤིན་དུ་གོམས་པ་དེ་བས་ན་
མགོན་པོ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ཡི་ཐ་ན་འཁོར་གྱི་
ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་ཅམ་ཡང་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་
ཡང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་སྦྱོབ་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སྦྱང་པོ་
བཀོད་པར། བདག་གིས་མིང་ལན་གསུམ་དྲན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་
བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྤིད་ཀྱང་ཤིན་དུ་དཀའ་སྟམ་
ན། དཀའ་བ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་གོམས་ན་དེ་ཉིད་སྦྲ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི་གང་གི་མིང་ཐོས་ན་ཡང་
འཇིགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་ཡང་སྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་གོམས་ན་དེ་
ཉིད་མེད་ན་མི་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི་སྦྱག་བསྐྱུལ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བཟེ་
བར་བྱ་བ་སྒོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པ་འདི་སྤྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆེ་འདིར་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པས་
 འོར་བར་རིགས་པ་ནི། བདག་གིས་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འཛིགས་
 གནས་མུང་ལའང་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བས་ན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་རང་ལུས་དེ་ལ་ཞེས་ལྟན་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དེ་ལ་སྤང་མི་བྱེད།
 གཉིས་པ་བྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་པས་འོར་བར་རིགས་པ་ནི། རང་གི་
 ལུས་གང་གི་བཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་གསོ་བའི་ཆོ་ག་
 བྱེད་འདོད་པས་བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་དག་གསོད་པར་བྱེད་
 ཅིང་། ལམ་དུ་བསྐྱུགས་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁོར་འཕྲོག་པར་བྱེད་ལ། ལུས་གང་ཞིག་
 ཁེ་དང་རིམ་གྱི་འི་བྱིར་པ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་དཀོར་བརྒྱས་ནས་དེས་ནི་མནར་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན། མཁས་
 པ་སུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ་དགའ་བས་འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་བ་དང་མཆོད་པར་བྱེད་
 གྱི་འདི་ལ་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་མི་བྱེད་བརྟམས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་
 རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་པའི་བྱང་པར་ནི། གལ་ཏེ་
གཞན་ལ་བྱིན་ན་བདག་རང་ཅི་སྤྱད་ཅེས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་ནི་
འདྲེ་སྟེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅི་སྦྱིན་ཞེས་གཞན་

དོན་སེམས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཆོས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སོ་སོར་
བཤད་པ་ནི། བདག་གི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་
པར་གདུང་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་གཞན་པས་མཐོ་
བར་འདོད་པ་དེས་ངན་འགྲོ་དང་རིགས་གཟུགས་ངན་པ་དང་སྒྲེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོབས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་དེར་ཡང་རིམ་གྱི་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཞེས་ན་བྱན་དང་སྒྲུ་མི་ལ་སོགས་
པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན་རྗེ་དཔོན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གཡོག་འཁོར་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་རྗེས་སྟོན་པ་
དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
སྟོན་པ་དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དཔེས་མཚོན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོན་སོགས་མང་དུ་བཤད་ལྟ་
ཅི་ཞིག་དགོས། གྲེས་པས་རང་དོན་བྱེད་པ་དང་བྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་
ཞིག་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱང་པར་སྟོས་ཤིག །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་བསྐྱེད་བར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བདག་གི་

བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག་ཡང་དག་བཟུང་བར་མ་བྱས་ན་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། དེར་མ་བཟང་འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བདེ་བ་
མི་ཐོབ་པ་པར་ཞོག་གི། །བློ་གཏོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་རྗེ་དཔོན་ལས་གྱི་
རྒྱ་པ་མི་སྟོར་བས་ཆེ་འདིའི་དོན་བས་གོས་དང་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཡང་
འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བའི། བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་ལ་མོངས་པས་མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་བཟུང་བ་
སྤངས་པས་སྤྱད་སྤུལ་ཆོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བོར་ཞིང་།
གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བཟང་བ་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཆེ་བ་གང་ཡོད་དང་འཇིགས་དང་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཇི་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་པ་དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ལས་བྱང་བར་
གྱུར་ན། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི་འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་དེ་སྤྲོངས་ཤིག་གལ་ཏེ་བདག་འཇིན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན་སྤྱད་
བསྐྱེད་སྤྲོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཇི་སྟོང་མེ་མི་མ་བཏང་ན་བསྐྱེད་པ་སྤྲོང་བར་མི་
རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཅེས་པར་
འཛིན་པར་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
བས་ན་བདག་གི་གཞོན་པ་ནི་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་གཞན་རྣམས་བདག་
བཞིན་གཅེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ད་ནི་
ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེའི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡིས་སྒྲུབ་བ་རང་དོན་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
གཞན་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་མི་གཅེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་
ལེགས་པ་ཞེས་པར་འཆད་དེ། མིག་གམ་ལག་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་
ཅན། གཞན་དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དེའི་དོན་དུ་བཏང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ལུས་
ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་མཐོང་བ་དང་དེ་དང་དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་སྟོགས་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ནི་པན་པར་སྒྲོང་།

གཉིས་པ་བརྗེ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྒྲུབ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་ནི། མཐོ་ལ་སྤྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་ཞེས་

སྤར་གསུངས་པའི་སྒྲིན་གསུམ་པོ་དེ་སྤར་བའི་བྱིར། རང་བས་དམན་པ་ལ་
སོགས་གསུམ་པོ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་
བྱས་ནས། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྣམ་ཏྲོགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤར་མན་པས་སྤག་
དོག་དང་མཉམ་པས་འགྲན་སེམས་དང་མཐོ་བས་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤག་དོག་དང་། འགྲན་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཛིག་ཏྲན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤག་དོག་བྱ་བ་
ནི། བྱང་སེམས་འདི་ནི་འཛིག་ཏྲན་གྱིས། །བཀྱར་བྱས་སེམས་ཅན་བདག་ནི་
མིན། །འདི་བཞིན་བདག་གིས་མི་རྟོན་ཅིང་། །འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་
སྤང། །འདི་བདེ་བདག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ། །བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་
དང་། །འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་གཞན་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་རང་
གཞན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤག་དོག་བྱའོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་
སྟོད་ཐམས་ཅད་འདི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤག་དོག་བྱ་བ་ནི། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེ་
བ་དང་བདག་དམན་ཞིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འཛིག་ཏྲན་ལ་གྲགས་ན། ཡོན་
ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་འདོད་པས་བདག་ཀྱན་གྱང་སྤངས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱང་
པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་

མཚོག་དམན་སྟོས་ནས་འཛོག་པས་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཅན་གང་བས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དམན་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དམན་པ་གང་བས་བདག་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་མཐོ་དམན་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཆད་དོ། །

འོན་འདྲིར་དམན་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་དེ་གང་ལ་སྟོས་
ནས་མཚོག་ཏུ་འཛོག་ཅེས། དམན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དམན་པ་མེད་ཀྱང་
དམན་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཀྱང་བསྒྲོམ་ལ། དེའི་ཆེ་
སྟོས་ལ་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་བློམས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱང་སེམས་པས་བྲོད་དམན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བློམས་དང་
ལྟ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་འཚོ་བ་རྒྱད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་བས་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བྲོད་སྦྱང་རྗེ་ཅན་དུ་
འདོད་པས་བྲོད་གྱིས་ཅི་རུས་གྱིས་བདག་རྒྱད་པ་དེ་དག་ལས་གསོ་དགོས་
ཏེ། གསོ་ན་དེའི་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་གྱི་གནོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་སྦྱང་
བར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་བདག་བྱང་སེམས་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན་ཏེ་འདིས་བདག་གསོ་
བར་མི་རུས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཁོ་ཉིད་བཟང་བར་བཟུང་ནས་བདག་
ལ་བརྟམ་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བདག་གསོ་བར་མི་རུས་
ན་བདག་བདེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་འདི་བདག་ཉིད་

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་བདག་ལ་མན་པ་མེད་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲིག་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོའི་ཁར་དང་གདུག་པ་སྟེ་
སྐྱུ་ལ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་ཁར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ལའང་སྟོང་རྗེ་
མེད་པའི་སྐྱོན་ཅན་འདི་སྐྱོན་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་མ་ཟད། སྤྱིར་ལ་ཡོན་ཏན་
ཅན་དུ་རྩོམ་པ་ཡིས་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོར་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པས་
སྤྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་སྤྲག་དོག་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ནི་རྟོག་སོགས་གང་
གིས་རང་ཉིད་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་རྟོག་པ་དང་བཀྱར་བསྟེན་ནི་
འཐབ་མོ་དང་རྩོད་པ་ཡིས་ཀྱང་འདི་ལས་འཕྲོག་ནས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གསལ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་འདིའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡོང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བར་
བྱའོ། །བདག་གི་སྒྲིན་ནམས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་འདིའི་སྒྲིན་ནམས་གསལ་བར་
བྱས་ནས་བདག་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ལ་དེ་ལྟ་མིན་
པ་དང་། བདག་ནི་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིང་འདིས་མི་རྟོག་པ་དང་བདག་
ནི་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ལ་མིན་པ་དང་། འདི་ནི་མ་རུངས་
ཏེ་སྐྱེག་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བདག་ནི་དགའ་བས་བསྟེན་ཞིང་།
འདི་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཁྲིལ་ཏེ་བཞད་གད་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲིན་པ་དག་ཏུ་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོ་བ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཉོན་མོངས་ཏེ་དམན་པ་
འདི་ཡང་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་ཞེས་གྲགས་ན་འདི་དང་བདག་ཐོས་
པ་དང་ཞེས་རབ་བཅ་གཟུགས་དང་རིགས་དང་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི་
ཞེས་བདག་གིས་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་བས་ལྷག་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་ཐོས་ནས་བ་སྐྱེ་ལྡང་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ནི་
ཡོངས་སུ་སྐྱོད་ཅིག་འབད་དེ་བཀག་ཀྱང་མ་ཁེགས་པར་ཅི་སྟེ་འདི་ལ་ཉིད་
སོགས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པར་ངའི་ལུས་བྱེད་ན་
དེའི་རྒྱུ་པར་འདི་ལ་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་བྱིན་ནས་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་བདག་གི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྦང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་སོ། །འདི་ནི་བདེ་
བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཅམ་དུ་མ་བད་ཀྱི་བདག་གིས་འདི་གཞོད་པ་སྟེ་
སྐྱབས་བསྐྱེལ་ལ་ཏྲག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་དེ་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། འདི་ཡིས་ཡུལ་
དུས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བརྗེ་བ་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
ཡིད་ཁྲོད་རང་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་པས། སྐྱར་བསྐྱེལ་བ་གངས་
མེད་པ་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་རང་དོན་སྐྱབས་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་

ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་དེ་སྤང་བའི་རིགས་སོ། །
 འདི་མན་ཆད་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱ་རྣམས་རྣལ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་ངས་པར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 འཇུག་པར་གྱིས་དང་། སྤྱབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་བསྐྱབས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱབ་པས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་
 ར་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱ་དུས་སུ་བརྗེ་བའི་ལས་འདི་
 བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་
 མེན་པ་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །
 དེས་ན་བརྗེ་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཁྱ་བ་དང་
 ཁྱག་གི་ཐིགས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་གོམས་པར་གྱིས་ཞིག་པའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བས་
 སེམས་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བ་
 དང་། བདག་ལ་གཅེས་འཛིན་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་ཏོག་ཆེན་ཏེ་བདག་ཅི་བྱེད་བརྟགས་ཞིང་ཆར་
 གཅོད་མཁན་བྱས་ནས་ནི། བདག་གི་ལུས་ལ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་སྤང་བ་
 དེ་དང་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྦྱོད་ཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་པས་སྤྲུག་དོག་བྱ་བ། སྦྱོར་བས་སྤྱག་

བསྐྱལ་ལ་སྦྱར་བ། གཉིས་ཀ་དམན་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་སྦྱིད་གཞན་མི་སྦྱིད་ལ་བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་
བ་དང་བདག་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་ལས་དགོ་བ་བྱེད་ལ་གཞན་ནི་མིན་ཞེས་
བདག་ལ་སྤྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་བདེ་བ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ་གཞན་གྱི་སྦྱག་
བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྦྱོར་ཞིག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་གི་ཆེ་འདི་ནི་ཉེས་པ་ཅི་བྱེད་ཅིས་
བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ལ། གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་རང་གི་
སྦྱོན་དུ་བསྦྱར་བྱོས་ལ། བདག་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་སྦྱོ་བོ་མང་ལ་རབ་
ཏུ་ཤོག་སྟེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ལོངས་ཤིག །གཞན་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་ལ་སྦྱག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རང་གི་གྲགས་པ་བེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་སྟེ་མི་མངོན་པར་གྱིས་ཤིག་བདག་ནི་གཞན་གྱི་བླ་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་ང་
རྒྱལ་མེད་པར་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག་བདག་
ཉིད་འདི་ནི་སྦྱོན་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་སྟོ་བྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་རུང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྟོ་ནས་མི་བསྟོད་པར་འདིའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཅི་
ནས་ཀྱང་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་སྦྱར་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་གཞན་
ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་གཞོད་པ་དེ་འདྲ་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་ལ་འབབ་པར་གྱིས། བདག་ཉིད་འདི་ནི་
གཉའ་བྲག་ཏེ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་ཤེད་སྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།
བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་གིས་གཅེས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱོད་པ་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་དེ་དག་གི་ཉེས་པས་འཛིགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་
འདུག་པར་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག་ གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་མི་
མ་སྟུན་པར་བསྟར་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཐབས་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
བསྟན་བཤའ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བློ་དེ་བྱ་ལ་སྐྱོར་བས་དེ་ལྟར་གནས་
པར་བྱ་ཞིང་། རང་དོན་གྱི་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ།
ད་ལྟར་སེམས་འདི་ནི་གཉེན་པོས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤང་དོར་དེ་ལས་འདས་
ན་གཉེན་པོས་སེམས་ཚར་གཅོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི་སེམས་སྐྱོད་དེ་ལྟར་མི་
བྱེད་ན། སྐྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་བསྟན་པས་སྐྱོད་ཉིད་ཚར་གཅོད་བྱ་བར་ཟད་དོ། །
དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་སོ་སྟུམ་ན། སེམས་སྐྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་བྱས་པས་ཁོ་བོ་གང་
བརྒྱག་པར་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་ནི་སྐྱོད་ཉེས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་དུས་འདི་
ལས་གཞན་སྒྲོན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་དུས་དེ་ཡིན་ཏེ། ད་ནི་ངས་སྐྱོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་ཉེས་པ་མཐོང་བས་སྐྱོད་གང་དུ་འགྲོ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་འགྲོ་མི་

རྒྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དོན་ཀྱི་དེགས་པ་ཀྱན་གཞོམ་པར་བྱའོ། །ད་དུང་དུ་
བདག་ལ་རང་གི་དོན་བྱར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག་བདག་གིས་
གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བར་མ་སེམས་པར་ཞོ་ག་
ཕུལ་ཞིག །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བག་མེད་པར་གྱུར་
ནས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི་སྤང་
མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངས། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་ཡང་དེ་ལྟ་ཞིག་ཁོ་བོ་དཔྱལ་
སྤང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར་བྱས་པས་ད་ནི་
དེའི་འཁོན་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་བྱེད་པར་སེམས་པ་
དེ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ད་སྟེ་བདག་ནི་
གཏན་དུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་འདོད་ན་རང་ལ་བདག་གིས་དགའ་ཞིང་
ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྟེ་བདག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྤང་བར་འདོད་ན་
གཞན་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་བསྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་དུ་བཟུང་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞེན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཞེན་པར་
མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ལུས་འདི་ནི་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བར་བྱེད་གྱུར་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ཤིན་དུ་ནི་བཟེའི་ཅན་དེ་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་
ཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ལྷ་རྩེ་དོ། །དེ་
ལྷ་ན་ཡང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་དོ་སྙམ་
ན། དེ་ལྷར་ལྷ་རྩེ་བ་དེ་ཡི་ཡང་འདོད་པས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་
པར་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་སྤྱི་
རུས་ཏེ། ས་སྟོང་འབྲུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གསེར་དང་སྤྱགས་དང་ནད་
མེད་རྣམས། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱིས་གཅིག་མི་དོམས། །དེ་ལྷར་ཤེས་པ་ཞི་བར་
ཀྱིས། །ཞེས་པའམ། རྒྱལ་པོར་ང་ལས་ནི་སྤྱིང་བཞི་དང་བརྒྱ་ཁྲི་ཁྲི་སྟན་
བྱེད་ཀྱིས་མ་དོམས་པར་གསུངས་པ་ལྷར་དོ། །

སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཏེ་དུབ་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཉམས་པ་སྟེ་
འདོད་པ་མ་གྲུབ་པའམ་དོམས་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ལུས་དང་ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱང་ལ་ལྷོས་པ་མེད་
པར་གནས་པ་དེའི་བདེ་བར་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེ་བས་ན་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་
སྟེ། གང་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཆོག་དུ་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཡོངས་
སྐྱོད་དེ་ནི་དང་པོ་བསྐྱབ་སྤྱི་ཞིང་། བར་དུ་ཞེན་པ་དང་མཐར་བུལ་བའི་སྤྱག་

བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་པས་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། འོར་
ནམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་
པས་གསུངས། །ཀྱན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཆེན་ན། །འོར་མི་
བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་ལྡན་ལགས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམན་པ་དང་། བན་གཞོན་མི་ཤེས་པས་ཞེན་
པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོངས་སྟོན་ལ་མི་ཞེན་ཡང་ལུས་ལ་ཞེན་
པར་རིགས་སོ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་མཐར་
གཏུགས་ཏེ་དེར་འགྱུར་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཡོ་འགྲུལ་ནི་རྒྱས་པས་གཞན་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་མི་གཙང་བའི་གཟུགས་མི་བཟང་པ་འདི་ལ་
ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན། གསོན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་སྦྲ་སྟེ་བདག་ལ་འབྲུལ་
འཁོར་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་
ཡོད་ན་ཕྱི་ཁྱད་ལུས་འདི་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་རང་རྒྱལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་
སེལ་བར་མི་བྱེད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས་དོན་མེད་སྟུག་བསྐྱེད་
ཉེར་བསགས་ནས་ཤིང་དང་མཚུངས་པ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་འདི་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པའམ། བྱ་
གོད་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་ལ་ཞེ་
སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཆགས་པར་བྱེད། གང་ཞིག་སྤང་

པས་ཁྲོ་བ་དང་གང་ཞིག་བསྟོད་པས་མགུ་འགྱུར་བ་གལ་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཤེས་པ་མེད་ན། བདག་གིས་ལུས་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོད་སྤྲོད་སོགས་
 གྱི་སྤང་དོར་གྱིས་ངལ་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་
 གྱིས་དེ་དག་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
 གྱུར་པ་དེ་དག་བདག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དགའོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་ལུས་འདོད་པས་དེ་ལ་བདག་གིས་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་རིགས་པ་
 མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཞེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་
 བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར་འགྲོ་ལ་པན་པའི་བྱིར་ལུས་འདི་དེ་དག་གི་བྱན་
 རྒྱུ་ཡོད་ཅུང་དུ་གཏང་བར་བྱའོ། །གཞན་ལ་པན་པར་རུས་པ་དེས་ན་འདི་ལ་
 ཉེས་པ་མང་ཡང་ལས་ཀྱི་སྤྱད་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་ལ་གདམས་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་བསལ་བ་དང་།
 གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྟེ་
 བ་སྒྲོམ་དགོས་པ་དེ་བས་ན། ད་ནི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་ཞེན་པས་
 ཆོག་སྟེ་དོན་མེད་ཀྱི། བདག་གིས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
 གྱི་རྗེས་སུ་བསྟེགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཐབས་སུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལྷ་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་དང་བསྟོན་བརྟུས་ལ་
 སོགས་པར་བཞུགས་པའི་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས་

གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལྟའོ། །

བཤེས་སྦྱིང་ལས། རྟོན་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྤྲུགས་པ་དང་། །
གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་། །སྦྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དག་
བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་
འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་བསྒྲེག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྲས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར་ཉེས་པ་བྱུང་བ་
རྣམས་བསྒྲེག་ཅིང་སྤྱིས་མི་འབྲུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རིགས་པ་ནི་གཉིན་པོ་
དག་བའི་སྤྲས་ནི་གཟུགས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉིན་མཆོན་སྤྱང་བར་
འབད་བར་བྱའི་གལ་ཉེ་མ་འབད་ན་བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནམ་ཞིག་མཐར་
སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲར་གྱི་རྒྱ་མཆོན་དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་བསམ་པའི་སྤྱིར་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལོག་
པའི་ལམ་ལས་སེམས་སྒྲན་ཉེ། ཡང་དག་པ་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྟག་པར་
ཡང་བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་བཤད་ཅིན་
ཏོ། །

མེའུ་དགུ་པ། ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པ།

ག༡ ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ།

ཞེས་རབ་ཀྱི་མེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་
པར་གདམས་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་
ཞེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པས་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་
པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། མཉམ་
བཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་དུ། །ཞེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །
ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་ཞི་བར་འདོད་
པས་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཐག་
བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་
ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མི་བཟད་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ།

འཕགས་པ་སྟུང་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
ནས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདུལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
རྣམ་འབྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱས་ན། །སྟོ་ནི་གཞན་
དོན་ལ་དགའ་བར། །འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བས།
གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

ག ༡ དེ་ནི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་འཛིན་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལམ་
དུ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། རོ་བོ་དང་།
དེ་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་བྱུང་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེའི་རོར་སྐྱབ་པ་དེའི་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་
 བར་སྒྲུང་བ་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་
 མར་གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་དང་། དོན་དམ་པ་
 ནི་འཕགས་པའི་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དེའི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཡིན་པས་
 བ་དོན་དམ་སྟེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཕྱིར་གསུངས་
 བ་ལྟར་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
 ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་
 དོན་དམ་པའི་གངས་སུ་མི་འགོ་ཡི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 ལས་གྲང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འདིའོ་ཞེས་
 ཡོངས་གཙུག་དུ་གྱུར་བ་མིན་ཏེ། སྟོ་ནི་དོན་དམ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བར་བྱིད་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་དག་ལྟ་འཆད་ཅིང་། ཤེར་
 འབྱུང་དང་རྣམ་སྒྲུང་ནི་སྟོ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞིང་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཡུལ་མིན་པར་འཆད་ལ། འདིར་སྟོ་ནི་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཀྱན་རྟོག་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་

བ་མི་འགལ་ཞིང་། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་
གསུངས་པ་ནི་དེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེར་ཅིར་ཡང་མ་
གྲུབ་པས་གང་དུ་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་
ཅིར་ཡང་མི་འཇིན་པས་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་སྟེ། མ་སྦྱིས་དབྱའི་འགྱོད་པ་
བསལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡང་
དག་པའི་མཐོང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་
མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། གཞོད་པའི་རིམ་པ་
དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྦྱོད་
པའི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་
རེ་འཇིན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འགྱོར་བ་དང་མི་ལྡན་པ་པལ་པར་འབྲེལ་བ་དག་
ལས་འཆད་ཀྱང་། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་
ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པ་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་
རྣམས་ནི་ལུས་གཅིག་སུ་དང་སེམས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་ལ་
ནི་རྣམས་འགྱོར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རིགས་པ། ལུས་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་
དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་མི་རྟག་སྟེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་ཅིང་། རྣམས་འགྱོར་བ་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་སྨྲ་བ་

དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱ་མ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སྒོ་ཤེས་བྱའི་གནས་
 ལུགས་དང་མ་སྟུན་མི་མ་སྟུན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་
 འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་སྦྱ་སྡེ་བ་གཉིས་གྱིས་གཟུང་
 བ་རྩལ་སྟན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དོན་དམ་དུ་བལྟ་སྟེ།
 དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པ། རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །སྤྱ་རབ་
 རྩལ་མ་རྒྱག་དུ་འགྱུར། །རྒྱག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བྱའང་རྩལ་སྟན་
 ཅམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་དེ། གསོག་བྱ་རྩལ་སྟན་མ་
 གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་
 བདེན་པ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱ་མ་པའི་འདིར་
 འཆད་པའི་རང་རིག་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་བཞིན་
 བོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགེ་ལྷན་གཉིས་ཀ་འདོད་ཅིང་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་
 དཔེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དབྱད་མི་དགོས་ཞེས་འཆད་ལ། འདིར་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་དོན་དེ་ཉྱར་སྒྲར་བས་ཡུལ་དེ་དག་མི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 བས་དེའི་སློ་འཁྱུལ་བ་ཇི་ཉྱར་འབྱུང་ཅེ་ན། བལ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་
 ཀ་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་རྣལ་འབྱོར་པ་དངོས་
 སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློ་དོན་སྒྲར་བ་ཡང་བདེན་པ་ཞིགས་པས་དེ་དག་གི་སློ་

འཇུག་བར་གྱུ་བ་ན་པལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བཤད་ནས་འབྲས་བུ་ཞེས་
སོགས་ཚུད་སྟོང་བྱེད་བ་རྣམ་སྟངས་གི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་བ་ཚུད་སྟོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་བརྟེན་པའི་
ཚུད་སྟོང་ངོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལམ་ལ་མི་འཇུག་བ་དང་། ཡུལ་ལ་མི་ཚུད་
བ་དང་། ཆད་མས་བསལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
སྟངས་བཅོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ལས་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེའི་དོན་དུ་དེ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རོན་དམ་
པར་དེ་མེད་ཀྱང་མ་དཔྱད་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་བ་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་འབྱོར་བ་དང་པལ་བ་གཉིས་ཀ་
ལ་སྟངས་བས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཚུད་ཞེ་ན། སྟངས་བར་འབྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
བྱེད་ཀྱི། སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་མིན་ལ་རྣམས་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ན་
འདིར་རྣམས་འབྱོར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཚུད་དོ། །

གསུམ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་མ་གྱུ་བ་པས་རྟུན་པར་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་

ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པས་ཏེ།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྩ་བ་སྣ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །ལྷེ་དང་
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་ན། །
 འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐུབ་པས་དངོས་པོ་
 སྐད་ཅིག་གིས་མི་ཏྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་སྣང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་
 པ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་འཛིག་ཏེན་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་མགོན་
 པོས་དངོས་པོ་མི་ཏྟག་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་བས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས། །
 གསུངས་པ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་
 ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འང་བདེན་པ་མིན་ཏེ། སྐད་
 ཅིག་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་ནི་འཛིག་ཏེན་མི་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སལ་པ་ལ་མི་སྣང་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་འཛིག་ཏེན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མཐོང་བ་རྣམས་སྣང་
 བའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་
 མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཛིག་
 ཏེན་ཏྟག་སོགས་སྤྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་

དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ནམ་གངས་ཀྱི་དོན་དམ་ཡིན་
བས་སོ། །གཞན་དུ་ཐ་མལ་པ་ཉིད་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིན་ན་ནལ་འབྱོར་པས་བྱད་མེད་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཙང་བར་འཇིན་པས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
དགོ་ལྟ་འཆད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཉིང་མཆམས་མི་
སྐྱོར་བ་དང་། དགོ་སྒྲིག་མེད་པ་དང་། སྐྱོད་པ་དོན་མེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བརྟུན་པས་དེ་མཆོད་
པ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བྱོད་རང་རྒྱལ་བ་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་
འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོད་པས་
བསོད་ནམས་སྐྱུ་མ་འདྲ་བ་ཐོབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་ན་དེ་ཉིད་ནས་ཇི་ལྟར་
སྐྱེ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྟེན་རྒྱུ་ནམས་ཚོགས་པར་
བྱུང་བ་དེ་སྟེན་དུ་སྐྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་མི་བདེན་ཡང་འབྱུང་བར་
འདྲ་བས་རྒྱུ་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་བས་སེམས་ཅན་བདེན་པར་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མ་རྒྱུ་རིང་བྱང་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱུ་མས་སྐྱུ་མ་

བསད་པ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དག་སྤྲིག་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱུ་མས་བསད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་སྤྲིག་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
སེམས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་
བྱམས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཡོད་པས་བསོད་ནམས་དང་སྤྲིག་པ་
འབྱུང་། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱུ་མའི་རྒྱ་སྤྱུགས་སོགས་
ནམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་
བ་མེད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །རྩོན་ཡང་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་
ནི་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བའི་སྐྱུ་མ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་གི་རྒྱུན་གཅིག་
གིས་འབྲས་བུ་ཀྱན་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ནི་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་རིགས་པ་མཚུངས་པས། སྤང་བའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བར་
འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ནམས་རྒྱན་མ་ཆད་
ན་སྐྱུ་མའང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཁོར་བར་
འགྱུར་བའི་རྒྱུན་རྒྱན་མ་ཆད་པས་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་
འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་ནམས་རྒྱན་ཆད་པས་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་

དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ཞེས་པས་དོན་དམ་དུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་ལམ་
 གྱི་ཤུགས་གྱིས་ཡིན་གྱི། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་སྤངས་པས་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགོ་ལྟ་འཆད་ལ། ཤེར་འབྱུང་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་མ་
 ཆད་ན་འཁོར་བར་མ་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡང་མི་ལྟོག་ལ། འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གོམས་པར་བྱས་པས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་བ་ཅུ་གཉིས་རིམ་
 གྱིས་འགགས་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
 འཆད་ཅིང་། རྣམ་སྤང་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་མ་ཡང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་
 རྣམས་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་པར་འཆད་
 གོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚྱོད་སྟོང་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་
 མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འབྲུལ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་འཁོར་བ་མེད་པར་ཐལ་
 བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྱོལ་བ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། གང་
 གི་ཆེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྤང་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གང་གིས་
 དམིགས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་གསུམ་སྟེ། ཚྱོད་པ་མཚུངས་
 པ་དང་། ཚྱོད་ལན་དགག་པ་དང་། སྐབས་དོན་ལ་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅམ་པ་སྤྱོད་ལའང་གཟུང་ཆ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་
དེ་ཉིད་བདེན་པ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་གཟུང་ཆ་ཅི་ཞིག་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་
གཉིས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། དོན་སེམས་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལུགས་འགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་ཆ་དེ་ཉིད་དུ་མི་བདེན་ཡང་གཞན་ཤེས་
དངོས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་དེ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡིན་པས་
དམིགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རིག་དོན་དམ་ལ་གནོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་། སྦྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་དངོས་དང་། འབྲུལ་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། གང་སེམས་ཉིད་གཟུང་ཆ་སྦྱུ་མ་དང་རྗེས་གཅིག་ན་དེ་ཆེ་
མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་གཉིས་མེད་པས་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་སྟེ། འཇིག་
ཉིན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་
རང་སོ་དང་། །ཇི་ལྟར་སོར་མོ་རང་རྩེ་ལ། །མི་གཙོད་རེག་པར་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཙུག་ན་
རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་
གཙོད་མི་རྒྱས་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་

ལ་རེག་པར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་
མཐོང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱིད་སོ་རང་ལ་
རང་གིས་མི་གཙོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་མི་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རོན་མི་མཚུངས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མར་མའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་མེ་
རང་གིས་རང་གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རིག་གོ་ཞེ་ན། མར་མེ་ནི་རང་གིས་གསལ་བར་
བྱ་བ་མིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ་སྒྲར་ནི་མི་གསལ་བས་
ཁྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཐུན་གྱིས་བསྐྱེབས་པ་སྟེ་མི་གསལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། མར་མེ་དག་ནི་གང་དག་ན། །དེ་འདུག་པ་ན་ཐུན་
པ་མེད། །མར་མེ་ཅི་ཞིག་སྒྲང་བར་བྱེད། །ཐུན་པ་སེལ་བ་སྒྲང་བྱེད་ཡིན། །
ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྔོན་པོའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལ་ཡང་ཤེས་
བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་། བཱཱེུཾ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་གཞན་ལ་
མི་སྟོས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། ཤེས་དཀར་པོ་དེ་སྔོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་
སྟོས་པ་དང་། བཱཱེུཾ་ལྟ་བུ་སྔོན་པོ་ཉིད་རྣམས་ནི་སྔོན་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་
ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་འགའ་ཞིག་གསལ་
བྱེད་དང་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་། མར་མེ་དང་བདེ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་སྟོས་

པ་མེད་པའང་མཐོང་ངོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བེད་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་པོ་ནི་སྤྱི་ས་
 ཅ་མ་ཉིད་ནས་སྤྱོད་པོར་གྱུ་བ་པས་སྤྱོད་མིན་པ་ལ་སྤྱོད་པོ་བདག་གིས་
 བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད་པས་རང་གིས་རང་གསལ་བ་དང་རིག་པའི་དཔེར་
 མི་རུང་ངོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འཆད་ཅིང་། ཞེར་འབྱུང་ནི།
 སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་པོར་འབྱུར་བ་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལ་
 སྤྱོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པོ་མིན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱི་ས་ན་དེ་
 སྤྱོད་པོར་འབྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་པར་བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྤྱོད་
 པོར་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་སྤྱོད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 རོ་ཞེས་ཞེས་པས་ཞེས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱེད་ན། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པོ་རང་ལ་
 རང་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གིས་ཞེས་ནས་དེ་སྐད་བཟོད་དེ། དེས་
 ན་དཔེ་དོན་ཡང་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་དོན་དམ་དུ་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་ཡང་མ་གྱུ་བ་པས་ཞེས་པ་
 གཞན་རིག་སྤྱོད་འགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ན། དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བའམ་མི་
 གསལ་བའོ་ཞེས་བཟོད་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེའི་
 འབྱུང་བག་མཛེས་མི་མཛེས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་
མིན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་
བྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རང་མ་སྟོང་
ཡང་གཞན་གཟུགས་སོགས་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་བྱུང་པར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་བའི་དུག་བསྐྱོས་པ་མ་སྟོང་ཡང་གཞན་དུ་འབྱུག་གི་སྒྲིའི་རྒྱུ་
དང་འབྲུད་པ་ལས་ནམ་སྟོང་བ་དེ་ལས་དཔག་ནས་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་
དང་ལྡན་པ་ནི་རིང་བ་གཞན་ཀྱིས་ཤེས་པའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཉེ་བ་རང་
གིས་ཤེས་པ་གསལ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུབ་པའི་
མིག་སྒྲན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་རིང་བ་ས་འོག་གི་བུམ་པ་མཐོང་ཡང་ཉེ་བ་མིག་
སྒྲན་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པས་སོ། །འདི་འབྲེལ་བ་འགའ་དང་མི་
མཐུན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་སྟུང་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་ཀྱང་མེད་པས་མཐོང་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
དང་ཤེས་པ་དག་སྤང་བ་ཅ་མ་ནི་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་འདིར་ནི་དེ་
དག་བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་པ་ལས། བདེན་པར་འཛིན་པའི་
དབང་གིས་སྒྲིན། །ཆགས་དང་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དབྱ་རྣམས་རང་བྱུང་

དེ་བཟོག་ན། དེ་རྣམས་འགྱུར་བ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་ཆ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ལས་གཞན་ཕྱི་འདི་དོན་
ཡང་མིན་ཞིང་། གཞན་མིན་པར་སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་བརྟགས་ཏེ། དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ངེ་
ལྟར་སེམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་མིན་ཏེ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་དམ་ཡང་ན་གཞན་
ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་མིན་ཞེ་ན། དེ་དངོས་པོར་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ་དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ངེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷགས་ལ་འང་གཟུང་ཆ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་མིན་ཡང་བལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མི་བདེན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཉིས་སྒྲང་
འཁོར་བ་ནི་འབྲུལ་གཞི་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི།
གཉིས་སྒྲང་དེ་ནི་རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་
བར་གཟུང་འཇོག་གྱི་དངོས་པོར་སྒྲང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། གཉིས་སྒྲང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་
 ག་ཟུང་འཇིན་གྱི་དངོས་པོར་སྒྲང་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་
 མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་སྟོང་གི་ལུགས་ལ་
 སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ག་ཟུང་བའི་སྟོགས་མེད་པར་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་
 པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སེམས་ནི་ག་ཟུང་འཇིན་དང་བྲལ་

བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་འཁོར་བའི་རྟོན་སེམས་ཅམ་དུ་བདེན་པར་
བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པས་
སྟོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་མར་
ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ལམ་བསྐྱོམས་
པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོལ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་
ན་ཡང་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྐྱ་
མའི་བྱད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་
ན།

ལན་ནི། སྐྱ་མ་དེ་བྱེད་པོ་དེ་ནི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་
ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་པ་དེས་ན་སྐྱ་མའི་བྱད་
མེད་དེ་མཐོང་བའི་དུས་ན་སྐྱ་མ་མཁན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་
བ་ཉིད་དེ། སྐྱ་མ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་
པས་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་
དུ་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་
བག་ཆགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་མི་སྟོང་ཅི་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་

རྟོགས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་སྟོང་བའམ་རྩུན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་
ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་མི་སྤྱིད་
པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་གི་
ཆེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་མེད་དུ་འཛོག་པའི་རྟོན་ཏེ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་
བས་སྤོའི་མདུན་ཏེ་ཡལ་ན་དངོས་མེད་དུ་རི་ལྟར་གནས་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
མེད་པས་དེ་ཞི་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོས་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་དག་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་གཉིས་
ཡིན་ནམ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་གོམས་པས་
མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡུལ་དག་ཏུ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་
བར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཞེས་བྱའི་བུད་ཞིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །
བསྐྱེད་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །དེ་ཆེ་སྤྱི་བ་མེད་ཅིང་འགག་
པ་མེད། །མེས་འགགས་པ་དེ་སྤྱོད་ཡིས་མངོན་དུ་མཛད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །
འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཞེས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་
བར་སྒྲུང་མོད་ཀྱི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་སྤྱིར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་

བས་ཡུལ་མུ་བཞི་པོ་དེར་དམིགས་བྱེད་གི་སློ་སྤྱོད་དེར་འཛིན་གི་རྟོག་པ་མེད་
པར་རབ་ཞི་ཞེས་བཤད་ནས། འོག་ནས་སེམས་མེད་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་
ཡང་གཟུང་འཛིན་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་དོན་མ་
ཡིན་སྟུང་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་དོན་གྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པ་
པོ་འགགས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་འབྱུང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མི་མཛད་པར་
འབྱུང་ཏེ་དེ་བུའི་སྟུང་པ་མེད་པའི་བྱེད་པོ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གི་ནོར་བུ་དང་
དཔག་བསམ་གི་ཤིང་ལ་ཀུན་སློང་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་དང་
སེམས་ཅན་གི་བསོད་ནམས་ཚོགས་ནས་རེ་འདོད་སློང་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་པར་སློན་ལམ་
བཏབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐྱུ་སྒྲུང་ཞིང་དོན་བྱེད་པ་
འབྱུང་བས་སློན་མེད་དོ། །རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་
འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློན་ལམ་སངས་རྒྱས་པ་ན་འགགས་
པས་དེས་དེའི་ཆེ་དོན་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སློན་མེད་དོ། །དཔེར་ན་
བྲམ་བེ་སང་ཀུ་ཞེས་བྱ་བས་ནམ་མཁའ་ལྗེ་གི་མཆོད་སྡོང་གཟུངས་སྒྲགས་

ཀྱི་རྒྱས་པས་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་འདས་པར་འགྱུར་བ་ནི།
 དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཡང་མཆོད་སྡོང་དེས་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་
 བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་
 པའི་སྡོད་པ་ཆོགས་དང་སྡོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱའི་མཆོད་
 སྡོང་བསྐྱབ་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་ཏེ། གཞན་དོན་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཉྱལ་པ་འགགས་ཀྱང་དེས་གཞན་
 དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་ན་
 དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་རི་ལྟར་འབྲས་བྱ་བ་སོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཞུགས་པའམ་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཚུངས་པ་ཉིད་
 དུ། མཆོད་ཏེན་བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལས། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་
 དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་བ་ཡིས། །
 བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་
 སེམས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའམ་ནི་སེམས་དང་བཅས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 བདེན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་མཆོད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ནི་ལྷང་
 ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་བྲིད་སེམས་ལྡན་དུ་བདེན་པའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་མཆོད་པས་རི་ལྟར་འབྲས་བྱ་བ་སོད་ནམས་བདེན་པ་འབྱུང་བར་

འདོད་པ་བཞིན་དུ། དེས་ཀྱང་རྩོན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པས་བསོད་
ནམས་རྩོན་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་སེམས་མེད་
ཅེས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཀུན་
རྫོབ་གྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཀལ་ལན་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བདེན་པ་
བཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
བསལ་ས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བཀལ་
ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟེ་འདི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན།
ལྷུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་འདི་མེད་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མེད་པར། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲིམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བག་ཆགས་
གྱིས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་།
གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ་མ་དང་། །རང་སངས་
རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་

ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་ཚོལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་གཞུང་བཀའ་སླབ་པ་དང་། རོན་དམ་ལམ་དུ་སླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་
 རོས་ལ་སླབ་པའི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་
 གཅིག་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ནི་བདེན་པ་
 མ་མཐོང་བ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ན་རེ། ཐེག་
 ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་བ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་གྱི་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཡིད་
ཆེས་སྤྲི་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་འདི་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་དང་།
བཀའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་ནི་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
ན་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་བཀར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་གཉིས་
ཀའི་དོན་བྱོད་དང་གཉིས་སམ། འོན་ཏེ་གང་རུང་གཉིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
དང་པོར་བྱོད་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ན་སྡེ་བཞི་སོགས་བཀར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཆེ་བྱོད་ལ་འདི་བཀར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །འོན་ཏེ་དམ་པ་བརྒྱད་པ་བར་
མ་ཆད་པ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གང་གིས་

སྟོན་གྱི་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུན་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
དམ་པ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་སོགས་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་འདོད་པས་དེར་
བདེན་ན་ནི་རིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་
ཆེས་གྱི་ལུང་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཅོད་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་གྱི་ལུང་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོན་གྱི་ལུང་སྟེ་ལ་ལུ་
སྟེགས་པ་རྣམས་དང་ལུང་གཞན་གྱི་བྲག་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་རང་གཞན་དག་
ཅོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་ན་དོར་བྱར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་གང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་གསུམ་སྟེ། ཤེར་
འབྱུང་ནི་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟུག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་
མིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལ་འདིར་
བྲིས་ཤིང་པལ་ཆེར་ལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་འཆད་ན་འདིར་སྒྲངས་ལ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་པ་དག་ན་རེ། དག་གང་ཞིག་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་
སྟོན་པས་མདོ་སྟེ་ལ་འདུག་གི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་
ལ་སྒྲང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོན་པ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། སངས་
རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་མེད་པས་བཀའ་མིན་ལོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་པལ་ཆེར་ལས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པས་ན། དེ་དག་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་

མཚུངས་པས་བཀའ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་འདོད་པར་རིགས་སོ། །གལ་
 ཏེ་ཐེག་ཆེན་འགའ་ཞིག་བཀའ་ཡིན་ཡང་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བཀའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་
 མེད་པས་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རང་གི་མདོ་ལ་འཇུག་
 ཕྱིར་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྦྱང་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །
 ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། བྱོད་རང་གིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་བཀའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ལྟ་
 བྱ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་བཀའ་མིན་པའི་སྟོན་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བྱོད་ཀྱི་མདོ་དང་བཀའི་
 མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པས་སོ། །
 གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཀའ་ཡིན་ན་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་
 རྟོགས་པས་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ངག་གང་གི་བརྗོད་བྱ་
 འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་
 ཟབ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས་བཀའ་གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད་
 དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ལུས་ལ། །ཚིངས་

བ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་འོད་སྤང་ལ་
སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་གཏིང་མ་དཔོག་པ་ཁྱོད་གྱི་མ་ཉོགས་ཏེ་
མ་གྲུབ་པས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀར་གཟུང་བྱ་མིན་པར་
སྤྲོ་ཞིག་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་མ་གྲུབ་པས་རྒྱ་མཚན་ཅན་དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་མ་བསྐྱེམས་པའི་ཉེས་པ་དང་།
བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་མི་སྤྱོད་བས་སྤང་འདས་སྤྲོ་མི་རུང་བ་དང་། སྤངས་ཀྱང་སྤང་འདས་
མི་འཐོབ་པ་དང་། སེམས་འགགས་ཀྱང་སྤྲོ་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེན་པ་གནས་པའི་རྩ་བ་དག་སྤྱོད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན།
སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཉོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་
སྤྱོད་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་རྩད་ནས་
མི་སྤྱོད་བས་སོ། །དེས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་སྤྱོད་བས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའང་
དཀའ་བར་གནས་ཏེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཉོགས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་མི་ཉོག་པ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྲུག་བཅས་ཀྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེའི་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་

སྒྲིལ་རོ། །འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མོ་འུ་
 འགལ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱས་པས་སྐྱག་
 བསྐྱལ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤངས་མ་ཐག་ཉིད་དུ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་མི་གྲོལ་ཡང་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་
 བྱེད་བཏང་བ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་
 ལུང་པོ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་
 གྱུན་དུ་མོངས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལུང་པོ་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པ་འདི་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ། དངོས་འཛིན་དང་བཅས་
 པའི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ་འགྱུར་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་ནི་དག་
 བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་
 གནས་ཏེ་ཞེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མངོན་འགྱུར་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་སྤར་
 ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་གི་ཆེ་སེམས་རེ་
 ཞིག་འགགས་ཀྱང་སྤར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པར་འདོད་པས་ལྷོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པ་ནི། རང་གིས་
སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་

ནམས་ལ་སྟོང་ཇེ་སྟེ་བས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་སྟོན་ས་
འཁོར་བར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་འདི་
ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེབ་གཉིས་སྟོང་བ་ནི། ནམ་མཁུན་གྱི་གོགས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པའི་ཐུན་པའི་གཉིན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་ཡིན་
པས་སྐྱར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཅི་
སྟེ་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡོད་
པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྟོགས་ལ་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་བར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱུག་པས་དེ་མི་སྟོམ་
མོ་སྟམ་ན། དངོས་པོར་འཇིན་པ་གང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ལ་སྐྱུག་པ་སྟེ་བ་རིགས་པར་འབྱུར་ན་མི་སྟེ་བར་སྟོང་ཉིད་ནི་བསྟོམས་
པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་
སྟོང་སྟེ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དང་།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། མཚམས་སྐྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
འཇིགས་པ་པོ་འདི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཡུལ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས་
འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་རིགས་ན་བདག་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་
འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་སྲུ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་པོ་ནམ་པར་དགེ་
བས་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། འདོད་པའི་བདག་གྱེ་བླག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་
མེད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སོ་དང་སྐྱ་མེན་བདག་མ་ཡིན། བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་
 ཡིན། །སྐྱབས་མེན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུ་མེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན། །
 བདག་ནི་ཞག་དང་རུལ་མིན་ཏེ། །སློ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །ནང་
 རྩོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །བདག་ནི་སྤྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། །ལྟ་དང་
 པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །འོད་དང་རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། །བྱ་ག་བདག་
 མིན་རྣམ་ཀྱན་དུ། །རྣམ་ཤེས་རྒྱག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །ཁམས་རྒྱག་པོ་དེ་
 རྣམས་ནི་མི་རྟག་དུ་མ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བཏགས་
པའི་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་རིག་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་མེད་
པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
འདོད་ན། སྤྱི་ཤེས་ནི་སྤྱི་ལ་སྟོས་པས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་མེད་ན་ཡུལ་ཅི་ཞིག་རིག་
ནས་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་
སྤྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤིང་ཡང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཉི་བར་གནས་པ་མེད་
པར་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལན་འགོད་པ་ནི། སྤྱི་མེད་པའི་ཆེ་སྤྱི་
འཛིན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིས་སྤྱི་མེད་པ་ན་
གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་སྤྱི་མ་གནས་པ་དང་། རྣམ་
པ་འགལ་བ་དང་། བན་ཚུན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྤྱི་ཐོས་པ་འང་ཅི་སྟེ་
མིན་ཏེ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མི་ཉི་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་ཐོས་སོ་
ཞེ་ན། དེས་ན་སྤྱི་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་ནི་སྤྱི་འཛིན་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་འགལ་བ་སྒྲིལ་གཉིས་ལ་
 ལྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་བྱ་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་བྱ་དང་པར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་པ་དང་བྱ་
 བྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བཅ་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་དང་ལུན་
 པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་མི་སྤྱང་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ་དེ་ནི་བྱ་མིན་ལ་པ་ཡང་
 མིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལོ།
 །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་སྤྱི་འཛིན་དང་མི་ལྡན་པ་སྤྱི་སྤྱི་འཛིན་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལས་དེར་མཐོང་
 བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དངོས་ནི། དཔེར་གར་མཁན་གཅིག་
 ཉིད་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་སྤྱར་གྱི་སྤྱི་འཛིན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་
 ཚུལ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་
 ཏྲག་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོལ་བ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་སྤྱར་གྱི་དེ་ཉིད་ཏྲག་གོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པ་འགལ་བས་རང་

བཞིན་གཅིག་པར་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྟོན་གང་ན་
ཡང་མེད་པའི་གཅིག་ཚུལ་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ཡང་བདེན་
པ་མིན་པས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེའི་རང་བཞིན་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོས་ཤིག་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པས་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་པ་ཅན་བདག་དང་སེམས་པ་མེད་པ་
གཙུ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱར་ཡོད་ཅམ་ཉིད་དུ་
མཚུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩུན་པས་སྦྱི་བདེན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་
ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ཅི་
ལོག་མི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་རྟོན་སྦྱི་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེགས་པ་ཅན་རྟག་པ་གཅིག་བུ་སྦྱེས་བུའི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པའི་བེམ་པོ་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་
པའི་བདག་འདོད་པས། དེ་འགོག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་
ནི། སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་བདག་མིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྲུབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་

ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་སེམས་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བདག་གི་རང་བཞིན་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
ཞིག་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་མི་ཤེས་པའི་བདག་དེ་འཇིག་
ཅིང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང་
སེམས་དང་ལྡན་པས་བདག་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་
ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱས་པར་མི་རུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཅ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཤེས་པ་
མེད་ཅིང་རྟག་པས་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བལ་བ་དེ་འདྲ་བདག་ཏུ་
འདོད་ན་ནི་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བདག་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་འབྲས་མི་
འཐད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡོད་
པ་མིན་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་
བ་དེ་རིགས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་པས་
འབྲས་བུ་སྤྱོད་དུས་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱིའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚོད་པ་མཚུངས་པ་ནི། བྱ་བ་
ལས་ཀྱི་གཞི་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་སྤྱིན་གྱི་གཞི་ཆེ་སྤྱི་མའི་
སྤང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་། སྐབས་གཉིས་པོ་དེར་བདག་དེས་ལས་བསགས་

པ་དང་ནམ་སྒྲིན་སྟོང་བ་མེད་པར་ཡང་བྱེད་ཅག་རྟག་པ་དང་བེམ་པོར་འདོད་
པ་དང་ངེད་བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་ཁྱ་གཉིས་
འདིར་དེ་ལ་ཚུད་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་
ལས་ལ་ལས་འབྲས་བྱ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་
ལས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱང་པོའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བྱ་
སྟོང་བ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་པ་བྱ་དུས་
མཉམ་དུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕྱང་འགལ་སྤང་བ་ནི། ཕྱང་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་
ལས་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར། དགོ་སྟོང་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་
པའི་ལས་འདི་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་
གྱི། ཟེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲས་བྱ་
ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་རྒྱན་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་
དགོས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དགག་པའི་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་འབྲས་བྱ་ལ་འོངས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟག་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པའི་སེམས་ནི་བདག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་

བའི་བྱུང་རོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་སེམས་བདག་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཞིག་པ་ན་བདག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 རིགས་པ་འདིས་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་ཡང་བདག་ཞིགས་པས། དཔེར་ན་ཆུ་
 ་ཤིང་གི་སྤྲོང་པོ་དག་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ན་སྤྲོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས་བཙུག་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་།
སྤང་བྱ་ཡིན་པས་བསྐྱེམ་པར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ན་སྤུ་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དུལ་སེམས་
ཅན་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གང་དག་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ལ་དགོད་པའི་
དོན་ཏུ་སྟོད་པ་སྟུང་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡི་དམིགས་ཡུལ་སྟོངས་པས་
བཏགས་པ་སྟེ་འབྲུལ་ངོར་སྤང་བ་དེ་དག་ལ་སྟོང་རྗེ་སྐྱེམ་པ་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྲུ་ཡིས་
 རྩོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་དེ་སྒྲུང་བདེན་ན་འོན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་
 སྲུ་སྒྲིངས་པ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ངོ་ན་སེམས་ཅན་སྒྲིང་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིང་
 རྗེ་སྒྲིང་ཅམ་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བུ་སྒྲིང་ཅམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིང་རྩེ་ཡང་རྩུན་སྒྲིང་གི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་སུ་མྱོངས་པ་
ཡིན་པས་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་བསྐྱོབ་བྱུང་མཆུངས་སོ་ནི་ན། ལྷག་

བསྐྱེད་ཅི་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་བསྒྲིག་མི་དགོས་ཤིང་བསྒྲིག་མི་
རུས་པས་འབྲས་བུ་མྱོངས་པ་སྣང་ཅམ་ནི་བསྒྲིག་པར་མི་བྱའི་བདག་ཏུ་
མྱོངས་པ་ནི་བསྒྲིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་
ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་བསྒྲིག་དགོས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བསྒྲིག་
པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་གཉིན་པོ་མཆོག་
ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལྷུས་ནམ་མཁའ་དང་
འབྲ་བར་མཐོང་ན་དེ་ནི་ལྷུས་ལ་ལྷུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་བླ་པ་ཉི་བར་
བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཆོར་བ་མི་དམིགས་ན། སེམས་མིང་ཅམ་
དུ་ཤེས་ན། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཆོས་མི་དམིགས་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་བླ་པ་ཉི་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བླ་
པ་ཉི་བར་བཞག་བཞི་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་ལྷུས་བླ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷུས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་
དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུས་ལྷུས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷུས་འཛིན་འབྲུལ་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་
འབྲེལ་བའི་ལྷུས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཡན་ལག་སོ་སོ་ལུས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།
 ལུས་ནི་རྐང་པ་གྱིན་པ་མིན། །བརྒྱ་དང་རྐྱེད་པ་ལུས་མ་ཡིན། །སྟོ་དང་རྒྱབ་
 གུང་ལུས་མིན་ཏེ། །བྲང་དང་དབུང་པ་ལུས་མ་ཡིན། །ཕྱིབས་ལོགས་ལག་པ་
 ལུས་མིན་ཏེ། །མཆན་ཁུང་ཐག་པ་ལུས་མ་ཡིན། །ནང་ཁྲིལ་རྣམས་གུང་ལུས་
 མིན་ལ། །མགོ་དང་མགྱིན་པའང་ལུས་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་འདི་དག་ལ་ལུས་
 ལྷ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ག

ཉིས་པ་ཆ་རེ་རེ་བ་ལ་གནས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་འདི་ཡན་
 ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོགས་རེ་ཡིས་གནས་པར་གྱུར་ན་ལྷན་གྱི་ཆ་རྣམས་
 ཡན་ལག་གི་ཆ་ལ་གནས་པར་གྱུར་མོད། ཆ་མེད་དུ་བདེན་པའི་ལྷན་དེ་རང་
 ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལྷན་རིལ་པོ་རེ་རེ་ལག་
 སོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གནས་ན་ནི་དེ་དག་རི་སྟེང་བ་དེ་སྟེང་གྱི་ལྷན་དུ་
 མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱི་དང་ནང་གང་ན་ཡང་ལྷས་མེད་ན་ངེ་
ལྷར་ལག་སོགས་ལ་ལྷས་བདེན་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་
 གྱིར་མེད་ན་རིལ་པོའི་ལུས་དེ་ནི་ཡན་ལག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡང་རི་ལྟར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷས་བདེན་པ་མེད་པ་དེས་ན་ལྷས་མེད་པའི་ལག་པ་ལ་

སོགས་པ་ལ་ཚོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། སྒོ་
དེས་བཟུང་བ་ལྟར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དང་འབྲ་བའི་དབྱིབས་
སུ་བཀོད་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་སྒོ་ཡོར་ལ་མི་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་བཞིན་
ནོ། །ཇི་སྟེན་དུ་དེ་ལ་མིར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་སྟེན་དུ་སྒོ་ཡོར་དེ་
སྒྲེས་བྱ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེན་དུ་ལག་སོགས་པ་ལུས་སུ་འབྱུང་
བའི་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྟེན་དུ་དེ་དག་ལུས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་རིན་པོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཞན་
དུ་སོར་མེད་ཆོགས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལག་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། སོར་མེད་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་
ཆོགས་སུ་མི་བདེན་ལ། ཆོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱེ་བས་རེ་
རེ་མེད་ལ། ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་སྤྱི་བ་བྱས་ཏེ་རྩལ་སྤྱོད་དེ་ཡང་སྤྱོད་པས་
ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དུ་མར་འགྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ལ། དེའི་སྤྱོད་པས་རེ་
རེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆ་ཤས་སུ་བདེན་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྟོང་
པ་དེས་ན་རྩལ་སྤྱོད་རང་ཡང་བདེན་པར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་མི་
ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་
དེ་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་བྱེ་
བྲག་སྒྲེས་པའི་ལུས་གང་བྱེད་མེད་ཀྱི་ལུས་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོར་བའི་རང་
བཞིན་དང་། རྒྱ་རིག་པ་དང་། ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེར་རྟོག་པའི་གཉིན་
པོ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། ཙ་ཤེས་ལས། གལ་
 ཉི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉི། །རང་བཞིན་གཞན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཆེ་རབས་
 ལྷག་བསྐལ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ན་ནམ་ཡང་དེ་མི་འདོར་བས་དེ་དང་རྣམ་པ་
 འགལ་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཅི་སྟེ་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་པས་དེ་
 དག་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བས་བསལ་ལོ། །བདེ་བ་ཡང་དེ་
 ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཟུང་ན་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་བས་ཞེས་པོ་ལ་སོགས་པས་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་ཅི་སྟེ་
 མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་བྱེད་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱག་བསྐལ་ཡང་དག་ཏུ་
ཡོད་མོད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་བའི་
ཕྱིར་རྒྱག་བསྐལ་དེ་སྟོང་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་
བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེའི་མཆན་ཉིད་མེད་པས་སོ།
།རྒྱག་བསྐལ་སྤ་མོ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་ཡོད་པས་ཆོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིའི་

རགས་པ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ། སྤ་མོ་
 དེའི་ངོ་བོ་ནི་བདེ་བ་རགས་པ་ལས་གཞན་དགའ་བར་སྟོབས་ཆུང་ཅི་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། སྤ་མོ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་
 དེའི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱུད་དེ་
 ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཆོར་བར་རྟོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོར་བར་རྟོག་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འབྲུལ་
 བ་འདིའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 ཞེས་རབ་འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོ་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞིང་ལས་
 སྤྱང་བའི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་པ་ནི། དུལ་དབང་རྣམ་ཞེས་གསུམ་སྤང་བ་ཡིན་པར་
 འདོད་པས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་དོན་སྤང་བ་དགག་པ་དང་། རྣམ་
 ཞེས་དང་སྤང་བ་དགག་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་རྣམས་བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་
 དེ་དག་གང་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་བྱ་བ་ཀྱི་རི་བཞིན་ནོ། །བར་དུ་ཆོད་

པའི་ཆ་གང་ཡང་མེད་ན་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་གང་ཞིག་གང་དང་
སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕྱང་བྱ་སྤང་བྱེད་གཉིས་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩལ་སྤྱོད་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། དབང་དོན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་དག་
ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་བ་མེད་དེ། རྩལ་སྤྱོད་རྩལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་
སྟེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་མེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྩལ་སྤྱོད་དེ་ནི་
ཁོང་སྟོང་གི་སྒྲུབ་ས་མེད་པ་དང་བོངས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་བ་
ནི་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་གྱིས་སྤང་
བ་མེད་པས་བྱུང་བ་ཅིས་པའོ། །རྩལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལའང་
སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་སྤང་མ་སྤང་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྤང་བ་དང་ཆ་མེད་པར་ཡང་
གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཤམ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་ཏེ་བསྟན་པར་མི་རུས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ། ལུས་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་
སྤང་བ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོག་པ་པ་ཅམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་
རིགས་ཏེ། ཆོག་པ་པའང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་སྤྱིར། རྒྱུད་
དང་ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པར་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱ་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་

གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ངལ་
བ་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་གིས་རྒྱུད་གང་
ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་བྱ་དང་གཞོན་བྱེད་མེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོར་བ་
པོའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཆོར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་
སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་དེའི་ཆེ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་འཐོབ་པ་དང་འབྲེལ་བར་
སྟེན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའམ་རེག་པའི་བར་ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སྒྲུང་ཡང་
མི་བདེན་པས་མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་གྲིས་དེ་
དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཆོར་བ་བདེན་པར་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོར་བ་ནི་རང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་
མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོར་བའི་སྤྱི་མ་དང་བྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དེ་
བྲན་པ་དང་དེ་ལ་འདུན་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེ་
ཆོར་བ་མ་སྐྱེས་པས་དང་འགགས་པས་སོ། །ཕྱིར་བྱ་དང་ཕྱིར་བྱེད་གཉིས་
མེད་པས་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བ་མིན་ལ། དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ན་
གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱིར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་
ཡོད་མིན་ཏེ། དེས་ན་ཆོར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བདག་མེད་པའི་སྤང་པོའི་ཆོགས་འདི་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་སྤྱག་

བསྐྱལ་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་སྟེ་པན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དང་།
སྒོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་མ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། དབང་ཡུལ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རེས་མི་
སྐྱེ་བས་སོ། །བར་ཏེ་གཞན་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་པས་སོ། །ལུས་
ཀྱི་ནང་ན་སེམས་ཡོད་པ་མིན་ལ་སྤྱི་ནའང་མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
སེམས་དེ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ལུས་ཉིད་ཀྱང་མིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་
དུའང་བདེན་པ་མིན་ཞིང་ལུས་དང་འབྲེས་པ་མིན་ལ། ལུས་ལས་ལོགས་སུ་
འགར་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་དེ་ནི་རྩང་བད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤང་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། སྤྱི་
རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་ན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྤང་
སེམས་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ལ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྟེན་མ་
ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་
སྤང་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མི་གཟིགས།
གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་གདོད་མ་ནས་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་

དེ་ལྟར་འདྲ་སྟོན་ལྟེ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལྟ་འཛིན་བྱེད་དུ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 དེའི་ཡུལ་ལྟེ་སྟོར་རམ་དུས་མཉམ་མམ་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ནས།
 ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལྟ་ལས་སྒར་སྟོན་ལྟེ་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཅི་
 ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ཏེ་
 ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟར་ཅིག་སྟེ་དུས་མཉམ་ན་ཡང་དེ་ཡུལ་ཅི་ལ་དམིགས་
 རས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་མི་དགོས་པས་སོ། །འོ་ན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་གྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་
 ཤེས་པ་ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཡུལ་འགགས་ནས་མེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཏེ་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་དུས་མཉམ་གང་ལས་ཀྱང་
 མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་འདིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་མེད་
 བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཚུད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དབྱུ་མ་པ་དེའི་
 ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་གཞན་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཅན་
 གྱིས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་ཅུ་གྱིས་འཛིག་ན་ནི་སེམས་ཅན་སྤང་ན་

ལས་ག་ལ་འདའ་སྟེ་མི་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཏགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན།
དེའི་ལན་ནི། དོན་ལ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་
རྟོག་ཅིང་སྒོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པས་དེ་མེད་
བར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ཟྱང་འདས་མེད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་
འབྱུང་བས་གཞན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། འབྱུང་རྟོག་འདི་ནི་ཟྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། དེ་ནི་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་རང་གི་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ་འབྱུང་རྟོག་མིན་པའི་བྱིར་དོ། །སྤྲིས་ཟྱང་འདས་ཀྱི་ཆེ་
འབྱུང་རྟོག་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་
རྟོག་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས།
ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་བྱི་ནས་འབྱུང་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱིས་ནས་ངས་པའི་ཆོས་གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཀྱན་
རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་གཅིག་གིས་
བྱིས་གཅིག་སྐྱེ་བར་ངས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཞེས་པར་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་དཔྱད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་
པ་ནི། རྟོག་བྱེད་སྒོ་དང་བཏག་བྱ་ཡུལ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
ཡུལ་མ་གྲུབ་ན་སྒོ་ཡང་མེད་པས་རྣམ་དཔྱད་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དཔྱད་བྱེད་བདེན་པ་མི་དགོས་པ་

ནི། དུལ་བདེན་པ་མེད་པས་སྒོ་ཡང་བདེན་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་མི་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་
དཔྱད་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱད་གཞན་གྱིས་དཔྱད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་ཐུག་མེད་
དུ་འགྱུར་བས་རྩ་བའི་དབྱུང་བྱ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་དབྱུང་ཀྱང་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ནི། དབྱུང་པའི་དུལ་རྣམ་
པར་དཔྱད་པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ནི་མ་དབྱུང་
ཀྱང་རྟེན་དུལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྟེན་ཏེ་དུལ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་
དུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཞི་བ་དེ་ཡང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར།
དམིགས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སྤར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དངོས་པོར་འཇིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་
བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དངོས་སྤྱི་བ་གང་གི་ལྟར་ན་དུལ་ཤེས་འདི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པར་
དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དམའ་བར་གནས་ཏེ། སྤྱི་བྱེད་མེད་པ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་མི་འགྲུབ་པ་
 བློ། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བདེན་པ་ལས་དོན་བདེན་པར་འགྲུབ་པོ་ཞིན།
 ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཏེ་
 ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་པ་གྲུབ་པོ་ཞིན། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། ཕན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་དབང་གིས་གཅིག་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་གཅིག་མ་གྲུབ་པར་
 གཅིག་མི་འགྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་བྱ་
 མེད་ན་ནི་པ་གྲུབ་པ་མིན་ལ་པ་མ་གྲུབ་ནའང་བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བྱ་མེད་པར་པ་དང་པ་མེད་པར་བྱ་མེད་པས་མཐར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟོས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
 མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ས་བོན་
 ཡོད་པར་ཐུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤིང་། མི་མཚུངས་ཏེ།
 ཐུ་གུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས་མཐོང་ནས་ས་བོན་ཡོད་ཅིས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་བདེན་པར་ཡོད་པ་རྟོགས་བྱེད་
 ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྟོགས་ནས་དང་། འབྲས་སྟོགས་ནས་
 རྟོང་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་

དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟོང་པར་སྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་དང་།
དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་སྟོད་པ་བ་དག ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་ཐུར་དུ་
འབབ་པ་དང་། །སྤྱན་རྒྱུ་ཆེར་མ་གཟེང་རིང་ཚོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་
ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །སྤྱི་ཡུང་མ་བྱས་རང་གི་ངོ་བོས་
བྱང་། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་
ཞིག་འདིག་རྟོན་གྱི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སོགས་གྱིས་
ཀྱང་བྱབ་པས་འདི་ལྟར་བརྒྱའི་སྟོང་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་གྱི་དབྱེ་
བ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་གྱི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དབྱེ་བ་དེ་གང་གིས་
བྱས་ཤེས་སྤར་གྱི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། །རྒྱ་ཐ་དད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐ་
དད་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། སྤར་གྱི་རྒྱའི་མཐུ་ཉིད་
ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་དང་། རུལ་ཕྱན་དང་། གཙུ་བོ་
ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་ཕྱུག་མ་
བྱབ་པ་ནི། དེགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་དག་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ལྟར་གཏོགས་
པ། གཙུ་བོ་ཞིང་མཚོད་པར་འོས་པ། རྟག་པ། གཅིག་ལ། ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་

ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་ལུ་ལྟན་ཞིག་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ན་རེ་ཞིག་
 དབང་ཕྱུག་དེ་གང་ཡིན་སྟོན་ཞེས་ངེས་པ་ན། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དེ་ལྟ་མོད། དེ་དག་ལ་དབང་
 ཕྱུག་ཏུ་འདོགས་ན་མིང་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ་ཏེ་མི་ཚུད་མོད་གྱི། འོན་
 །ཀྱང་སྟོང་རང་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མེད་དེ། ས་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དུ་མ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཡོ་བའི་སེམས་མེད་པ་དང་།
 ལྷ་མིན་ཞིང་འགོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། མི་གཙང་བ་དང་བཅས་པས་དེ་ནི་
 དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བདག་ཀྱང་དེ་མིན་ཏེ། བདག་སྤར་བཀག་བྱིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་དབང་
 ཕྱུག་དེ་ཡང་བསམ་པར་རུས་པ་མིན་ན་བསམ་བྱ་མིན་པ་དེ་བྱེད་པོར་བརྗོད་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེས་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་ན། བདག་དང་ས་སོགས་
 གྱི་རྒྱལ་དང་དབང་ཕྱུག་ཉིད་གྱི་རིགས་རྒྱན་གྱི་མ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་
 རོ་བོ་རྟག་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བྱར་འགལ་ལོ། །

ཤེས་པ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་ལ་རིག་ཙམ་
 དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རིག་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བདེ་སྤྱུག་ནི་
 ལས་དགེ་མི་དགེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གང་

ཞིག་སྐྱེད་པ་སྒྲོས་ཤིག་གསུམ་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དབང་ལྷག་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཏྲག་པ་དེ་ལ་
 ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་སོགས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མ་ཡང་མེད་པས་བདེ་སྒྲུག་སོགས་
 ཏྲག་ཏུ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡོད་མིན་ཏེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་དག་རེས་འགའ་
 བར་འགྲུབ་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྲབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི། དབང་ལྷག་ཏྲག་གྲང་འབྲས་
 བུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གཞན་རེས་འགའ་བ་ལ་སྟོས་པས་འབྲས་བུ་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་
 པས་མ་བྲབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་དེ་ནི་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ།
 དེས་བྲས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་གང་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་
 སྟོས་ན་ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱ་མིན་པར་
 ཐལ་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ན་དབང་ལྷག་ལ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་མེད་
 ཅིང་ཆོགས་པ་དེ་མེད་པར་བསྐྱེད་དབང་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་
 ལྷག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ནའང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
 འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར། རག་ལས་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ན་དབང་
 ལྷག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པ་མི་ཏྲག་པ་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་གང་དག་རྩལ་ཕྱན་རྟག་པས་སྒོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གྲང་མི་རིགས་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་རྟག་པ་
ནི་སྤྲ། རྩལ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མཆོད་དགྲེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པས་བསྐྱོད་ཐེན་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་རིག་པ་དང་གཙོ་
བོ་བཅའ་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་བདག་ནི་སྤྲ་ལྟར་ཆོས་ལྡན་ཏེ་རྒྱ་
འབྲས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་རྟག་པ་གཅིག་སུ་སྤྱིས་གྲང་མི་མཐོང་བ་
ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ལྡན་ཞིག་འགོ་བཤེར་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་
ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྟོང་སྟོང་སྤྱོད་པ་རྩལ་དང་ཕྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་བདེ་
སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་སྟེ། དེའི་རང་
བཞིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་
རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ལྟར་དྲངས་པ་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ལ་ནང་ནས་སྐྱེས་བྱ་དང་། ཕྱི་ནས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་བྱས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་
དང་། ཁ་དང་། ཀླང་པ་དང་། ལག་པ་དང་། བཤའ་གཅིའི་ལམ་གཉིས་ཏེ་ལས་
ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཕྱན་མོང་དུ་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། སྤྱ་དང་།

རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་། གཟུགས་དང་། རི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བཅས་པས་
ཆོགས་པ་བཙུ་བྱག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་
དང་། ལྷ་དང་། མེ་དང་། ལྷ་དང་། ས་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙུ་
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུར་འགོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་ལས་
ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཆོགས་ནི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་གོ། །

བཙུ་བྱག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་
རྣམ་ལྟ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་
དང་། བདེ་སོགས་དོན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཉག་པ་དང་། ལྟར་ཡོད་སྟེ་བ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དེ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་དུ་
བདེན་པར་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡང་གསུམ་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སོ་
སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ། །ཉག་པ་འདི་གསུམ་པོ་དེ་
བདག་གཅིག་པའམ་བཅའ་པོ་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས་སྒྲིམ་བསལ་ལོ། །རྒྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྟོ་སོགས་རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་རིང་སྟེ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོས་ལ་སོགས་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བདེ་

སོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་པས་སོ། །གོས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པས་དེ་
 ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གོས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་
 དང་མཚུངས་པས་ན་དེ་ལུས་དགག་པར་དབྱེད་པས་བཀག་ཟེན་པ་མིན་ནམ་
 ཉེ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེ་སོགས་དེ་ལས་
 ལྷན་སོགས་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷན་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་
 འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དབྱེད་ན་རྒྱ་ལྷན་སོགས་དེ་བདེན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་བདེན་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་
 དམིགས་འཕོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་བདེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟག་བསྐྱེད་སྤྱི་དུས་
 ན་ཡང་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །
 རྟག་བསྐྱེད་སྤྱི་དུས་ན་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མོར་གྱུར་བས་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན།
 རྟག་པ་དེ་དེས་རགས་པ་དང་དེས་སྤྱི་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རགས་པ་
 འདོར་ནས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྱུར་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་
 རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་

བའི་སྤྱ་རགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཀྱང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་རྟག་གོ་ཞེ་
ན། བདེ་བའི་རགས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པས་ན་དེ་མི་རྟག་པས་
བདེ་བ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་པའི་བྱིར། བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་
མར་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། གསལ་བ་སྤར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་
ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤར་མི་གསལ་བ་བྱིས་
གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན་ཟན་ཟ་
བ་དེ་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་
ཉོས་ལ་དེ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་
འཛིག་རྟེན་ཚེངས་པས་ས་བོན་ལ་རས་མ་མཐོང་བས་མི་གོན་ནོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་
ས་བོན་མི་གོན་པར་རས་གོན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོད་ཉིད་ལུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ངེས་ས་བོན་ལ་
རས་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་
ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་མིན་

བས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ནི་སྟོང་དེས་འབྲས་བྱ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་
བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་འབྲས་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ།
།བཞི་པ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷས་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་འབྲས་བའི་ཡུལ་དེས་གཞལ་
བའི་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་
འབྲས་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ་
ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་འབྲས་བའི་ཡུལ་ན་དེས་
གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྩུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ། འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་
ཉིད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོས་བཏགས་
བའི་དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་སྟེ་དེ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
སྟོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་བཟུང་བས་དེ་ཉི་བ་མི་འཛིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་མེད་དངོས་ལ་སྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་རྩུན་པའི་
དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་གསལ་བར་རྩུན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ་དེས་ན་དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་བྱ་ཉི་བ་མི་བ་ལ་བྱ་དེ་མེད་སྟུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་
ནི་བྱ་དེ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གོགས་ཡིན་ལ། མེད་འཛིན་དེ་ཡང་རྩུན་
པ་ཡིན་ཡང་ཡོད་འཛིན་དེ་སྟོང་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་དངོས་
པོ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་བའམ་འདུས་པའི་
རྒྱུན་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ནས་གསར་དུ་
འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མར་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོངས་པས་བདེན་པར་བརྩུང་བར་བྱས་པ་གང་
མིན་པ་འདི་ནི་སྒྲོང་ཡང་མི་བདེན་པས་རྒྱ་མ་ལས་ནི་བྱུང་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མས་སྐྱུལ་པའི་རྟ་སྒྲང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་གང་སྐྱུལ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་གང་
ནས་འོངས་པར་གྱུར་ཅིང་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་གང་དུ་འགྲོ་བ་བརྟག་
པར་གྱིས་ཏེ། བརྟགས་ན་འགྲོ་འོང་མེད་པར་མཚུངས་ཏེ། མདོ་ལས།
གཟུགས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ་གར་ཡང་གནས་པར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་
གང་ཞིག་གི་རྒྱ་གང་ནི་ཉི་ལ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེ་མེད་ན་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བཙོས་བུ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་
པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་
དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་
དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

𑖀𑖩𑖪𑖫𑖬𑖭𑖮𑖯𑖰𑖱𑖲𑖳𑖴𑖵𑖶𑖷𑖸𑖹𑖺𑖻𑖼𑖽𑖾𑗀𑖿𑗁𑗂𑗃𑗄𑗅𑗆𑗇𑗈𑗉𑗊𑗋𑗌𑗍𑗎𑗏𑗐𑗑𑗒𑗓𑗔𑗕𑗖𑗗𑗘𑗙𑗚𑗛𑗜𑗝𑗞𑗟𑗠𑗡𑗢𑗣𑗤𑗥𑗦𑗧𑗨𑗩𑗪𑗫𑗬𑗭𑗮𑗯𑗰𑗱𑗲𑗳𑗴𑗵𑗶𑗷𑗸𑗹𑗺𑗻𑗼𑗽𑗾𑗿𑘀𑘁𑘂𑘃𑘄𑘅𑘆𑘇𑘈𑘉𑘊𑘋𑘌𑘍𑘎𑘏𑘐𑘑𑘒𑘓𑘔𑘕𑘖𑘗𑘘𑘙𑘚𑘛𑘜𑘝𑘞𑘟𑘠𑘡𑘢𑘣𑘤𑘥𑘦𑘧𑘨𑘩𑘪𑘫𑘬𑘭𑘮𑘯𑘰𑘱𑘲𑘳𑘴𑘵𑘶𑘷𑘸𑘹𑘺𑘻𑘼𑘽𑘾𑘿𑙀𑙁𑙂𑙃𑙄𑙅𑙆𑙇𑙈𑙉𑙊𑙋𑙌𑙍𑙎𑙏𑙐𑙑𑙒𑙓𑙔𑙕𑙖𑙗𑙘𑙙𑙚𑙛𑙜𑙝𑙞𑙟𑙠𑙡𑙢𑙣𑙤𑙥𑙦𑙧𑙨𑙩𑙪𑙫𑙬𑙭𑙮𑙯𑙰𑙱𑙲𑙳𑙴𑙵𑙶𑙷𑙸𑙹𑙺𑙻𑙼𑙽𑙾𑙿𑚀𑚁𑚂𑚃𑚄𑚅𑚆𑚇𑚈𑚉𑚊𑚋𑚌𑚍𑚎𑚏𑚐𑚑𑚒𑚓𑚔𑚕𑚖𑚗𑚘𑚙𑚚𑚛𑚜𑚝𑚞𑚟𑚠𑚡𑚢𑚣𑚤𑚥𑚦𑚧𑚨𑚩𑚪𑚫𑚬𑚭𑚮𑚯𑚰𑚱𑚲𑚳𑚴𑚵𑚷𑚶𑚸𑚹𑚺𑚻𑚼𑚽𑚾𑚿𑛀𑛁𑛂𑛃𑛄𑛅𑛆𑛇𑛈𑛉𑛊𑛋𑛌𑛍𑛎𑛏𑛐𑛑𑛒𑛓𑛔𑛕𑛖𑛗𑛘𑛙𑛚𑛛𑛜𑛝𑛞𑛟𑛠𑛡𑛢𑛣𑛤𑛥𑛦𑛧𑛨𑛩𑛪𑛫𑛬𑛭𑛮𑛯𑛰𑛱𑛲𑛳𑛴𑛵𑛶𑛷𑛸𑛹𑛺𑛻𑛼𑛽𑛾𑛿𑜀𑜁𑜂𑜃𑜄𑜅𑜆𑜇𑜈𑜉𑜊𑜋𑜌𑜍𑜎𑜏𑜐𑜑𑜒𑜓𑜔𑜕𑜖𑜗𑜘𑜙𑜚𑜛𑜜𑜝𑜞𑜟𑜠𑜡𑜢𑜣𑜤𑜥𑜦𑜧𑜨𑜩𑜪𑜫𑜬𑜭𑜮𑜯𑜰𑜱𑜲𑜳𑜴𑜵𑜶𑜷𑜸𑜹𑜺𑜻𑜼𑜽𑜾𑜿𑝀𑝁𑝂𑝃𑝄𑝅𑝆𑝇𑝈𑝉𑝊𑝋𑝌𑝍𑝎𑝏𑝐𑝑𑝒𑝓𑝔𑝕𑝖𑝗𑝘𑝙𑝚𑝛𑝜𑝝𑝞𑝟𑝠𑝡𑝢𑝣𑝤𑝥𑝦𑝧𑝨𑝩𑝪𑝫𑝬𑝭𑝮𑝯𑝰𑝱𑝲𑝳𑝴𑝵𑝶𑝷𑝸𑝹𑝺𑝻𑝼𑝽𑝾𑝿𑞀𑞁𑞂𑞃𑞄𑞅𑞆𑞇𑞈𑞉𑞊𑞋𑞌𑞍𑞎𑞏𑞐𑞑𑞒𑞓𑞔𑞕𑞖𑞗𑞘𑞙𑞚𑞛𑞜𑞝𑞞𑞟𑞠𑞡𑞢𑞣𑞤𑞥𑞦𑞧𑞨𑞩𑞪𑞫𑞬𑞭𑞮𑞯𑞰𑞱𑞲𑞳𑞴𑞵𑞶𑞷𑞸𑞹𑞺𑞻𑞼𑞽𑞾𑞿𑟀𑟁𑟂𑟃𑟄𑟅𑟆𑟇𑟈𑟉𑟊𑟋𑟌𑟍𑟎𑟏𑟐𑟑𑟒𑟓𑟔𑟕𑟖𑟗𑟘𑟙𑟚𑟛𑟜𑟝𑟞𑟟𑟠𑟡𑟢𑟣𑟤𑟥𑟦𑟧𑟨𑟩𑟪𑟫𑟬𑟭𑟮𑟯𑟰𑟱𑟲𑟳𑟴𑟵𑟶𑟷𑟸𑟹𑟺𑟻𑟼𑟽𑟾𑟿𑠀𑠁𑠂𑠃𑠄𑠅𑠆𑠇𑠈𑠉𑠊𑠋𑠌𑠍𑠎𑠏𑠐𑠑𑠒𑠓𑠔𑠕𑠖𑠗𑠘𑠙𑠚𑠛𑠜𑠝𑠞𑠟𑠠𑠡𑠢𑠣𑠤𑠥𑠦𑠧𑠨𑠩𑠪𑠫𑠬𑠭𑠮𑠯𑠰𑠱𑠲𑠳𑠴𑠵𑠶𑠷𑠸𑠺𑠹𑠻𑠼𑠽𑠾𑠿𑡀𑡁𑡂𑡃𑡄𑡅𑡆𑡇𑡈𑡉𑡊𑡋𑡌𑡍𑡎𑡏𑡐𑡑𑡒𑡓𑡔𑡕𑡖𑡗𑡘𑡙𑡚𑡛𑡜𑡝𑡞𑡟𑡠𑡡𑡢𑡣𑡤𑡥𑡦𑡧𑡨𑡩𑡪𑡫𑡬𑡭𑡮𑡯𑡰𑡱𑡲𑡳𑡴𑡵𑡶𑡷𑡸𑡹𑡺𑡻𑡼𑡽𑡾𑡿𑢀𑢁𑢂𑢃𑢄𑢅𑢆𑢇𑢈𑢉𑢊𑢋𑢌𑢍𑢎𑢏𑢐𑢑𑢒𑢓𑢔𑢕𑢖𑢗𑢘𑢙𑢚𑢛𑢜𑢝𑢞𑢟𑢠𑢡𑢢𑢣𑢤𑢥𑢦𑢧𑢨𑢩𑢪𑢫𑢬𑢭𑢮𑢯𑢰𑢱𑢲𑢳𑢴𑢵𑢶𑢷𑢸𑢹𑢺𑢻𑢼𑢽𑢾𑢿𑣀𑣁𑣂𑣃𑣄𑣅𑣆𑣇𑣈𑣉𑣊𑣋𑣌𑣍𑣎𑣏𑣐𑣑𑣒𑣓𑣔𑣕𑣖𑣗𑣘𑣙𑣚𑣛𑣜𑣝𑣞𑣟𑣠𑣡𑣢𑣣𑣤𑣥𑣦𑣧𑣨𑣩𑣪𑣫𑣬𑣭𑣮𑣯𑣰𑣱𑣲𑣳𑣴𑣵𑣶𑣷𑣸𑣹𑣺𑣻𑣼𑣽𑣾𑣿𑤀𑤁𑤂𑤃𑤄𑤅𑤆𑤇𑤈𑤉𑤊𑤋𑤌𑤍𑤎𑤏𑤐𑤑𑤒𑤓𑤔𑤕𑤖𑤗𑤘𑤙𑤚𑤛𑤜𑤝𑤞𑤟𑤠𑤡𑤢𑤣𑤤𑤥𑤦𑤧𑤨𑤩𑤪𑤫𑤬𑤭𑤮𑤯𑤰𑤱𑤲𑤳𑤴𑤵𑤶𑤷𑤸𑤹𑤺𑤻𑤼𑤽𑤾𑤿𑥀𑥁𑥂𑥃𑥄𑥅𑥆𑥇𑥈𑥉𑥊𑥋𑥌𑥍𑥎𑥏𑥐𑥑𑥒𑥓𑥔𑥕𑥖𑥗𑥘𑥙𑥚𑥛𑥜𑥝𑥞𑥟𑥠𑥡𑥢𑥣𑥤𑥥𑥦𑥧𑥨𑥩𑥪𑥫𑥬𑥭𑥮𑥯𑥰𑥱𑥲𑥳𑥴𑥵𑥶𑥷𑥸𑥹𑥺𑥻𑥼𑥽𑥾𑥿𑦀𑦁𑦂𑦃𑦄𑦅𑦆𑦇𑦈𑦉𑦊𑦋𑦌𑦍𑦎𑦏𑦐𑦑𑦒𑦓𑦔𑦕𑦖𑦗𑦘𑦙𑦚𑦛𑦜𑦝𑦞𑦟𑦠𑦡𑦢𑦣𑦤𑦥𑦦

གཉིས་པ་འབྲས་སྤྱོད་གས་ནས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐའ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། འགག་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་སྟོང་པར་
སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དངོས་
པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རྒྱས་དངོས་མེད་དུ་
 མི་སྐྱེད་ཀྱང་དེས་དངོས་པོར་སྐྱར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བྱེ་བ་སྤྲག་
 བརྒྱ་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། ཉག་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་དངོས་མེད་དང་མ་བུལ་བའམ་བུལ་ནས་འགྱུར།
 དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་དང་མ་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་དངོས་པོ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་དང་བུལ་ནས་གཞན་
 དངོས་པོར་འགྱུར་བའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་སྐྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དངོས་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བུང་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
 སྐྱེད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་

ཀྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་འགྱུར་ན་དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མ་བྲལ་ན་
 ཡང་དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འང་འགགས་ནས་དངོས་པོ་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མ་བྲལ་ན་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཉིད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲལ་ན་དངོས་པོའི་ཆེ་དེར་བདེན་པར་འགལ་ཏེ།
 གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་
 པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་
 འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པར་
 དབྱེད་ན་སྟོང་པོ་མེད་པས་ཚུ་ཤིང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚུ་ཤིང་ཆོན་པའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྟོང་པོ་འདོད་ཕྱིར་མི་ཡིས་
 དེ་གཤེགས་ཀྱང་། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ལ་སྟོང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་འཁོར་བའང་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བྱད་པར་མེད་
དོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱོན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་
ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྒྲོ་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་
ཞོར་བ་ཅི་ཡོད། སེམས་ཅན་གང་གིས་བསྟོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་
སྤྱ་བརྟུས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བན་གཞོད་གང་ལས་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡིན། སྟན་མི་སྟན་མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཅའ་
བར་བྱས་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་སྟེན་ཅིང་ཡུལ་གང་ལ་སྟེན་དབྱེད་ན་གསོན་
པའི་འཛིག་ཏེན་འདི་མ་གྲུབ་པས་གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འབྱུང་ཏེ། ཆེ་སྤྱི་མ་
འབྱུང་ཏེ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་འདིར་ཆེགས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ནི།

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འཐབ་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་སྟོ་
བའི་རྒྱ་དག་གིས་ཡིད་རབ་ཏུ་འཁྱུགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་
མ་ཐོབ་པས་སྤྱ་ངན་དང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱིས་འབད་ཚོལ་
དང་། གཞན་ལ་ཚོད་པ་དང་། བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་ལུས་གཙོད་པ་དང་
འཕྲིགས་པ་དང་སྤྲིག་པ་མང་པོ་དག་གིས་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཆོ་བར་སྤང་
ངོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
འོངས་ནས་བདེ་བ་མང་པོ་སྟོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་ཉེ་ནས་ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་ཞིང་མི་བཟད་པ་རྣམས་སྤྱ་སྤང་བར་སྤང་ངོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིད་པ་སྤྱིའི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་དང་
འགལ་བ་ནི། སྤྱིད་པ་ན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གཡང་ས་མང་ཞིང་དེར་ནི་ཐར་
པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་མིན་པར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་
འཇིན་པ་འདི་འདྲ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་དང་
དངོས་པོ་འཇིན་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན། སྤྱིད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་
འདི་འདྲ་མེད་པས། དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཆོ་
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་བརྗོད་དགའ་བ་ནི། དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་མ་
ཉོགས་པས་དགོ་བ་སྤྱབ་པའི་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་དེར་ནི་དགོ་བའི་ཉེན་དལ་

འབྱོར་གྱི་ཆེ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆེ་གནས་དུས་དེར་ཡང་གསོན་པ་
 དང་ནད་མེད་གྱི་ཐབས་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་ངལ་བ་དང་གཉིད་དང་
 གཞན་གྱིས་འཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 འོན་མེད་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་དོན་མེད་དུ་སྒྱར་དུ་འདའ་ཞིང་། སྤང་
 བ་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན། དེར་ཡང་
 དངོས་སོར་ཞེན་པའི་རྣམ་གཤམ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་དེ་བསྒྲིག་པའི་
 ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། རང་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བར་མ་བཟད་གྱི་གཞན་གྱིས་
 འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི་ལྟང་ལྟར་
 བདུད་ནི་བཅོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེར་ནི་བདུད་གྱིས་བསྟན་པ་ལོག་པའི་ལམ་
 མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བར་དཀའ་
 རྟེ། དེ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་ཡང་ངལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བ་རྟེན་པ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་ལ་ཉོན་མོངས་ཚུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ། ཨེ་མ་འཁོར་
 བ་འདི་རྣམས་སྤུག་བསྐྱལ་བ་རྒྱུད་མར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟེན་བས་
 སྤྲོས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་མཁོ་ག་གི་དབང་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་བར་འཛིན་པ་
 བློ་དེ་སྟུག་ཞིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་བར་གནས་ཀྱང་རང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་
 ལ་ཞུགས་པ་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚུ་བོར་
 གནས་ལ་འདི་དག་གྱེ་རྟུང་སྤྲོད་ན་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་

ཡང་ཁྱུས་བྱས་ཤིང་ཡང་ཡང་མེར་འདུག་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་གནས་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་རྫོམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཡང་ཁྱ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོན་པས་གནས་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་འཆི་
 བདག་གིས་གསོད་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱང་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་མི་བཟད་པ་འོང་བས་འདི་དག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་འདིས་བཅིངས་
 སོ། །ཞེས་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བདེ་བར་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་མེས་གདུངས་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོན་ལས་ལེགས་པར་བྱང་
 བའི་རང་གི་བདེ་བའི་ཆོགས་གྱི་ཆར་གྱིས་དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཞི་བར་
 བྱེད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།

གཉིས་པ་པན་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་ནི། རམ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་པ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུས་
 པས་ཐབས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་བསགས་ཏེ་རང་གི་ཆོགས་གཉིས་
 ཆོགས་ནས་གཞན་དམིགས་པས་ཕྱང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 བྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པས་སོ། །ལེའུ་དགུ་པ་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །

ཡི་ཏུ་བརྩུ་བ། བསྐྱོ་བ་བཤད་བ།

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསོད་
ནམས་བསྐྱོ་བ་དང་། བཀའ་བློན་བློན་པའི་ཕྱག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་དང་། རྩམ་པ་པོ་རང་གི་དོན་དང་། ཐུན་མོང་བསྟན་པའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་པའི་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་འབྱུང་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་
བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འོ་དང་། བྱུང་པར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་དོན་
དུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགོ་བ་གང་
དེས་འགོ་བ་ཀྱན། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། ཅེས་བའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ལུས་དང་
སེམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ནད་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དག་བདག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག། དེ་དག་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག
འགྲོ་བས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་བཅེ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིས། །
སྦྱིན་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཉེ་བར་སྟོང་
ནམས་ཀྱིས། །བདེ་བ་དེ་ཡི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བདེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཞོག།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དན་འགྲོ་དང་། བདེ་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་ཞི་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་
མཐུས་ཞི་བར་སྦྱོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་
དཔྱལ་བ་དག།གང་དག་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས། །དེ་དག་ཏུ་ནི་ལུས་ཅན་
ནམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཞོག།ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། ཆུ་བྱར་དོལ་བ་དང་། ཡ་ཆུ་བེར་བ་
དང་། སོ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་ཏུད་བེར་བ་དང་། ལྷུང་ལ་ལྷར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་
ལྷར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྷར་ཆེར་གས་པ་སྟེ། བྱང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་དཔྱལ་
བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་རྩོ་བ་ཐོབ་པར་ཞོག། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ཡང་སོས་དང་།
ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱུས་འཛོམས་དང་། ཏུ་འབོད་དང་། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་།

ཆ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་སྟེ་ཆ་བས་ཉམ་ཐག་པའི་དཔྱལ་
བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསེལ་བར་ཤོག་པའ་གི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡང་། །དེ་
ལ་དགའ་ཆལ་སྤྱག་གྱར་ཤོག །འལ་མ་མི་ཡི་སྒྲོང་པོ་དག །དཔག་བསམ་
ཤིང་དུ་འཁྱུངས་པར་ཤོག མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་དང་ངང་པ་དང་། །བཞད་
སོགས་སྐད་སྟོན་འབྲེན་པས་མཛེས་གྱུར་ཞིང་། །བརྒྱ་བྱི་བསྐྱུང་ཆེ་ལྷན་མཆོ་
དག་གིས། །དཔྱལ་བའི་ས་སྤྱོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་ཤོག །སོལ་ཕུང་དེ་
ཡང་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་གྱུར། །ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞི་ཤེལ་གི་ས་གཞི་
བསྐྱར་བར་ཤོག བསྐྱེད་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི་གཞལ་མེད་
ཁང་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་ཤོག མདག་མ་
མེ་དང་རྩོ་བསྐྱེད་པ་དང་མཆོན་གི་ཆར་པ་དག དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་
ཆར་བར་གྱུར། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མཆོན་གིས་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་ནི།
དེང་ནས་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག རྩ་བོ་རབ་མེད་མེ་དང་
འབྲ་བའི་ནང་དུ་བྱིང་བ་དག་འགྱུར་ཆོག་ནས་ཞིག་པར་གྱུར་ཏེ་རུས་གོང་མེ་
ཏོག་ཀྱུན་འཛོམས་ལྷར་དཀར་པོར་གྱུར་པ་རྣམས། བདག་གི་དགོ་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་གིས་འབབ་པར་
གནས་པར་ཤོག །

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཤེན་རྗེའི་མི་དང་ཁྱ་དང་བྱ་ཆོད་མི་
བཟང་རྣམས་སྤྱག་བྱེད། ཀྱན་ནས་ལུན་པ་སེལ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་

པའི་མཐུ་བཟང་འདི་གོ་སྤྱི་ཡི་མཐུ་སྣམ་སྟེ། གྲེན་དུ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའི་
 དགྲིལ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་གཟི་བརྟེན་འབར་བ་བཞུགས་
 པ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དང་བའི་ཤྱགས་ཀྱིས་སྤྲིག་དང་བྲལ་ནས་
 ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག། མེ་ཏོག་ཆར་པ་སྟོས་ཆུ་
 དང་འབྲེས་པ་འབབ་པ་ཡིས་དཔྱལ་བའི་མེ་མདག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་
 མཐོང་གྱུར་ནས། སྟོ་བྱར་བདེ་བས་ཆོམ་པ་འདི་ཅི་ལས་གྱུར་བསམས་པ་
 དང་སེམས་དཔྱལ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་པོ་ཕྱག་ན་བརྒྱ་བསྣམས་པ་
 སྤྲོན་རས་གཟིགས་མཐོང་བར་ཤོག། འགའ་ཞིག་གིས་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་
 བས་གཞན་ནམས་ལ་གྲོགས་དག་ཅེས་བོས་ཏེ། འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་
 པར་ཚུར་ཤོག་ཏུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི་གང་གིས་མཐུ་ཡིས་སྤྲོག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དགའ་བའི་ཤྱགས་ཕྱིན་ལ་འགོ་བ་ཀྱན་སྟོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དཔྱལ་བའི་སྤྲོག་བསྐྱེད་སེལ་རུས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དང་སེལ་བར་
 བྱེད་པའི་བཙེ་བ་སྟོས་པར་གྱུར་པ་གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུད་ཅན་འབར་བ་འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་ན། གཞན་དུ་གྲོས་ཏེ་ཅི་ཞིག་
 ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས། ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་བཤ་
 དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱལ་ལ་མཆོད་ཅིང་། ཕྱགས་རྗེས་བརྒྱན་པའི་སྤྲོན་དང་
 ལྷན་པའི་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་འཇམ་དབྱངས་
 ཁང་པ་བཙེགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བསྟོད་དབྱངས་སྟོག་པའི་

ནང་ན་བཞུགས་པ་འདི་སྟོས་ཞེས་གྲོགས་ཆམས་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔྱུལ་དགའ་བས་ཀྱ་ཙེ་
 འདོན་པར་ཤོག། །དེ་སྟར་བདག་གི་དགོ་ཅས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ་བྱམས་པ་དང་ས་ཡི་སྟོང་པོ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྐྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱབ་པ་ཆམ་སེལ་ལ་སོགས་པ་ཆམས་རང་རང་གི་
 རྩ་འཁྱུལ་གྱི་མཐུ་ལས་བྱང་བའི་སྟོན་བདེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བསིལ་
 ཞིང་བྱི་ཞེས་དང་ལྟན་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དེ་
 དག་མདོན་པར་དགའ་བྱུང་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི། དུད་འགོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་འཛིགས་པ་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིགགསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྟོན་པའི་མི་
 བཞིན་དུ། །ཟས་སྒོམ་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསུལ་མེད་པར། ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་
 བདེ་བར་གྱུར། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི། །ཕྱག་ནས་འབབ་
 པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་ཆོམ་བྲས་ཤིང་། ཟུས་བྲས་ཏྱག་ཏུ་
 བསིལ་བར་ཤོག །

གཉིས་པ་ནི། ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང། །འོན་པས་
 ཉག་ཏུ་སྐྱོལ་ཤིང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྲུལ་ཅི་བཞིན་དུ། །སྐྱུམ་མའང་གཞོད་མེད་
 བཅོམ་བར་ཤོག། །གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང། །བཀྱིས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་བས་དག་དང། །སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་དག་དང། །བརྟུང་བ་ཞིམ་པོ་

ཐོབ་པར་ཤོག། བཀྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་ཤོག། ཟླ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་
 ཐོབ་ཤོག། གཤམ་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་
 བདེས་མི་བརྩི་བའི་བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤོག། སེམས་ཅན་ནད་པ་
 རི་སྟེང་པ། ཟླ་ར་དུ་ནད་ལས་ཐར་པར་གྱུར། །འགྲོ་བའི་ནད་རྣམས་མ་ལུས་
 པ། ཉག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག། སྤྱུག་པ་རྣམས་ནི་འཛིགས་མེད་ཤོག། །
 བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲོལ་བར་གྱུར། །མ་སྤྱུ་མེད་རྣམས་ནི་མ་སྤྱུ་ལྡན་ཞིང་། །
 བན་ཚུན་སེམས་ནི་མཉེན་པ་སྟེ། །པན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག། །
 མཁྱོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག། །
 གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །དེ་འབད་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བར་ཤོག། ཟླ་
 དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་འབྱུང་བྱུར་ཏེ། །ཆུ་ ཡི་
 རོགས་སུ་བདེར་བྱིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྡན་ཅིག་གང་དགའ་བར་ཤོག། ཟླ་
 ངམ་ལམ་གོལ་འབྱུངས་པ་དང་། །མཁྱོན་པོ་དག་དང་ཕྱད་གྱུར་ཏེ། །ཆོམ་
 རྒྱན་སྤྱུག་སོགས་འཛིགས་མེད་པར། །མི་ངལ་བདེ་སྤྱུག་འདོད་པར་ཤོག།
 འབྲོག་དགོན་ལ་སོགས་པ་ལམ་མེད་ཅིང་ཉམ་ང་བར། །བྱིས་པ་དང་གན་པོ་
 མགོན་མེད་པ་གཉིད་ལོག་སྤྱོད་ཤིང་རབ་སྤྱོད་རྣམས་ལྟ་དག་གིས་སྤྱང་བར་
 བྱེད་པར་ཤོག། །མི་ངལ་བར་བརྒྱུད་པོ་ཀུན་ལས་ཐར་པ་དང་དད་དང་ཤེས་
 རབ་བཅེར་ལྡན་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཟས་དང་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་ནས་ཉག་ཏུ་ཆེ་རབས་བྱུར་ཅིག། །འཛིག་ཉེན་ནམ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མངོན་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག །
 དེ་དག་ལ་ཕན་ཚུན་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་འཆེ་བ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་
 པར་ཤོག །སེམས་ཅན་གཟི་བརྗིད་ཚུང་དུ་གང་། །དེ་དག་གཟི་བརྗིད་ཆེན་
 པོར་ཤོག །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་ག་ཟུགས་ངན་པ། །ག་ཟུགས་བཟང་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་གྱུར་ཅིག །འཛིག་ཏེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཉིད་
 གྱུར་ཅིག །མ་རབས་ནམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་དག་གྱུར་བཅོམ་པར་
 ཤོག།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བན་པ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱར་བསྡོམ་པོ། །དང་
པོ་ནི། བདག་གིས་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་
ལུས་པ། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ཏྲག་ཏུ་དགོ་བ་བྱེད་པར་ཞོག །
ཅེས་སྒྲུབ་པན་པ་ཅེས་དང་། བྱད་པར་དུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་
འབྲལ་ཞིང་སྒྲོར་བ་བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་པ་ལ་གཞོལ་བར་ཞོག་མ་ཐུན་རྒྱུན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བབྱང་ཞིང་། འགལ་རྒྱུན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤངས་
བར་ཞོག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་བསྡོམ་བ་ནི།
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆེ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག། རྟག་
 ཏུ་བདེ་བར་འཆོ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་སྐྱ་ཡང་གྲགས་མ་གྱུར། །དཔག་
 བསམ་ཤིང་གི་སྐྱེད་མོས་ཆ་ལ། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྣས། །

ཆོས་སྒྲོན་སྟོན་པས་གང་བ་ཡིས། །སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག།
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གཞི་དང་། །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །ལག་
 མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བེད་བྱེད། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག། །
 འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མང་པོ་དག། །རང་རང་གི་ལེགས་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པས་ས་
 སྟེང་དགོ་བ་རྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་གྱུར་ཅིག་ལུས་ཅན་གྱིས་བྱ་
 དང་ནི་ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་
 གྲང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། །དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དང་ཕྱད་གྱུར་ཅིག། །ཕྱད་ནས་གྲང་མཆོད་པའི་
 སྒྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་ཤོག། །ལྟ་
 ཡང་དུས་སྟུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་ཏྲོག་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས་པར་ཤོག། །རྒྱལ་
 པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །འཛིག་ཏེན་དག་གྲང་དར་བ་ཤོག། །སྒྲོན་རྣམས་
 མཐུ་དང་ལྟན་པ་དང་། །ནད་གདོན་དང་སྡིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་བཟླས་བཞེད་བྱས་པའི་འགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཤོག། །མཁའ་འགྲོ་དང་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲང་སྟེང་ཇི་འདྲི་སེམས་གང་ལྟན་པར་གྱུར་
 ཅིག་གཉིས་པ་མི་འདོད་པ་དང་འབྲུལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་
 སྟག་མ་འབྱུང་། འཛིགས་དང་གཞན་གྱིས་བརྟན་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། འགའ་

ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར།

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བསྡོམས་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྒྲིབ་བསྡོམས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཁང་པའམ།
དགེ་འདུན་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་སྟོན་པ་དང་ཁ་
བཏོན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་པར་གནས་པར་
ཤོག། ཏྲག་ཏུ་དགེ་འདུན་རྣམས་མཐུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དོན་ཡང་རི་
ལྟར་དགོངས་པ་ལྟར་འབྲུབ་པར་ཤོག།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་དུ་བསྡོམས་པ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དག་དཔེན་པ་དག་གྲང་ཐོབ་པར་ཤོག། དེར་ཡང་གཡེང་
བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི་སེམས་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་རི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རུང་བས་དགེ་བསྒྲོམ་པར་གྱུར་ཅིག་དགེ་སྦྱོང་
མ་རྣམས་རྟེན་ལྡན་ཞིང་པན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་
བར་ཤོག། དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་པར་
གྱུར་ཅིག། །གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་དེས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་འགྲོད་ནས་ཏྲག་
ཏུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཤོག་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་དག་གྲང་
ཐོབ་གྱུར་ནས། དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག། མཁས་པ་རྣམས་ནི་
བཀུར་བ་དང་། །བསོད་སྟོབས་དག་གྲང་རྟེན་པར་ཤོག། །རྒྱུད་ནི་ང་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པར་དང་། རྒྱུགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་

ཤོག། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་སྟོང་ཞིང་
སྟོག་སྤྱུང་གི་དཀའ་བ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་ལས་ལྟག་
པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སྤྱར་འབྱུང་ཤོག། །སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །ཏྲག་ཏུ་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་དོན་རི་
ལྟར་ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་འབྱུང་པར་ཤོག། །མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་དེ་འབྱོར་ཤོག། །དེ་
བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་
བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། བདག་གྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་
རིན་གྱིས། །ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་དུ། །ཏྲག་ཏུ་ཆེ་རབས་བྱན་པ་དང་། །
རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། །འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདི་ལྟར་སྟོན་ལམ་
གདབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཀྱི། །འདིས་སྟོབ་དཔོན་སོ་སྟེ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་
སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིག་པ་མེད་པས་སྒྲིག་བཤུགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བདག་ནི་ཁ་ཟས་
གི་ན་སྟེ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བར་ཤོག། །
ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་དཔེན་གནས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་གྱུར་

ཅིག་གང་ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། །ཅུང་ཟད་ངི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་
པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། །གོགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག །
སྤྱོད་པ་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐུན་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྦྱོར་
པའི་བྱིར། །ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོད་མཛད་པ། །བདག་གི་སྦྱོད་པའང་དེ་
འདྲར་ཤོག །ཇི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཇི་སྤྱོད་གནས་གྱུར་
པ། །དེ་སྤྱོད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བར་
ཤོག །འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་པའི་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྦྱོར་གྱུར་
ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྦྱོར་སྤྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་སེམས་བའི་སྦྱོར་གཅིག་ལ།
གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་བཀུར་སྦྱོར་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་ལ་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་བྱེད་པའི་
དགོ་སྦྱོར་འབྱུང་བའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། །གང་གི་དྲིན་
གྱིས་བདག་གི་དགོ་བའི་སྤྱོད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་བཀའ་དྲིན་པའི་སྦྱོར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུག་
འཆམ་བཤོ། །ལེ་ལུ་བཅུ་པ་བཤའ་བེན་ཏོ། །

གསུམ་པ། མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ལམ། །རྒྱལ་སྐས་
སྒྱུ་འཇུག་པ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག། ལེགས་སྟོན་གཞུང་འདི་བཤད་པའི་དགོ་བ་
ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སྒྱུ་འཇུག་པར་ཤོག། །ངན་སོང་རྣམས་ནི་མི་
བཟད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས། །རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པའི་ལམ་རྟེན་ནས། །
ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་ལྷན་པའི། །སྤྱང་ན་འདས་པའི་
གྲོང་དུ་སྤྱར་འཇུག་ཤོག། །བདེ་འགྲོ་བདེ་བའི་དཔལ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། །
འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་རྟོགས་ནས། །གཟུང་འཛིན་མཆོན་མའི་སྒྲོས་
པ་རབ་ཞི་བའི། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་དཔལ་ལས་སྒྱུ་འཇུག་པར་ཤོག། །གང་གི་སྟོབས་
ཀྲིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་གི། །ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་པན་བདེ་བརྒྱུ་འཇུག་ཆོས་ལ། །
རྣམ་པར་རྒྱས་བྱེད་ཐུབ་བསྟན་འོད་བརྒྱ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་
ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། །བསྐྱབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཛོད་འཛིན་
ཅིང་། །མཁྱེན་བཅེ་ཐབས་མཁས་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་
བསྟན་དང་འགྲོ་ཀུན་ལེགས་སྦྱོང་བའི། །བཤེས་གཉེན་མཆོག་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་
བཏན་གྱུར་ཅིག། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་སྦྱེས་བྱ་རྣམས། །སྟོམ་
ལས་འདྲུ་འཛི་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཏག་ཏུ་སྟོགས་པ་དོན་ཡོད་སྒྱུ་འཇུག་པར་ཤོག། །མཁའ་ལས་དུས་

སུ་ལྟ་ཡིས་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ས་ཆེན་འབྲུ་སྒྲིན་ཅི་ཤིང་བཟང་པོས་བརྒྱན།
སྒྲེ་བོ་རབ་བདེ་པན་ཚུན་བྱམས་ལྡན་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་དགོ་བ་བརྩུ་ལ་སྒྲོད་པར་
ཤོག། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ནམ་
ཡང་མི་ཆགས་ཤིང་། །རང་ཉིད་ཐར་པའང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར། །འགྲོ་བའི་
དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་ཤོག། །གང་དག་བདག་ལ་ཆགས་དང་སྤང་བ་དང་། །
བསྒྲོད་དང་སྒྲོད་དང་པན་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། །གང་གིས་བདག་མཐོང་ཐོས་
དང་བླན་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྲ་བ། །ལྷང་རིགས་སྤྲུལ་བ་ཐོག་མེད་གྱིས་དཔལ་
ཨེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

བཞི་པ། བར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག

༩ ར་མོ་བྱུ་རྩེ་ལོ་སྒྲིན་ལ། །རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོ་ཇི་སྒྲིན་ཞིང་གི་
ཁྱོན། །ཐུབ་དབང་ཉི་མ་འབར་བའི་སྒྲིང་བས་བྱུག། །འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་མི་
འཛིགས་སེང་གའི་སྒྲིས། །དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དམ་ཆོས་སྒྲོ་འཕར་དགྱེ། །
ཟབ་ཞི་མཐའ་བརྒྱད་སྒྲོས་བྲལ་མེ་ལོང་དུ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་འཆར་
བའི་ངང་ཚུལ་ལས། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐ་དད་མ་དམིགས་པའི། །ཤེས་རབ་
འཁོར་ལོའི་འཕྲུལ་ཆེན་ཅི་ཡང་གཡོ། །དོ་མཚར་རྣམ་ཐར་སྒྲ་བྲེ་གསར་བ་
ཡིས། །སྒྲིན་ཞི་མཐའ་དག་ཁེབས་པའི་ཆད་བྱུང་དང་། །སྒྲིན་ཅིག་སྒྲོ་གྲོས་མི་
ཟད་ཞི་བ་ལྟ། །གྲགས་སྒྲིན་རྒྱལ་སྒྲིས་བྲེ་བའི་དབྱུས་ན་མཐོ། །མགོན་དེས་སྒྲེ་
སྒྲོད་མཛོད་ཁང་བཏོལ་བའི་དགྱེག། འཆོས་སྒྲོབ་གཉིས་ལྡན་ཡིད་བཞིན་
དབང་གི་རྒྱལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཟབ་མོ་ལ། །འཕྲུག་ཚུལ་
ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལམ་མཚོག་འདི་བྱུང་། །འཕགས་བོད་མཁས་དབང་དུ་མས་
འཆད་ཉན་སྒྲོར། །འབྲེལ་གཞུང་རིན་ཆེན་ཐང་མར་བཅལ་བ་ལས། །ཉུང་དུ་འེ་
ཆིག་གིས་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གསལ་བ། །བྱང་སེམས་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་
བསྐུལ་འདི་ཡིན། །ཉི་མ་སྒྲ་བ་ལྟར་གྲགས་གཞུང་བཟང་འདིར། །རྣམ་མཁྱེན་
འཕྲུག་དོགས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ། །སྒྲོན་འཕྲུག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱངས་པར་
ཕྱིན་དུག། །སྒྲོད་པ་ཡོངས་བསྒྲོ་བཅས་པའི་དོན་དུ་འདུས། །དེ་ཕྱིར་མཚོག་

གི་ཞལ་ལུང་ཉི་ཟེར་གྱིས། །བྱན་པའི་ས་སྐྱོང་པ་རྣོ་འདབ་ཡངས་མ། །ཆོས་
དབྱིངས་བཟང་མོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རི་དབང་ལྟར། །མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་
ཆོས་སྦྱིན་སྦྱི་མོར་བསྐྱུན། །གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་ངོ་མཆར་ཅན། །
བསྟན་འགྲོ་སྦྱི་ལ་སྦྱན་པའི་བཅས་གཅིག་ལ། །སྡེ་དགེ་མི་ཡི་ཆངས་དབང་
རིམ་བྱོན་གྱི། །ཕྱག་སློལ་སྦྲར་ཡང་མི་རྒྱབ་དར་བར་མཛད། །རྣམ་དཀར་
བདག་པོའི་རྒྱུན་ལས་བྱང་བ་དང་། །རང་ག་ཞན་འགྲོ་བའི་དགེ་རྩ་གང་མཆིས་
རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འབབ་པའི་ཡོངས་བསྡོ་མཆོག། །སྤྲས་བཅས་
རྒྱལ་བའི་ངི་བཞིན་འབྱུང་བྱུང་ཅིག །

ཅེས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆིག་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། ས་སྐྱོང་མིའི་
དབང་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་བསྩལ་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱི་འཛམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མ་སྟོ་གྲོས་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྤྱི་པ། སྐབ་དྲུག་ལྷ་ཁྱི་བྱ་བ་ཏུ། །